

2.8 141

Wschodzenak.

W r o t y f a

ja Sserbow

na pšhestupne lěto

1 8 9 2.

Z nakładom Maćicy Serbskeje.

W kommissiji M. Ssmolerja.

Czischcz Ssmoler jez knihicziščezetnje w maczicznym domje w Budziszynie.

W tutym 1892. lécze po Khrystuŝu, kotrež ma 366 dnjow, liczi ŝo lét:

wot ŝtworjenja ŝwéta 5841, = wuŝtawjenja julianskeje protyŝi 1937, = czetyrjenja a horjeŝtaczja Khrystuŝowego 1859, = ŝpoczátka kŝeŝeŝcijanŝtwa w Eŝerbach 872,	wot ŝakoženja Wudychŝkeho tachantŝtwa 672, = ŝpoczátka reformazije 375, = naroda krala Alberta 64, = ŝakoženja Maczizy Eŝerbŝkeje 45.
--	--

Zyrkwinske létne ŝnamjenja.

W porjedženej ŝrjehorjowej protyžy:	W starej julianskeje protyžy:
12 . . . ŝlota licžba	12
25 . . . wobwódb ŝlónza	25
5 . . . romŝke danŝŝe czjŝŝto	5
C. B. . . . piŝmnik njedželŝki	E. D.
I . . . epakty	XII
17. ħaprleje . . . jutrowniczka	5. mērza
27. nov. . . . 1. njedžela adventa	29. dez.

ŝaczmicze ŝlónza a mēŝaczka.

W lécze 1892 ŝo ŝlónzo a tež mēŝaczŝk dwójžy ŝaczmitaj; pola naŝ budže jenož woboje ŝaczmicze mēŝaza widžecz. Prēnje ŝaczmicze ŝlónza, doŝpolne, ŝmēje ŝo 26. ħaprleje wječor wot 8 hodž. 58 min. ħacz do 1 hodž. 2 min. w nozy; druhe, ħdžež ŝo ŝlónzo jenož ŝ džeŝa ŝaczmi, ŝapocznje ŝo 20. oktobra popoŝdnju w 5 hodž. 13 min. a ŝlónzci ŝo wječor 9 hodž. 55 min.

Prēnje mēŝaczkowe ŝaczmicze, ŝ džeŝa, ŝmēje ŝo wot 11. ŝ 12. meji wot nozy 10 hodž. 8 min. ħacz rano do 1 hodž. 34 min.; druhe, doŝpolne, 4. nov. popoŝdnju wot 3 hodž. 7 min. ħacz do 6 ħ. 19 min. wječor. Pola naŝ mēŝaczŝk ħaŝle ŝe ŝapoczátkom polneho ŝaczmicza ŝŝadžja.

W lécze 1892 Wenus-ŝerniczka ♀ knježi.

Stolētna protyŝka praji, ŝo ŝu lēta, w kotrychž Wenus-ŝerniczka knježi, bóle wložne ħacz ŝuche, tež czjēŝne a kŝētro czopke.

Na lécze. Poŝlednje dny mērza ŝu czopke, ħaprleja je ħacz do 25. ŝucha, potom ŝymna, meja ma ŝ woprēdka hrube a ŝymne dny, taŝ ŝo plodam ŝtrach ŝmjerŝnycz ħroŝy.

Lēczo ma kŝētro wjele deŝečja, kotryž paŝ ŝemju tola jara njewoŝŝewja. ŝŝyno a žito ŝo derje dom kŝowa, tola njeŝmē ŝo niŝtŝo ŝ tym dlicž.

Naŝyma. Prēni džeŝ ma wjele deŝečja a ŝažne mjerŝnjenje, ħdyž paŝ je prēnja poŝoŝja oktobra nimo, ŝapocznje ŝo ŝuche wjedro a traje ħacz do ŝapoczátka adventa.

ŝyma. Po rjanej naŝymje ŝaŝtupi ŝe ŝapoczátkom dezembra nable ŝyma ŝe ŝnēhom a traje ħacz do februnara, kotryž je ŝ woprēdka troŝu liwki, wot druheje poŝoŝdnju paŝ jara ŝymny ħacz do 4. mērza, potom wulke

wētry ħacz do kónza. Na lētno ŝymny ŝo derje doŝcz radžja, wŝebje jeczniēni. Dolež je ŝandžene lēto wložne byŝo, ŝmēje žito wjele ŝorna, runjež pŝeŝny a rožžy we kczanju ŝtrach ħroŝy.

Prēni a poŝledni naŝymny ŝym je najlēpŝi, ŝrjedžny wotežeru ŝŝlinki. Womŝ, ŝoczki, ħroch a woka durbja ŝo ŝycz, ħdyž njeje ani pŝche ŝucho ani pŝche wložno. Konopej a len ŝtej dobrej, ale konopej woŝtanje kuŝcha. ŝŝad budže ŝo na někotrych ŝtronach derje, na někotrych ŝrēnjo radžicž, někotre woŝtanu žyle ħjes ŝadit. ŝrimanjow budže malo. Naŝymu budže wjele myŝow, a ŝŝlinkow. ŝhorŝeče ŝo te lēto pomalu ħoŝa, najwjažny je jich w na lēczu a na kónzu naŝymny, tež pŝchindže te lēto ħuŝto mór mjes ŝtót.

ŝŝtyri létne czajŝy.

ŝapoczátŝ na lēcza: 20. mērza rano 4 hodž.
= lēcza: 20. junija w nozy 12 hodž.
= naŝymny: 22. ŝeptembra popoŝdnju 2 hodž.
= ŝymny: 21. dezembra dopoŝdnja 9 hodž.

ŝŝtyri kwatembry.

W porjedženej ŝrjehorjowej protyžy:	W starej julianskeje protyžy:
9. mērza	26. maŝeho rŝžka
8. junija	27. meje
21. ŝeptembra	16. ŝeptembra
14. dezembra	16. dezembra.

12 njebjeŝkiŝ ŝnamjenjow.

♈ boran,	♋ law,	♌ ŝŝelnit,
♉ byŝ,	♍ knježna,	♎ koŝorŝž,
♊ dwójnitaj,	♏ waŝa,	♐ wódnny muž,
♋ raf,	♑ ŝŝŝorpion,	♒ rybje.

Zutry:

1893: 2. ħaprleje.	1897: 18. ħaprleje.
1894: 25. mērza.	1898: 10. ħaprleje.
1895: 14. ħaprleje.	1899: 2. ħaprleje.
1896: 5. ħaprleje.	1900: 15. ħaprleje.

Abbreviatury abo pŝŝitrotŝchenja ŝlowow

⊙ ŝlónzo, ☾ mēŝaczŝk, ☽ poŝny mēŝaczŝk, ☾ poŝleni bertliŝ, ☾ młody mēŝaczŝk, ☾ prēni bertliŝ, ŝŝadž. ŝŝadženje, kŝow. kŝowanje, dop. dopoŝdnja, pop. popoŝdnju, ħ. hodžina, m. minuta.

1892. Januar,

wulki rózł,
ma 31 dnjow.

Dny.	Porjedsjena protyka.		☉		Mjesečne imamjen.	☾	
	Ewangelska.	Katholska.	šhadž. h. m.	šhom. h. m.		šhadž. h. m.	šhom. h. m.
1. tydžen. Text dop.: Mat. 16, 24—26; pl. 102, 26—29; Hebr. 10, 35. 36; pop.: Jan. 4, 34—36.							
1 pjatk	Nowe lěto	Nowe lěto	8	5 4	2	☾	9 41 5 10
2 sobota	Kaschpra	Matarija	8	5 4	3	☾	10 16 6 32
2. tydžen. Text dop.: 1 Mojs. 28, 10—17; pl. 139, 7—12; Kol. 2, 18; pop.: Mat. 3, 13—17.							
3 njeđzela	Mj. p. n. l.	Mj. p. n. l.	8	5 4	4	☾	10 43 7 58
4 pónđzela	Baltasara	Tituša	8	5 4	5	☾	11 4 9 23
5 wutora	Simeona	Telesfora	8	5 4	6	☾	11 21 10 47
6 šrjeda	3 kralow	Swj. 3 kral.	8	5 4	7	☾	11 36 dop.
7 šchtwórtek	Juliany	Luciana	8	4 4	8	☾	11 51 12 10
8 pjatk	Erharda	Severina	8	4 4	10	☾	pop. 1 32
9 sobota	Czešciměra	Juliana	8	3 4	11	☾	12 28 2 56
3. tydžen. Text dop.: 1 Mojs. 50, 15—21; psichł. 3, 5—7; Jak. 3, 17. 18; pop.: Mat. 4, 1—12.							
10 njeđzela	1. n. po 3 fr.	1. n. po 3 fr.	8	3 4	12	☾	12 54 4 20
11 pónđzela	Aljosijsje	Gygina	8	2 4	14	☾	1 28 5 42
12 wutora	Reinholda	Arkadija	8	2 4	15	☾	2 14 6 56
13 šrjeda	Silarija	Bohuměra	8	1 4	17	☾	3 13 7 57
14 šchtwórtek	Felixa	Felixa	8	1 4	18	☾	4 22 8 44
15 pjatk	Bohuměra	Maura	8	0 4	19	☾	5 36 9 17
16 sobota	Erdmuty	Marcela	7	5 9 4	21	☾	6 50 9 42
4. tydžen. Text dop.: 2 Mojs. 34, 4—10; Jef. 3, 10. 11; Hebr. 3, 5. 6; pop.: Jan. 1, 35—43.							
17 njeđzela	2. n. p. 3 fr.	2. n. p. 3 fr.	7	5 8 4	23	☾	8 4 10 1
18 pónđzela	Briski	Bětra stol	7	5 7 4	24	☾	9 14 10 15
19 wutora	Sary	Kanuta	7	5 7 4	25	☾	10 22 10 29
20 šrjeda	Jab. a Bošč.	Jab. a B.	7	5 6 4	27	☾	11 31 10 41
21 šchtwórtek	Hanže	Hanže	7	5 5 4	29	☾	dop. 10 53
22 pjatk	Vinzenzija	Vincencija	7	5 4 4	31	☾	12 39 11 6
23 sobota	Kharity	Marj. šlub.	7	5 3 4	32	☾	1 50 11 22
5. tydžen. Text dop.: Jof. 1, 7—9; pl. 12, 2—6; 1 Theš. 5, 6—9; pop.: Jan. 1, 47—51.							
24 njeđzela	3. n. p. 3 fr.	3. n. p. 3 fr.	7	5 1 4	34	☾	3 3 11 42
25 pónđzela	Pawola wob.	Pawola wob.	7	5 0 4	36	☾	4 17 pop.
26 wutora	Polykarpa	Polykarpa	7	4 9 4	38	☾	5 29 12 46
27 šrjeda	Jana Khr.	Jana Krysof.	7	4 8 4	40	☾	6 36 1 39
28 šchtwórtek	Karoliny	Karla w. wob.	7	4 7 4	41	☾	7 32 2 46
29 pjatk	Theobalda	Franca Sal.	7	4 6 4	42	☾	8 13 4 7
30 sobota	Adelgundy	Martiny	7	4 4 4	44	☾	8 43 5 35
6. tydžen. Text dop.: 1 Sam. 2, 26—30; Jerem. 2, 19; Rom. 12, 11. 12; pop.: Luf. 4, 16—30.							
31 njeđzela	4. n. p. 3 fr.	4. n. p. 3 fr.	7	4 3 4	45	☾	9 8 7 4

Sermanki a škótnje wiki
pytaj jady na štronomaj 17 a 18.

Měšaczkowe pšheměnjenje a wjedro.

☾ Brěni bėrtlik 7. januara rano
2 h. 10 m. šastupi s wětrom a še
šněhom.

☾ Pošny měšaczk 14. jan. rano
4 h. 24 m. lubi tacže.

☾ Pošledni bėrtlik 22. jan. rano
4 h. 40 m. pošafuje na šymne wjedro
a mjeršnjenje.

☾ Młody měšaczk 29. jan. pop.
5 h. 36 m. pščinješe deščez a wětr.

Stolětna protyka.

☾ Bot 1. hač do 3. nróčnje a šymne
wjedro; wot 4. hač do 6. šylnje
štwi, na šotrez wot 7. hač do 9.
šyma šastupi; wot 11.—15. deščez,
š šhwilemi tež štwi; wot 23. hač
do šónza njewobštuje wjedro s
wětrom, šněhom a mhtu.

Šalbowe wěščez, wo wjedru.

1. rjadownje: 28. febr., 28. měrza,
26. haprjeje, 26. meje, 6. septembra,
6. oktobra, 4. novembra, 4. dežembra.

2. rjadownje: 12. februara, 13.
měrza, 12. haprjeje, 24. junija, 8.
a 22. augusta, 21. septembra, 20.
oktobra.

3. rjadownje: 14. januara, 11.
meje, 10. junija, 10. a 23. julija,
19. novembra, 19. dežembra.

☾ Bot 2. hač do 10. šapikowanje
pšow. — ☾ Bot 10. hač do 31.
pšweži dawł.

Našpumnjenja.

1892. Februar,

malý róžk,
ma 29 dnjom.

Dny.	Porjedžena protyfa.		☉		Měsje namjer.	☾		
	Evangeljska.	Katholska.	šhadž. h. m.	šom. h. m.		šhadž. h. m.	šom. h. m.	
1 pónđzela	Brigity	Ignatija	7 41	4 47	☿	9 25	8 31	
2 wutora	M. wučž.	Sw. Marije	7 40	4 48	♋	9 42	9 56	
3 brjeda	Blažija	Blažija	7 38	4 50	♋	9 58	11 21	
4 šhtwórtk	Beroniki	Šandr. Korš.	7 36	4 52	♋	10 15	dop.	
5 pjatk	Agathy	Agaty	7 35	4 54	♋	10 34	12 45	
6 šobota	Dorotheje	Doroteje	7 33	4 56	♋	10 57	2 9	
7. tydžeń. Text dop.: 1 Sam. 12, 20—25; ps. 21, 2—8; Rom. 13, 1, 2; pop.: Marf. 6, 20—29.								
7 njedžela	5. n. p. 3 tr.	5. n. p. 3 tr.	7 32	4 57	♋	11 28	3 31	
8 pónđzela	Salomona	Jan s Mata	7 30	4 59	♋	pop.	4 46	
9 wutora	Apolonije	Apolonije	7 28	5 1	♋	1 2	5 51	
10 brjeda	Scholastiki	Scholastiki	7 27	5 3	♋	2 7	6 41	
11 šhtwórtk	Euphrasym	Dešiderija	7 25	5 4	♋	3 20	7 18	
12 pjatk	Jordana ☺	Eulalije	7 23	5 6	♋	4 34	7 44	
13 šobota	Eulalije	Benigna	7 21	5 8	♋	5 47	8 5	
8. tydžeń. Text dop.: 1 Kron. 18, 15—20; Jer. 9, 23, 24; 1 Pětr. 5, 6, 7; pop.: Jan. 2, 23—25.								
14 njedžela	Septuages.	Septuages.	7 19	5 10	♋	6 59	8 21	
15 pónđzela	Faustina	Faustina	7 17	5 12	♋	8 9	8 34	
16 wutora	Juliany	Juliany	7 15	5 14	♋	9 17	8 47	
17 brjeda	Konstanzije	Donata	7 14	5 16	♋	10 26	8 59	
18 šhtwórtk	Konfordije	Simeona	7 12	5 17	♋	11 35	9 12	
19 pjatk	Eufany	Gabina	7 10	5 19	♋	dop.	9 25	
20 šobota	Leberachta	Eleutherija	7 8	5 21	♋	12 46	9 43	
9. tydžeń. Text dop.: 2 Sam. 12, 1—7; Ezech. 18, 20; 1 Kor. 6, 19, 20; pop.: Jan. 4, 5—15.								
21 njedžela	Serag. ☾	Seragesim.	7 6	5 23	♋	1 59	10 6	
22 pónđzela	Pětra stol	Pětra stol	7 4	5 24	♋	3 11	10 37	
23 wutora	Serena	Serena	7 2	5 26	♋	4 20	11 22	
24 brjeda	Ščest. džeń	Ščest. džeń	7 0	5 28	♋	5 19	pop.	
25 šhtwórtk	Matija	Matija	6 58	5 30	♋	6 7	1 36	
26 pjatk	Wiktoriga	Walpory	6 56	5 31	♋	6 41	3 1	
27 šobota	Restora	Alexandra	6 54	5 33	♋	7 8	4 31	
10. tydžeń. Text dop.: 1 Kral. 2, 1—4; Přeb. Sal. 7, 3—5; Šebr. 13, 7; pop.: Jan. 4, 19—30.								
28 njedžela	Štomihl ☉	Quinquag.	6 52	5 34	♋	7 28	6 1	
29 pónđzela	Matara	Romana	6 50	5 36	♋	7 46	7 31	

Sermanki a škótné wiki
pytaj jady na stronamaj 17 a 18.

Měšaczkowe pšcheměnje a wjedro.

☾ Přěni bértkif 5. febr. dop.
10 h. 37 m. ma měsčane wjedro.

☼ Połny měsčacžk 12. febr. wječor
8 h. 36 m. budže jašny a šmny.

☾ Pošledni bértkif 21. febr. rano
1 h. 12 m. šhla šo k mjerjenju a
šmje.

☼ Młody měsčacžk 28. febr. rano
4 h. 45 m. pščinješe hrosne wjedro.

Stolětna protyfa.

Wot 1. do 7. mutne, deščezowe,
mšlowojte a wětrojte wjedro; 8. jašne
a šhětro šmne; wot 9. do 12. mutne
š deščezom a šněhom; wot 13. do
16. jašne a czyste, ale tež šmne;
18. deščez a šněh; wot 19. do 22.
šmny wětr; wot 23. do 26. jašne,
šmne a woššrot, dofež šo w nožh
šmny deščez dže; 28. hrosnje a šma.

1. maleho róžka: 1. termija grunt-
steho dawta.

Naspomnjenja.

1892. Mèrc,

nalètnit,

ma 31 dnjow.

Dny.	Porjedžena protyka.		☉		Mjesecne znamjen.	☾	
	Evangeliska.	Katholska.	šhadž. h. m.	šhov. h. m.		šhadž. h. m.	šhov. h. m.
1 wutora	Póstniž	Póstnich	6 48	5 38		8 2	9 0
2 frjeda	Pop. frjeda	Popj. frjeda	6 46	5 40		8 18	10 28
3 šhtwórtk	Kunigundy	Kunigundy	6 44	5 42		8 37	11 55
4 pjatk	Adriana	Kazimira	6 41	5 44		8 59	dop.
5 šobota	Bjedricha	Bjedricha	6 39	5 46		9 27	1 20
11. tydžej. Text dop.: 1 Kor. 3, 5—15; ps. 85, 8—14; Rom. 12, 7, 8; pop.: Jan. 5, 5—18.							
6 njedžela	Inwokavit	1. n. posta	6 37	5 47		10 6	2 40
7 pónđžela	Felizity	Viktora	6 35	5 48		10 56	3 48
8 wutora	Philemona	Jan de Deo	6 33	5 50		11 58	4 41
9 frjeda	Kwatember	Suche dnj	6 31	5 52		pop.	5 21
10 šhtwórtk	Alexandra	40 martrarj.	6 29	5 54		2 22	5 50
11 pjatk	Košiny	Eulogija	6 26	5 55		3 35	6 12
12 šobota	Grjehorja	Grjehorja W.	6 24	5 57		4 47	6 28
12. tydžej. Text dop.: Ezech. 33, 7—9; Is. 58, 6—9; 2 Pètr. 1, 19—21; pop.: Luk. 9, 51—56.							
13 njedžela	Reminis.	2. n. posta	6 22	5 59		5 57	6 42
14 pónđžela	Abigaila	Matildy	6 19	6 1		7 6	6 54
15 wutora	Khristopha	Longina	6 17	6 3		8 14	7 6
16 frjeda	Cyriaka	Heriberta	6 15	6 4		9 23	7 18
17 šhtwórtk	Herty	Herty	6 13	6 5		10 33	7 32
18 pjatk	Pol. pjatk	Cyrila	6 11	6 7		11 45	7 48
19 šobota	Josefa	Josefa	6 9	6 9		dop.	8 7
13. tydžej. Text dop.: Nehem. 9, 30—34; ps. 77, 8—14; 1 Pètr. 1, 13—16; pop.: Jan. 11, 1—16.							
20 njedžela	Ofuli	3. n. posta	6 6	6 10		12 57	8 34
21 pónđžela	Benedikta	Benedikta	6 4	6 12		2 7	9 12
22 wutora	Kasimèra	Oktaviana	6 2	6 14		3 9	10 4
23 frjeda	Viktorigina	Viktorigina	5 59	6 15		4 1	11 10
24 šhtwórtk	Gabriela	Gabriela	5 57	6 17		4 39	pop.
25 pjatk	M. pšchijj.	Mar. pšch.	5 55	6 18		5 8	1 55
26 šobota	Emanuela	Ludgera	5 53	6 20		5 30	3 25
14. tydžej. Text dop.: Job. 22, 21—30; ps. 23; 2 Kor. 5, 19—21; pop.: Jan. 11, 32—46.							
27 njedžela	Lätare	4. n. posta	5 51	6 21		5 48	4 55
28 pónđžela	Angeliki	Guntrama	5 49	6 23		6 5	6 25
29 wutora	Eustasija	Eustasija	5 46	6 25		6 21	7 56
30 frjeda	Guidoa	Kwirina	5 44	6 27		6 39	9 27
31 šhtwórtk	Detlawa	Balbiny	5 42	6 28		6 59	10 58

Bermanki a škótne wiki
pntaj jady na stromaj 17 a 18.

Měšaczkowe pšheměnjenje a wjedro.

☾ Prèni bértlik 5. mërza wjeczor
8 h. 12 m. da deščež woczatač.

☉ Polny mēšacžk 13. mërza pop.
1 h. 53 m. je wětrotjst a wólžny.

☾ Pošledni bértlik 21. mërza
wjeczor 6 h. 14 m. budže mity a
jašny.

☉ Młody mēšacžk 28. mërza pop.
2 h. 16 m. lubi hiščeže kaž minjeny
pošledni bértlik mity a jašne wjedro.

Stolètna protyka.

Wot 1. hacž do 7. šyma, hrosne a
wětrotje; wot 8. do 17. jara šyma;
19. wět. kñeh a deščež; 20. a 21.
deščež a jara šyma, popoldnju pak
rjenje jašno. Wot 22. hacž do kónca
je wjedro jara pšheměnate.

31. mërza: prènja termija kraj-
neje renty.

Waspomnjenja.

1892. Haprleja,

jutrownik,

ma 30 dnjow.

Dny.	Porjedżena protyka.		☉		Wobije miejsej.	☾	
	Evangeliska	Katholiska.	šhadż. h. m.	řhow. h. m.		šhadż. h. m.	řhow. h. m.
1 pjatt	Theodory	Huga	5 39	6 30	☼☼	7 25	dop.
2 řobota	Theodosije	Franca P.	5 37	6 32	☼☼	8 0	12 24

15. tydzeń. Text dop.: Jef. 53, 4, 5; pf. 73, 23—26; 1 Jan. 3, 5, 6; pop.: Jan. 11, 47—57.

3 njedźela	Judita	5. n. posta	5 35	6 33	☼☼	8 74	1 40
4 pøndźela	Ambrosija ☽	řřidora	5 33	6 34	☼☼	9 74	2 40
5 wutora	Maxima	Winc. Verr.	5 31	6 36	☼☼	10 57	3 24
6 řrjeda	řreneja	Cölestina	5 28	6 38	☼☼	pop.	3 56
7 řhtwórtk	řölestina	Hermana	5 26	6 40	☼☼	1 24	4 19
8 pjatt	Liborija	Alberta	5 24	6 41	☼☼	2 37	4 37
9 řobota	Brochora	Mar. Cleop.	5 22	6 43	☼☼	3 47	4 51

16. tydzeń. Text dop.: Jef. 53, 11, 12; pf. 118, 16—22; řeb. 5, 7—9; pop.: Jan. 12, 1—13.

10 njedźela	Palmar.	Bolmoncz.	5 19	6 45	☼☼	4 55	5 4
11 pøndźela	řiřkiařa	Leona Wull.	5 17	6 47	☼☼	6 4	5 15
12 wutora	řulija ☺	řulija	5 15	6 48	☼☼	7 12	5 27
13 řrjeda	řustina	Hermenegildy	5 13	6 49	☼☼	8 23	5 40
14 řhtwórtk	Seleny řht.	Zeleny řht.	5 11	6 51	☼☼	9 35	5 54
15 pjatt	řziři pjatt	Wulki pjatt	5 9	6 53	☼☼	10 48	6 12
16 řobota	Arona	Droga	5 7	6 54	☼☼	11 58	6 37

17. tydzeń. Text dop.: I. řuf. 24, 1—9; 2 řim. 1, 9, 10; řan. 11, 25, 26; II. řuf. 24, 36—40; 1 řor. 6, 14; řan. 6, 57, 58; pop.: I. řat. 28, 1—10; II. řan. 20, 11—18.

17 njedźela	1. ř. jutrow	1. ř. dž. jutr.	5 5	6 56	☼☼	dop.	7 9
18 pøndźela	2. ř. jutrow	2. ř. dž. jutr.	5 2	6 58	☼☼	1 3	7 54
19 wutora	Hermogena	Wernarja	5 0	6 59	☼☼	1 57	8 55
20 řrjeda	Sulpizija ☾	řiktora	4 58	7 1	☼☼	2 39	10 7
21 řhtwórtk	Adolara	Anřelma	4 57	7 2	☼☼	3 9	11 28
22 pjatt	Sotera	Sotera	4 55	7 4	☼☼	3 33	pop.
23 řobota	řurja	řurja	4 53	7 6	☼☼	3 52	2 22

18. tydzeń. Text dop.: řan. 14, 1—6; řom. 1, 4; řol. 3, 1—4; pop.: řan. 20, 19—23.

24 njedźela	Duařimod.	1. n. p. jutr.	4 50	7 7	☼☼	4 9	3 50
25 pøndźela	Marķa řřen.	Marķa řřen.	4 48	7 9	☼☼	4 25	5 19
26 wutora	řleta ☼	řleta	4 46	7 10	☼☼	4 41	6 51
27 řrjeda	Anařtařija	Anařtařije	4 44	7 12	☼☼	4 59	8 23
28 řhtwórtk	řitala	řitala	4 42	7 14	☼☼	5 22	9 55
29 pjatt	řibyle	řětra M.	4 41	7 15	☼☼	5 54	11 19
30 řobota	řutropa	řhaty ř.	4 39	7 16	☼☼	6 36	dop.

řermanki a řkótne wiki
přtaj řadę na řtronamaj 17 a 18.

Řěřacźkowe přřeměņjenje a wjedro.

☽ Přeni řertřik 4. řapr. rano
7 ř. 19 m. ma řjane nałetne wjedro.

☺ Pořny měřacźř 12. řapr. rano
7 ř. 24 m. řařtupi ř deřęczom.

☾ Pořledni řertřik 20. řapr. rano
6 ř. 58 m. pořařuje řiřęcze na mořce
wjedro.

☼ Młody měřacźř 26. řapr.
w noży 10 ř. 44 m., ř njewidźomnym
řacźmiczom řłónza, džerži řjane a
cjopte wjedro.

řtolětna protyka.

řubjene wjedro minjenego měřaza
cžeņuje řo teź do teřo; ř. řněř, na
to řacź do 15. řjenje, potom řacź
do 22. deřęcz je řymnym powětrom,
řmjerřkom a mrořom, řute přřeměņite
wjedro cžeņuje řo řacź do 30., potom
poczęņuje cjoptlo bycz.

1. řaprleje: 1. termija wopaleņ-
iřęe řařę. — 30. řaprleje: 1. termija
dořhodneho dawta.

Řařpomņjenje.

1892. Meja,

różownik,

ma 31 dnjow.

Dny	Porządżena protyka.		☉		Miejsce inamjen.	☾	
	Evangeliska.	Katholska.	sthadż. h. m.	thow. h. m.		sthadż. h. m.	thow. h. m.
19. tydzeń. Text dop.: Mat. 18, 10—14; Pishił. 22, 17—19; Ef. 6, 1—4; pop.: Mat. 18, 1—7.							
1 njeđzela	Miś. Dom.	2. n. p. jutr.	4	37 7 18		7 33	12 29
2 pónđzela	Sigmunda	Athanasija	4	35 7 20		8 41	1 21
3 wutora	Rychż. nam. ☽	Rychża nam.	4	33 7 21		9 55	1 58
4 brjeda	Floriana	Monika	4	31 7 23		11 11	2 24
5 sztwórtk	Gottharda	Pija	4	29 7 25		pop.	2 44
6 pjatk	Dietricha	Jan. z łac. wr.	4	27 7 26		1 36	3 0
7 sobota	Bohumera	Stanisława	4	26 7 28		2 45	3 12
20. tydzeń. Text dop.: Jan. 12, 24—26; 2 Kor. 4, 7—11; 1 Kor. 15, 19; pop.: Jan. 21, 20—22.							
8 njeđzela	Jubilate	3. n. p. jutr.	4	24 7 30		3 53	3 24
9 pónđzela	Benigny	Grjeh. Mac.	4	23 7 31		5 2	3 35
10 wutora	Gordiana	Antonija	4	21 7 32		6 11	3 48
11 brjeda	Mamerta ☺	Mamerta	4	20 7 34		7 23	4 1
12 sztwórtk	Pantraza	Pantraca	4	18 7 36		8 36	4 18
13 pjatk	Servaza	Servaca	4	16 7 37		9 49	4 40
14 sobota	Rscheszijana	Bonifaca	4	14 7 39		10 56	5 11
21. tydzeń. Text dop.: Jan. 5, 28, 29; 1 Kor. 15, 40—44; Siew. Jan. 21, 4; pop.: Mat. 28, 18—20.							
15 njeđzela	Kantate	4. n. p. jutr.	4	13 7 40		11 55	5 52
16 pónđzela	Sary	Jana Nepom.	4	11 7 42		dop.	6 47
17 wutora	Jodoka	Ubalda	4	10 7 43		12 41	7 56
18 brjeda	Gricha	Benancija	4	9 7 45		1 14	9 13
19 sztwórtk	Potenziany ☾	Cölestina	4	8 7 46		1 39	10 36
20 pjatk	Anastafija	Bernarda	4	7 7 47		1 59	pop.
21 sobota	Prudenzija	Felixa	4	5 7 48		2 15	1 24
22. tydzeń. Text dop.: Mat. 7, 7—11; Jer. 5, 24; Jaf. 5, 7, 8; pop.: Lut. 11, 1—4.							
22 njeđzela	Rogate	5. n. p. jutr.	4	4 7 50		2 29	2 49
23 pónđzela	Defiderija	Defiderije	4	2 7 51		2 44	4 17
24 wutora	Estery	Hany	4	1 7 53		3 1	5 47
25 brjeda	Hurbana	Hórbana	4	0 7 54		3 22	7 19
26 sztwórtk	Boże śp. ☉	Boże śpicze	3	59 7 55		3 48	8 49
27 pjatk	Florenza	Filipa Ner.	3	57 7 57		4 25	10 8
28 sobota	Wyłema	Wedy	3	56 7 58		5 16	11 11
23. tydzeń. Text dop.: Jan. 14, 12—17; 2 Petr. 1, 2—4; Hebr. 8, 1, 2; pop.: Jap. śt. 1, 15—26.							
29 njeđzela	Grandi	6. n. p. jutr.	3	55 7 59		6 20	11 56
30 pónđzela	Wigenda	Felixa	3	54 8 0		7 35	dop.
31 wutora	Petronile	Petronile	3	53 8 1		8 53	12 27

Sermanki a skótne wiki
pytaj jady na itronomaj 17 a 18.

Měšaczkowe pschēmjenje a wjedro.

☽ Prěni bértlik 3. meje wjeczor
8 h. 9 m. dže s rjanym, płódnym
wjedrom dale.

☺ Potny měšaczk 11. meje w noży
11 h. 56 m., s widžomnym sacźmiczom
měšacžka, wotmjenja s deszczom a
je płóncžnym wjedrom.

☾ Połedni bértlik 19. meje pop.
3 h. 50 m. budže kłódnny a mokry.

☉ Młody měšaczk 26. meje rano
6 h. 47 m. potajuje na czople wjedro.

Stolětna protyka.

Spoczatk różownik je rjaný a
czopły; na 7. hrmanje, na czož deszcz
jastupi, kiz hacž do 17. traje, hdžej
wetr jažne wjedro pschijeke; wot
24. hacž do 29. hruby powetr; 30.
jara rjenje.

Naspomnjenja.

1892. Junij,

kmaznik,
ma 30 dnjow.

Dny.	Porjedyžena protyka.		☉		Přehleđe řmjenjen.	☾	
	Evangeljska.	Katholjska.	řhadž. h. m.	řhov. h. m.		řhadž. h. m.	řhov. h. m.
1 řrjeda	Nikodema	Jubenzija	3 53 8	2	☾	10 9	12 49
2 řchtwórtk	Marzellina ☽	Grasma	3 52 8	3	☾	11 22	1 6
3 pjatk	Grasma	Klotildy	3 51 8	4	☾	pop.	1 20
4 řobota	Karpasija	Kwirina	3 50 8	5	☾	1 42	1 32

24. tydžeń. Text dop.: I. řan. 14, 23—27; 1 řor. 12, 3—7; řebr. 2, 2—4; II. řuf. 13, 18—21; řezch. 36, 26, 27; 2 řor. 6, 16; pop.: I. řap. ř. 2, 1—13; II. řap. ř. 2, 14—18.

5 njeđzela	1. ř. řwjatk.	1. ř. řwjatk.	3 50 8	6	☾	2 50	1 44
6 pónđzela	2. ř. řwjatk.	2. ř. řwjatk.	3 49 8	7	☾	4 0	1 55
7 wutora	Lukrezije	Roberta	3 49 8	8	☾	5 10	2 8
8 řrjeda	Řwatember	Sudhe dnj	3 48 8	9	☾	6 23	2 24
9 řchtwórtk	řrima	řelic a řrim.	3 48 8	10	☾	7 36	2 45
10 pjatk	Dnofřija ☺	Marhaty	3 47 8	11	☾	8 47	3 11
11 řobota	Barnabařa	Barnabařa	3 47 8	11	☾	9 49	3 49

25. tydžeń. Text dop.: 1 řan. 4, 12—16; 1 řor. 2, 10, 11; 2 řor. 13, 13; pop.: řap. ř. 2, 38, 39.

12 njeđzela	Šwj. troj.	1. n. p. řwj.	3 47 8	12	☾	10 40	4 40
13 pónđzela	Tobije	Antona řad.	3 46 8	13	☾	11 16	5 46
14 wutora	Řlišauřa	Bařilida	3 46 8	13	☾	11 43	7 1
15 řrjeda	řita	řita	3 46 8	14	☾	dop.	8 23
16 řchtwórtk	řustiny	Bož. cžela	3 46 8	14	☾	12 4	9 46
17 pjatk	řaury ☽	Řdolřa	3 46 8	15	☾	12 22	11 9
18 řobota	Řrnulřa	Řarka a Ř.	3 46 8	15	☾	12 37	pop.

26. tydžeń. Text dop.: řuf. 17, 20, 21; řf. 78, 1—7; řebr. 10, 23—25; pop.: řap. ř. 2, 42—47.

19 njeđzela	1. n. p. ř. tr.	2. n. p. řwj.	3 46 8	16	☾	12 51	1 55
20 pónđzela	Silverija	Silverija	3 46 8	16	☾	1 6	3 21
21 wutora	Řlbana	Řloyřija	3 46 8	16	☾	1 24	4 50
22 řrjeda	Řchazija	Řaulina	3 46 8	17	☾	1 47	6 20
23 řchtwórtk	Bařilija	Řdeltrudy	3 46 8	17	☾	2 18	7 43
24 pjatk	řana ☺	řana řřečž.	3 46 8	17	☾	3 1	8 53
25 řobota	Řulogija	Řrospera	3 47 8	17	☾	4 0	9 47

27. tydžeń. Text dop.: řan. 5, 23, 24; řer. 7, 25—28; 2 řor. 13, 8; pop.: řap. ř. 3, 1—10.

26 njeđzela	2. n. p. ř. tr.	3. n. p. řwj.	3 47 8	17	☾	5 10	10 25
27 pónđzela	řpanzow	Řladiřtama	3 47 8	17	☾	6 29	10 51
28 wutora	Řeowa	Řeo II. ř.	3 48 8	17	☾	7 48	11 10
29 řrjeda	Řetr. řaw.	Řetr. řaw.	3 48 8	17	☾	9 4	11 26
30 řchtwórtk	Řawoř. wop.	Řawoř. wop.	3 49 8	16	☾	10 17	11 39

Řermanki a řkótno wiki
řytař řady na řronomaj 17 a 18.

Řeřacřkowno přřeměňenje a wjedro.

☾ Přeni břitřik 2. junija dop
10 h. 49 m. wobřhowa cžopke wjedro.
☺ Wotny meřacřk 10. jun. pop.
2 h. 29 m. da řoržotu a nje wjedro
wocžacacř.

☾ Pořledni břitřik 17. junija
wječřor 9 h. 59 m. je pomročženy a
deřečžořtu.

☼ Młody meřacřk 24. jun. pop.
3 h. 4 m. wupłodži cžopke a řpobobne
wjedro.

řkolětna protyka.

řunij řo řjenje řpocžina a je řacř
do 21. řjany a cžopky, tola ma ne-
řotre nje wjedra ř deřečžom; wot 22.
řem je wjedro njeľubofne a deřečžořte.

30. junija: 2. termija řrajneje
renty.

Řaspomnjenja.

1892. Julij,

pražnik,
ma 31 dnjom.

Dny	Porjedgezna protyka.		☉		Miejsce namiem.	☾	
	Evangeljska.	Katholska.	sfhadz. h. m.	thow. h. m.		sfhadz. h. m.	thow. h. m.
1 pjatk	Theodora	Theobalda	3 50	8 16	☼	11 28	11 50
2 sobota	Mar. d. ☽	Mar. domp.	3 51	8 16	☼	pop.	dop.
28. tydzień. Text dop.: Jan. 5, 39—44; Mat. 5, 13—16; 2 Tim. 3, 15—17; pop.: Zap. st. 4, 8—21.							
3 njedzela	3. n. p. s. tr.	4. n. p. swj.	3 51	8 15	☼	1 45	12 2
4 pøndzela	Udalrika	Udalrika	3 52	8 15	☼	2 56	12 14
5 wutora	Anselma	Numeriana	3 53	8 14	☼	4 8	12 29
6 frjeda	Zesajajaša	Dominiša	3 54	8 14	☼	5 21	12 48
7 sčtwórtk	Wilibalda	Wilibalda	3 55	8 13	☼	6 32	1 12
8 pjatk	Kiliana	Kiliana	3 56	8 13	☼	7 38	1 45
9 sobota	Zyrila	Cyrila	3 57	8 12	☼	8 33	2 32
29. tydzień. Text dop.: Jan. 6, 47—51; Mat. 7, 24—27; 1 Tim. 1, 18, 19; pop.: Zap. st. 5, 16—21.							
10 njedzela	4. p. s. tr. ☺	5. n. p. swj.	3 58	8 11	☼	9 16	3 33
11 pøndzela	Pija	Pija	3 59	8 10	☼	9 46	4 48
12 wutora	Hendricha	Jan. Gualbrt.	4 0	8 10	☼	10 9	6 9
13 frjeda	Marhaty	Marhaty	4 1	8 9	☼	10 27	7 33
14 sčtwórtk	Bonavent.	Bonaventury	4 2	8 8	☼	10 43	8 58
15 pjatk	Zap. džel.	Zap. džel.	4 3	8 7	☼	10 58	10 21
16 sobota	Rafaela	Mar. z hor. R.	4 4	8 6	☼	11 13	pop.
30. tydzień. Text dop.: Jan. 8, 31—36; Mat. 6, 22, 23; Hebr. 13, 9; pop.: Zap. st. 5, 34—42.							
17 njedzela	5. p. s. tr. ☽	6. n. p. swj.	4 5	8 5	☼	11 29	1 7
18 pøndzela	Eugena	Frideriki	4 6	8 4	☼	11 49	2 33
19 wutora	Rufiny	Vincenc Paul.	4 8	8 3	☼	dop.	4 0
20 frjeda	Gliaša	Marhaty	4 9	8 2	☼	12 16	5 23
21 sčtwórtk	Praxedy	Praxedy	4 10	8 1	☼	12 54	6 38
22 pjatk	Mar. Madl.	Mar. Madl.	4 12	8 0	☼	1 45	7 38
23 sobota	Apollinara	Apollinara	4 13	7 58	☼	2 50	8 21
31. tydzień. Text dop.: Jan. 10, 23—30; Mat. 5, 44—48; 1 Jan. 1, 8—10; pop.: Zap. st. 6, 1—7.							
24 njedzela	6. p. s. tr. ☽	7. n. p. swj.	4 15	7 57	☼	4 6	8 52
25 pøndzela	Zakuba	Zakuba	4 16	7 56	☼	5 25	6 14
26 wutora	Hany	Hany	4 17	7 55	☼	6 44	9 31
27 frjeda	Marsche	Pantaleona	4 18	7 54	☼	7 59	9 44
28 sčtwórtk	Pantaleon	Innocenca	4 19	7 52	☼	9 11	9 57
29 pjatk	Beatrizy	Marsche	4 21	7 50	☼	10 20	10 8
30 sobota	Ruthy	Abdon. a Sen.	4 22	7 49	☼	11 30	10 20
32. tydzień. Text d.: Mat. 16, 15—19; Mat. 6, 1—8; Hebr. 13, 8; pop.: Zap. st. 6, 8—15 a 7, 55—59.							
31 njedzela	7. p. s. tr. ☽	8. n. p. swj.	4 24	7 47	☼	pop.	10 33

Sermanki a skótne wiki
pytaj jady na stronamaj 17 a 18.

Měšaczkowe pšcheměnjenje a wjedro.

☾ Prěni bértlik 2. julija rano
3 h. 11 m. budže cžoply a jašny.

☺ Połny měšaczk 10. jul. rano
2 h. 42 m. je pomróčženy a cžěšny.

☾ Pošledni bértlik 17. jul. rano
2 h. 45 m. je wot hrimanja a deščezja
pšchewodženy.

☼ Włody měšaczk 24. jul. rano
12 h. 25 m. wobthowa deščez.

☾ Prěni bértlik 31. jul. wječor
8 h. 43 m. pošazuje na wulki wětr
a deščez.

Stolětna protyka.

Wot 1. hačž do 3. samróčžene, 4.
mróz a popoldnju hrimanje, potom
rjenje hačž do 10.; wot 11. hačž do
13. jašo deščezikowe wjedro; wot
15. do 17. krašne šynowe wjedro,
na to deščez hačž do 26., hdžezžo
jašo tři dny deščez dže; 29. a 30.
njewjedro; 31. rjenje.

22. julija: Spoczatk pšchěžich
dnjom.

Naspomnjenja.

1892. August,

žnjež,
ma 31 dnjow.

Dny.	Porjędžena protyka.		☉		Mjeńse namjen.	☾	
	Evangeljska.	Katholska.	šhadž. h. m.	řhow. h. m.		šhadž. h. m.	řhow. h. m.
1 pónđžela	Pětra w rječ.	Pětra w rječ.	4 26	7 46	☾	1 52	10 50
2 wutora	Gustawa	Porcijunkule	4 27	7 44	☾	3 4	11 11
3 řrjeda	Augusta	Schčžep. nam.	4 29	7 42	☾	4 16	11 41
4 šhtwórtk	Dominika	Dominika	4 30	7 41	☾	5 24	dop.
5 pjatk	Oswalda	Marj. sněh.	4 31	7 40	☾	6 24	12 21
6 řobota	Řhr. pšhekr.	Řhr. pšhekr.	4 32	7 38	☾	7 12	1 16
33. tydžen. Text dop.: Mat. 9, 9—13; Mat. 6, 19—21; Rom. 8, 8, 9; pop.: Zap. ř. 8, 14—25.							
7 njedžela	8. n. p. ř. tr.	9. n. p. řwj.	4 34	7 36	☾	7 47	2 27
8 pónđžela	Severa ☺	Cyriaka	4 36	7 34	☾	8 13	3 48
9 wutora	Romana	Romana	4 37	7 32	☾	8 33	5 14
10 řrjeda	Lawrjenza	Lawrjenca	4 39	7 30	☾	8 50	6 39
11 šhtwórtk	Germana	Tiburtia	4 41	7 28	☾	9 5	8 4
12 pjatk	Řlary	Řlary	4 42	7 26	☾	9 19	9 29
13 řobota	Řurory	Řippolita	4 44	7 24	☾	9 35	10 56
34. tydž. Text d.: Łuf. 12, 42—48; 1 Mojj 37, 4—11; Rom. 6, 16—18; pop.: Zap. ř. 8, 26—38.							
14 njedžela	9. n. p. ř. tr.	10. n. p. řwj.	4 46	7 22	☾	9 54	pop.
15 pónđžela	Mar. d. n. ☾	Mar. do nj.	4 47	7 21	☾	10 18	1 48
16 wutora	Řsaaka	Řocha	4 48	7 19	☾	10 51	3 12
17 řrjeda	Řerony	Řiberta	4 50	7 17	☾	11 37	4 30
18 šhtwórtk	Augustiny	Řelenn	4 51	7 15	☾	dop.	5 32
19 pjatk	Řebalda	Řebalda	4 53	7 13	☾	12 37	6 19
20 řobota	Řernharda	Řernharda	4 55	7 11	☾	1 48	6 53
35. tydžen. Text dop.: Łuf. 13, 31—35; 1 Āam. 19, 1—6; 1 Pětr. 3, 15, 16; pop.: Zap. ř. 9, 1—8.							
21 njedžela	10. n. p. ř. t.	11. n. p. řwj.	4 56	7 9	☾	3 6	7 18
22 pónđžela	Řfonřa ☺	Řhimotheja	4 58	7 7	☾	4 25	7 36
23 wutora	Řachāja	Řhil. Benit.	5 0	7 5	☾	5 42	7 51
24 řrjeda	Řartromja	Řartromja	5 1	7 3	☾	6 55	8 3
25 šhtwórtk	Řudwiga	Řudwifa	5 2	7 1	☾	8 5	8 15
26 pjatk	Řamuela	Řephyrina	5 4	6 59	☾	9 16	8 26
27 řobota	Řebharda	Řuřa	5 5	6 57	☾	10 25	8 39
36. tydž. Text d.: Łuf. 13, 23—25; 1 Āam. 24, 17—20; Rom. 14, 17—19; pop.: Zap. ř. 9, 19—28.							
28 njedžela	11. n. p. ř. t.	12. n. p. řwj.	5 7	6 54	☾	11 35	8 54
29 pónđžela	Řana řmj.	Řana řłow.	5 9	6 52	☾	pop.	9 12
30 wutora	Řenjaminu ☽	Řože	5 10	6 50	☾	1 59	9 37
31 řrjeda	Řosun	Řajmunda	5 12	6 48	☾	3 10	10 12

Řermanki a řkótne wiki
přtaj řadn na řtronomaj 17 a 18.

Měřacřkowe přřeměńjenje a wjedro.

☺ Polny měřacřk 8. aug. pop.
12 h. 55 m. da řjane, čjopře wjedro
dobjařacž.

☾ Pořledni běřřik 15. aug. rano
7 h. 35 m. budže řuchy a wěřojřy.

☼ Mřodny měřacřk 22. aug. dop.
11 h. 57 m. je ř deřřeřej pořřilenn.

☾ Přěni běřřik 30. aug. pop.
2 h. 27 m. je přřihodny a čjopřy.

Řtořětna protyka.

Řot 1. řacž do 9. deřřeř, 10.
řjenje, potom řařo deřřeř řacž do
15., na ř řežěřuje řjane wjedro řacž
do 25., wot teho řo řacž do řonřa
deřřeřit dže.

1. anguřta: 2. termija Āunt-
řřeho dawřa. — 22. aug.: Řonř
přřeřřich dnjow.

Řařpomńjenja.

1892. September,

póznienz,

ma 30 dnjow.

Dny.	Porjedżena protyka.		☉		Wjebiejste inamjen.	☾	
	Evangeljska	Katholjska.	šhadž. h. m.	řhow. h. m.		šhadž. h. m.	řhow. h. m.
1 šchtwórtk	Egidija	Egidija	5 13	6 46	☾	4 13	10 59
2 pjatk	Abšaloma	Abšaloma	5 14	6 44	☾	5 5	dop.
3 řobota	Manřweta	Manřweta	5 16	6 42	☾	5 45	12 3
37. tydżeń. Text dop.: Łuf. 15, 11—32; 2 Sam. 18, 31—33; Jaf. 2, 10; pop.: Zap. řt. 10, 25—33.							
4 njedźela	12. n. p. ř. t.	13. n. p. řwj.	5 18	6 39	☾	6 14	1 20
5 pónđzela	Nathanaela	Wiktorigina	5 19	6 37	☾	6 36	2 44
6 wutora	Magna ☺	Magna	5 21	6 35	☾	6 53	4 11
7 řjeda	Reginy	Reginy	5 23	6 32	☾	7 9	5 39
8 šchtwórtk	Marj. narod.	Mar. nar.	5 24	6 30	☾	7 25	7 7
9 pjatk	Sidonije	Korbiniana	5 26	6 28	☾	7 41	8 35
10 řobota	Řulcherije	Wikk. Tol.	5 27	6 26	☾	7 59	10 4
38. tydżeń. Text dop.: Łuf. 9, 57—69; 1 Mořj. 43, 26—30; 1 Kor. 7, 24; pop.: Zap. řt. 12, 1—11.							
11 njedźela	13. n. p. ř. t.	14. n. p. řwj.	5 28	6 24	☾	8 21	pop.
12 pónđzela	Bohumila	Gwida	5 30	6 22	☾	8 51	1 1
13 wutora	Amata ☾	Materna	5 32	6 20	☾	9 32	2 22
14 řjeda	Řřchiza pow.	Řřchiza pow.	5 33	6 17	☾	10 28	3 30
15 šchtwórtk	Nikomeda	Nitodema	5 35	6 15	☾	11 37	4 21
16 pjatk	Euphemije	Kornel a Zypř.	5 37	6 12	☾	dop.	4 57
17 řobota	Lamperta	Lamperta	5 38	6 10	☾	12 52	5 23
39. tydżeń. Text dop.: Mat. 11, 16—19; 1 Sam. 3, 11—13; Jaf. 1, 5 6; pop.: Zap. řt. 13, 42—49.							
18 njedźela	14. n. p. ř. t.	15. n. p. řwj.	5 40	6 7	☾	2 10	5 42
19 pónđzela	Řenata	Řanuarija	5 42	6 5	☾	3 27	5 58
20 wutora	Řausty	Eufřachija	5 43	6 3	☾	4 40	6 11
21 řjeda	Řwatbr. ☺	Suche dnj	5 44	6 1	☾	5 52	6 22
22 šchtwórtk	Řauricija	Řauricija	5 46	5 59	☾	7 2	6 34
23 pjatk	Řhele	Řhele	5 47	5 57	☾	8 12	6 45
24 řobota	Řana podj.	Řana podj.	5 49	5 54	☾	9 23	6 59
40. tydżeń. Text dop.: Mat. 11, 25—30; Dan. 5, 13—17; Łuf. 17, 10; pop.: Zap. řt. 14, 11—18.							
25 njedźela	15. n. p. ř. t.	16. n. p. řwj.	5 51	5 52	☾	10 34	7 16
26 pónđzela	Řypřiana	Řypřiana	5 53	5 50	☾	11 46	7 37
27 wutora	Řořm. a Dam.	Řořm. a Dam.	5 54	5 47	☾	pop.	8 7
28 řjeda	Řjaczława	Řjaczława	5 56	5 45	☾	2 2	8 48
29 šchtwórtk	Řichala ☾	Řichala	5 57	5 43	☾	2 58	9 44
30 pjatk	Řieronyma	Řieronyma	5 58	5 41	☾	3 42	10 54

Sermanki a škótue wiki
pytaj jady na řtronomaj 17 a 18.

Řeřaczkowe přřeměnenje a wjedro.

☺ Pólny meřaczř 6. sept. wjeczór
10 h. 5 m. pokaluje na deřczę.
☾ Pořledni beřřřřř 13. sept. pop.
1 h. 47 m. wobřřhowa deřczęojřte wjedro.
☺ Młody meřaczř 21. sept. rano
2 h. 14 m. łubi řjane nařymřte wjedro.
☾ Přeřni beřřřřř 29. sept. rano
7 h. 17 m. přřinjeře hiřczęe řjane dnj.

řtolětna protyka.

Wot 1. hacž do 12. ma póżnienž
krajne nařymřte wjedro; woi 17. hacž
do 25. wložne wjedro, potom jařo
řjenje hacž do řónza. řeli na Egidija
řjenje, mamy řo řřřřřinjedźelřeřo
dobřeřo wjedra nadžecz.

30. septembra: 3. termija krajneje
renty. — 2. termija dořřodneřo
dawta.

Řaspomnjenja.

1892. Oktober,

winowj,

ma 31 dnjow.

Dny.	Porjedbena protyka.		☉		Mjesice namjen.	☾	
	Evangelsta.	Katholsta.	šhadž. h. m.	šhow. h. m.		šhadž. h. m.	šhow. h. m.
1 šobota	Remigija	Remigija	6 05	39	☾	4 15	dop.
41. tydžen. Tekt dop.: Jan. 9, 1—5; 2 Sam. 12, 18—23; 3at. 4, 7—10; pop.: 3ap. šf. 14, 19—23.							
2 njeđzela	16.n.p.š.tr.	17.n.p.šwj.	6 25	36	☾	4 39	12 13
3 pónđzela	Maximiana	Kandida	6 35	34	☾	4 58	1 39
4 wutora	Franza	Franca	6 55	32	☾	5 14	3 5
5 šrjeda	Plazida	Placida	6 75	29	☾	5 29	4 33
6 šchtwórtk	Jidy ☺	Bruna	6 95	27	☾	5 44	6 2
7 pjatk	Ethery	Marka P.	6 105	25	☾	6 1	7 33
8 šobota	Efraina	Brigity	6 125	23	☾	6 22	9 6
42. tydžen. Tekt d.: Lut. 12, 54—57; 2 Mojj. 2, 16—20; 1 Theš. 4, 11. 12; pop.: 3ap. šf. 15, 6—12.							
9 njeđzela	17.n.p.š.t.	18.n.p.šwj.	6 135	21	☾	6 49	10 39
10 pónđzela	Athanasija	Franca Borg.	6 155	19	☾	7 27	pop.
11 wutora	Gereona	Burkharda	6 165	17	☾	8 19	1 22
12 šrjeda	Magimil. ☺	Magimiliana	6 185	14	☾	9 25	2 20
13 šchtwórtk	Kolomana	Eduarda	6 205	12	☾	10 41	3 2
14 pjatk	Burkarda	Kalista	6 225	10	☾	11 59	3 31
15 šobota	Hedwigi	Theresije	6 245	8	☾	dop.	3 51
43. tydžen. Tekt d.: Mat. 10, 16—22; 1 Mojj. 18, 20—32; Mat. 5, 33—37; pop.: 3ap. šf. 17, 16—28.							
16 njeđzela	18.n.p.š.t.	19.n.p.šwj.	6 255	6	☾	1 16	4 6
17 pónđzela	Florentiny	Hedwigi	6 275	4	☾	2 30	4 19
18 wutora	Lukascha šez.	Lukascha šez.	6 285	2	☾	3 41	4 31
19 šrjeda	Ferdinanda	Pětra Mlkant.	6 305	0	☾	4 51	4 42
20 šchtwórtk	Wendelina ☺	Wendelina	6 324	58	☾	6 1	4 54
21 pjatk	Wórschle	Wórsche	6 334	56	☾	7 10	5 6
22 šobota	Kordule	Kordule	6 354	53	☾	8 22	5 21
44. tydžen. Tekt dop.: Marf. 9, 38. 41; 1 Mojj. 33, 9—11; 3at. 3, 5—10; pop.: 3ap. šf. 19, 1—11.							
23 njeđzela	19.n.p.š.t.	20.n.p.šwj.	6 374	51	☾	9 35	5 41
24 pónđzela	Salome	Kasaela	6 394	49	☾	10 46	6 8
25 wutora	Krispina	Krispina	6 414	47	☾	11 53	6 44
26 šrjeda	Amanda	Evarista	6 424	46	☾	pop.	7 34
27 šchtwórtk	Sabiny	Sabiny	6 434	44	☾	1 39	8 36
28 pjatk	Šim. J. ☽	Sym. Judy	6 454	42	☾	2 15	9 51
29 šobota	Marziša	Marciša	6 474	40	☾	2 42	11 12
45. tydžen. Tekt dop.: Mat. 19, 3—8; 1 Mojj. 13, 8. 9; Mat. 5, 27—30; pop.: 3ap. šf. 19, 23—40.							
30 njeđzela	20.n.p.š.t.	21.n.p.šwj.	6 494	38	☾	3 2	dop.
31 pónđzela	Šswj. ref.	Wolfganga	6 514	36	☾	3 18	12 53

Sermanki a škótné wiki
pytaj šadny na štronomaj 17 a 18.

Měšaczkowe pšcheměnjenje a wjedro.

☾ Polny měšaczk 6. okt. ra.,
7 h. 9 m. pšchihila šo k blukemu a
mokremu wjedrej.

☾ Pošledni bértšif 12. okt. w nožy
10 h. 35 m. ma deščež a wětr.

☾ Młody měšaczk 20. okt. wječzor
7 h. 22 m., š njewidžomnym šaczmi-
czom blónža, je šymny a hruby.

☾ Prěni bértšif 28. okt. w nožy
10 h. 24 m. pošafuje na mokrošymne
wjedro.

Stolětna protyka.

Na 1. a 2. je rjenje; na 3. nje-
wjedro a deščež, na 4. nje-
pšcheměnjenje wjedro šastupi, šotrej
hač do šouza traje, tu je wšchědnje
šob; 30. šněž; 31. bluke njebo.

1. oktobra: 2. termija wopaleń-
šće taky.

Raspomnjenja.

1892. November,

nashmuit,
na 30 dnjow.

Dny.	Porjedgeņa protyka.		☉		Mjeđeje namjen.	☾	
	Evangel'ska.	Kathol'ska.	šhadž. h. m.	řhow. h. m.		šhadž. h. m.	řhow. h. m.
1 wutora	Wchěch řwjat.	Wřch.řwjat.	6 53	4 34		3 33	2 0
2 řjeda	Řhud. duřch.	Řhude duřch.	6 55	4 32		3 48	3 27
3 řchwórtř	Bohumila	Huberta	6 56	4 30		4 3	4 55
4 pjatř	Řharloty ☺	Karl Borrom.	6 58	4 28		4 22	6 28
5 řobota	Blandiny	Emmericha	7 0	4 27		4 46	8 3

.6. tydžeń. Text dop.: Mat. 12, 46—50; Auth. 1, 15—17; Ğf. 5, 25; pop.: řap. řt. 20, 17—38.

6 njedźela	21. n. p. ř. t.	22. n. p. řwj.	7 14	4 26		5 18	9 36
7 pńdźela	Ğrdmana	Engelberta	7 3	4 24		6 6	11 3
8 wutora	Bohuměra	4 řch. martr.	7 5	4 22		7 9	pop.
9 řjeda	Theodora	Theodora	7 7	4 21		8 24	1 0
10 řchwórtř	M. Luthera	řandr. Wbell.	7 8	4 19		9 44	1 34
11 pjatř	Měrcź. biřř. ☾	Měrcźina biřř.	7 10	4 18		11 3	1 57
12 řobota	Modesta	Měrcź. bamź.	7 12	4 16		dop.	2 15

.7. tydź. Text d.: Mat. 21, 28—31; 1 Mořř. 39, 2—5; Mat. 23, 27, 28; pop.: řap. řt. 21, 8—11.

13 njedźela	22. n. p. ř. t.	23. n. p. řwj.	7 14	4 14		12 19	2 29
14 pńdźela	Levina	Jufunda	7 15	4 13		1 31	2 40
15 wutora	Leopolda	Leopolda	7 16	4 12		2 41	2 52
16 řjeda	Ottomara	Ğdmunda	7 18	4 11		3 51	3 2
17 řchwórtř	Huga	řrjeřorja	7 20	4 10		5 1	3 14
18 pjatř	řof. pjatř	řilźbjety	7 22	4 8		6 11	3 29
19 řobota	řilźe ☽	řelixa řal.	7 24	4 7		7 23	3 46

.8. tydžeń. Text dop.: Marř. 12, 41—44; 2 Mořř. 5, 1—4; řaf. 4, 2, 3; pop.: řap. řt. 24, 10—16.

20 njedźela	23. Ğř. řem.	24. n. p. řwj.	7 25	4 6		8 35	4 10
21 pńdźela	Marj. wopr.	Marj. wopr.	7 27	4 4		9 45	4 44
22 wutora	Alřona	Cecilije	7 29	4 3		10 47	5 30
23 řjeda	Klemenza	Klemenca	7 30	4 2		11 38	6 28
24 řchwórtř	Řhryřogona	Řhryřogona	7 31	4 2		pop.	7 38
25 pjatř	Řhathariny	Řhatrny	7 33	4 1		12 45	8 55
26 řobota	Řonrada	Virgilija	7 34	4 0		1 7	10 15

.49. tydžeń. Text dop.: řan. 15, 1—16; pop.: řerm. 31, 31—34; řř. 100; řan. 17, 3.

27 njedźela	1. n. adv. ☽	1. n. advent.	7 36	3 59		1 24	11 37
28 pńdźela	Řufa	Ğoftena	7 38	3 58		1 29	dop.
29 wutora	Ğberharda	Ğaturna	7 39	3 57		1 53	12 59
30 řjeda	řandrija	řandrija	7 41	3 56		2 6	2 23

řermanki a řkótne wiki
přtaj řady na řtronomaj 17 a 18.

Měřacźkowe přřeměńjenje a wjedro.

☺ Polny měřacźř 4. nov. pop.
4 h. 47 m., ř widořnym řacźnicřom
měřacźřa, je řakny a mily.

☾ řořředni řěřřik 11. nov. dop.
11 h. — m. nacźini řněř a řymu.

☺ Młody měřacźř 19. nov. pop.
2 h. 17 m. da wěřř a řněř dočřacźř.

☾ řřeni řěřřik 27. nov. dop.
11 h. 25 m. je řiwři.

řtolětna protyka.

řot 1. řacź do 5. mřóčjne wjedro
ř řrubymy wěřřami; na 6. a 7. řjenje
a řubořnje; ř 9. řařřupř řymne de-
řčęřořite wjedro, wot 18. řacź do
řónza řněř. řořřednje dnų nowěmbřa
řu řara řymne.

řařpomnjenje.

1892. December,

hodovník,

ma 31 dnjow.

Dny.	Porjędzjena protyka.		☉		Měsjeje inamjen.	☾		
	Evangelsta.	Katholsta.	šhadž. h. m.	řhom. h. m.		šhadž. h. m.	řhom. h. m.	
1 šchtwórtk	Longina	Eligija	7 42	3 56	☾	2 23	3 50	
2 pjatk	Aurelije	Bibiany	7 44	3 55	☾	2 43	5 22	
3 řobota	Franza Kav.	Franca Kav.	7 45	3 54	☾	3 10	6 57	
50. tydžeń. Text dop.: Mat. 5, 17—19; pop.: řef. 40, 1—5; Mat. 4, 1, 2; 1 Tim. 1, 15.								
4 njeđzela	2. n. adv. ☺	2. n. advent.	7 46	3 54	☾	3 51	8 29	
5 pónđzela	Amořa	Sabby	7 48	3 53	☾	4 47	9 48	
6 wutora	Wiklawřcha	Wiklawřcha	7 49	3 53	☾	5 59	10 49	
7 řrjeda	Agathona	Ambrořija	7 50	3 52	☾	7 20	11 31	
8 šchtwórtk	Marj. podj.	Marj. pod.	7 51	3 52	☾	8 43	11 59	
9 pjatk	Agrippiny	Leofadije	7 52	3 52	☾	10 3	pop.	
10 řobota	Judithy	Melchiada	7 53	3 52	☾	11 18	12 35	
51. tydžeń. Text dop.: Mat. 11, 2—10; pop.: řagg. 2, 7—10; 1 Mořj. 49, 18; 1 Tim. 2, 4, 5.								
11 njeđzela	3. n. adv. ☾	3. n. advent.	7 54	3 52	☾	dop.	12 48	
12 pónđzela	Epimacha	Epimacha	7 55	3 52	☾	12 30	12 59	
13 wutora	Luzije	Lucije	7 56	3 52	☾	1 39	1 10	
14 řrjeda	Kwatemala	Suche dnj	7 57	3 52	☾	2 48	1 21	
15 šchtwórtk	Gany	Gusebija	7 58	3 52	☾	3 59	1 35	
16 pjatk	Ananiařa	Udelhajdy	7 59	3 52	☾	5 11	1 52	
17 řobota	Lazara	Lacara	8 0	3 52	☾	6 23	2 14	
52. tydžeń. Text dop.: řan. 1, 19—27; pop.: řef. 12, 2—6; 5 Mořj. 18, 18, 19; 1 řan. 4, 9.								
18 njeđzela	4. n. adv. ☺	4. n. advent.	8 1	3 53	☾	7 34	2 44	
19 pónđzela	Reinarda	Nemesija	8 1	3 53	☾	8 40	3 26	
20 wutora	Abrahama	Amona	8 2	3 53	☾	9 35	4 21	
21 řrjeda	Domascha	Domascha	8 3	3 54	☾	10 17	5 29	
22 šchtwórtk	Beaty	Flawiana	8 3	3 54	☾	10 49	6 45	
23 pjatk	Dagoberta	Wiktorije	8 4	3 54	☾	11 12	8 5	
24 řobota	řadama, řev.	řadama, řev.	8 4	3 54	☾	11 31	9 25	
53. tydžeń. Text dop.: ř. đj. řuf. 2, 1—14; 2. đj. řuf. 2, 15—20; pop.: ř. đj. řuf. 2, 1—14; řich. 5, 1—3; řan. 3, 16—18; 2. đj. řuf. 2, 15—20; řef. 9, 6, 7; 1 řan. 5, 1.								
25 njeđzela	Boři dnj	1. ř. hodow	8 4	3 55	☾	11 45	10 45	
26 pónđzela	2. ř. hod. ☾	2. ř. hodow	8 5	3 55	☾	11 58	dop.	
27 wutora	řana řež.	řana řež.	8 5	3 56	☾	pop.	12 5	
28 řrjeda	řjewin. đžecz.	řjewin. đžecz.	8 5	3 57	☾	12 27	1 28	
29 šchtwórtk	řonathana	Domascha ř.	8 5	3 58	☾	12 44	2 54	
30 pjatk	Dawida	Dawida	8 5	3 59	☾	1 7	4 24	
31 řobota	řylweřtra	řylweřtra	8 5	4 0	☾	1 39	5 54	

řermanki a řkótnje wiki
přtaj řady na řtronomaj 17 a 18.

Měřacřkownje přřeměńenje a wjedro.

☺ Polny měřacřk 4. đež. rano
3 h. 15 m. je mořny a mřóczny.

☾ Pořledni đertřk 11. đež. rano
3 h. 27 m. přřipowjeda jařne njeđjo
a mjerńenje.

☺ Młody měřacřk 18. đež. dop.
9 h. 11 m. řastupi ř wulfim wětrom
a ře řeřom.

☾ řřeni đertřk 26. đež. w nožy
10 h. 20 m. řubi řnjeřřim řymu.

řtořetna protyka.

řa 1. a 2. jara řyma, na to řneř
řacř do 8.; wot 9. řacř do 14. jařo
řyma, na řjož řo 15. pomaku řneř
řieč přóczuje, řchtož řacř do 24., řuřto
ř deřeřjom měřčane, řraje; potom
řacř do 29. řyma; 30. a 31. mřřřo.

31. đezembra: 4. termija řrajneje
řentj.

řaspomńjenja.

Woblicženje danje.

Kapital.	3 procent.		3 1/2 procent.		4 procent.		4 1/2 procent.		5 procent.		Kapital.
	Sčnje marc up.	Měščaznje marc up.	Sčnje marc up.	Měščaznje marc up.	Sčnje marc up.	Měščaznje marc up.	Sčnje marc up.	Měščaznje marc up.	Sčnje marc up.	Měščaznje marc up.	
mf. 1	3	3/10	3 5	4/10	4	4/10	4 5	4/10	5	5/10	mf. 1
5	15	1	17 5	1 5	20	1 7	22 5	1 9	25	2 1	5
10	30	2 3	35	3	40	3 4	45	3 8	50	4 2	10
15	45	3 5	52 5	4 5	60	5	67 5	5 7	75	6 3	15
20	60	5 8	70	6	80	6 7	90	7 5	—	8 4	20
25	75	6 3	87 5	7 5	—	—	—	—	—	—	25
30	90	7 5	5	9	1	8 4	1	12 5	1	10 5	30
35	5	8 8	22 5	10 2	1	10	1	35	1	12 5	35
40	20	10	40	11 7	1	11 7	1	57 5	1	14 6	40
45	35	11 3	57 5	13 2	1	13 4	1	80	2	16 7	45
50	50	12 5	75	14 6	2	15	2	2 5	2	18 8	50
60	80	15	10	17 5	2	16 7	2	25	2	20 9	60
70	10	17 5	45	20 5	2	20	2	70	3	25	70
80	40	20	80	23 4	2	23 4	3	15	3	29 2	80
90	70	22 5	15	26 3	3	26 7	3	60	4	33 4	90
100	3	25	50	29 2	3	30	4	5	4	37 5	100
200	6	50	7	58 4	4	33 4	4	50	5	43 7	200
300	9	75	10	87 5	8	66 8	9	—	10	—	300
400	12	—	14	16 7	12	—	13	50	15	—	400
500	15	1	17	45 9	16	1	18	—	20	1	500
1000	30	2	35	91 7	20	1	22	50	25	2	1000
5000	150	12	175	58 4	200	3	45	—	50	4	5000
10000	300	25	350	16 7	400	16	225	18	250	20	10000
				29	400	33	450	37	500	41	

Woblicženje, što punt placji, hdyž je zentnar 1, 2, 3 atd. marlow.

Šunt přězo telko np. placji, kaž zentnar marlow.

Ž na wopaf:

Zentnar přězo telko marlow placji, kaž punt np.

Забеліжэнне плаціфінг метра, ідзін фарм іаффі іахчэ 1 нр. іацэ 3 марті плаці.

ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	ідзін фарм іаффі іахчэ іа- цэ:	
март	нр.	март	нр.	март	нр.	март	нр.	март	нр.	март	нр.	март	нр.	март	нр.	март	нр.	март	нр.
—	1	—	18	—	30	—	33	—	34	—	58 ₃	—	49	—	86 ₅	—	85	—	50 ₁
—	2	—	18	—	31 ₈	—	34	—	60	—	60	—	50	—	88 ₃	—	90	—	58 ₉
—	3	—	19	—	33 ₅	—	35	—	61 ₈	—	61 ₈	—	51	—	90	—	95	—	67 ₇
—	4	—	20	—	35 ₃	—	36	—	63 ₆	—	63 ₆	—	52	—	91 ₈	—	—	—	76 ₆
—	5	—	21	—	37 ₁	—	37	—	65 ₃	—	65 ₃	—	53	—	93 ₆	—	5	—	85 ₄
—	6	—	22	—	38 ₈	—	38	—	67 ₁	—	67 ₁	—	54	—	95 ₃	—	10	—	94 ₂
—	7	—	23	—	40 ₆	—	39	—	68 ₉	—	68 ₉	—	55	—	97 ₁	—	15	—	3
—	8	—	24	—	42 ₄	—	40	—	70 ₆	—	70 ₆	—	56	—	98 ₉	—	20	—	11 ₉
—	9	—	25	—	44 ₁	—	41	—	72 ₄	—	72 ₄	—	57	—	0 ₆	—	25	—	20 ₇
—	10	—	26	—	45 ₉	—	42	—	74 ₂	—	74 ₂	—	58	—	2 ₄	—	30	—	29 ₅
—	11	—	27	—	47 ₇	—	43	—	75 ₇	—	75 ₇	—	59	—	4 ₅	—	35	—	38 ₄
—	12	—	28	—	49 ₄	—	44	—	77 ₉	—	77 ₉	—	60	—	14 ₈	—	40	—	47 ₂
—	13	—	29	—	51 ₂	—	45	—	79 ₅	—	79 ₅	—	65	—	23 ₆	—	45	—	56
—	14	—	30	—	53	—	46	—	81 ₂	—	81 ₂	—	70	—	32 ₄	—	50	—	94 ₈
—	15	—	31	—	54 ₇	—	47	—	83	—	83	—	75	—	41 ₂	—	—	—	55 ₅
—	16	—	32	—	56 ₅	—	48	—	84 ₇	—	84 ₇	—	80	—	—	—	—	—	29 ₇

Забеліжэнне плаціфінг ноннеіа іаа, ідзін фарм іаа 1 нр. іацэ 1 март плаці.

ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	ідзін фарм іаа іа- іацэ:	
март	нр.	март	нр.	март	нр.	март	нр.	март	нр.	март	нр.	март	нр.	март	нр.	март	нр.	март	нр.
—	1	—	0 ₆	—	11	—	6 ₆	—	21	—	12 ₆	—	35	—	21	—	85	—	51
—	2	—	1 ₂	—	12	—	7 ₂	—	22	—	13 ₂	—	40	—	24	—	90	—	54
—	3	—	1 ₈	—	13	—	7 ₈	—	23	—	13 ₈	—	45	—	27	—	95	—	57
—	4	—	2 ₄	—	14	—	8 ₄	—	24	—	14 ₄	—	50	—	30	—	—	—	60
—	5	—	3	—	15	—	9	—	25	—	15	—	55	—	33	—	—	—	—
—	6	—	3 ₆	—	16	—	9 ₆	—	26	—	15 ₆	—	60	—	36	—	—	—	—
—	7	—	4 ₂	—	17	—	10 ₂	—	27	—	16 ₂	—	65	—	39	—	—	—	—
—	8	—	4 ₈	—	18	—	10 ₈	—	28	—	16 ₈	—	70	—	42	—	—	—	—
—	9	—	5 ₄	—	19	—	11 ₄	—	29	—	17 ₄	—	75	—	45	—	—	—	—
—	10	—	6	—	20	—	12	—	30	—	18	—	80	—	48	—	—	—	—

Hermanki a škótne wiki.

(Dop. = dopoldnja; pop. = popoldnju; f. = konjaze wiki; fw. = fwinjaze wiki; w. = wolnowe wiki; l. = lenowe wiki; **ſnamjeſchto** * reka ſkótne wiki, **ſnamjeſchto** † paſ hermant a ſkótne wiki; **hdžej** niečo pódla njeſteji, tam je jenož hermant.)

NB. Dofelž bo hermantki druhdy pjčepoložuja, ſu ſmyſli móžne.

Wulki rójk.

2. Lipſt (hač do 15.).
6. Gródt fw.
7. Kamjeńž*.
8. Kuland*.
13. Njeſchwacžidlo* Dobrilug fw.
18. Wiſtopizy*.
25. Drazdžany (nowe měſto)* f.
28. Kamjeńž*.

Mały rójk.

1. Kinsbórk*, Damna*, Grabin* f., Luban*.
3. Njeſchwacžidlo* l., Žarow, Nadeberg*, Gródt fw.
5. Kuland*.
8. Šhorjelž†.
11. Kamjeńž*.
12. Šhorjelž horncežerſke wiki.
13. Bart* (pruſki).
15. Gubin* f.
16. Łufow, džen prjedy* f.
17. Dobrilug fw.
22. Kinsbórk*, Kulow*, Gaſyn† f.
24. Drazdžany (nowe měſto) hpmj. wiki.
25. Stara Darbna*.
26. Kalawa fw.
27. Kalawa* f., Miſchno*.
29. Wojerežy†, Nowoſaľž (S.L.), Woſtrowž, Brody†, Kalawa.

Měrž.

1. Bart p. Wóſborfa*, Eifenberg*.
2. Njeſchwacžidlo* l., Luban*, Paržow*.
3. Kamjeńž*, Wulki Hajn.
5. Miſchno* f., Drjow†.
7. Wiſtopizy*, (Lipſt 6 d.), Luboraſ† f. a fw., Gródt†.
8. Warſchčž† f., Kaſ†.
9. Stolpin*.
11. Wětoſchow fw., Žarow* f.
12. Ortrand*, Wětoſchow* f.
14. Wiſhibuſ†, Wětoſchow, Rósbort†, Stolpin.
15. Dobrilug, džen prjedy*.
16. Nadeburg.
17. Nadeburg.
18. Lubin fw.
19. Luban* f., Žitawa (3 dny, 3. dž. tež* f.), Kulow* f.
21. Bart (pruſki)†, Drazdžany (nowe měſto) 2 dnaj* f., Gaľſchtrow†, Luban, Ryčwald†.

Měrž.

22. Kuland*.
23. Kuland, Wóſbor†.
24. Sły Komorow fw.
25. Čžerwjena Woda†, Sły Komorow*.
26. Trébule l., Sły Komorow.
28. Wiſtopizy*, Dubž†, Drazdžany (ſtare měſto), Ryčbach†, Pižno (2 dn.) † f.
29. Grabin, džen prjedy* f. Bjarnacžy*.
31. Kamjeńž*, Beſtow.

Saprleja.

1. Beſtow, Lubnjow fw., Kuland*, Stara Darbna.
2. Lubnjow* f.
3. Miſchno.
4. Bjarnacžy, Lubij* f., Wojerežy*, Gubin* f., Lubnjow, Mužafow*, Kóſtrow* f., Polcžniza*.
5. Warſchčž* f., Kóſtrow* f.
6. Njeſchwacžidlo*, Numbórk, Gródt fw., Kóſtrow.
7. Kamjeńž*, Šhorjelž*.
8. Kalawa fw., Beſtow, džen prjedy*, Kuland*.
9. Wudy čint† f. (3 dny), Bart (pruſki)†, Kalawa* f., Ortrand* f.
11. Gaſyn† f., Luboraſ† f. fw., Łufow† f., Ortrand, Kulow†, Kalawa.
13. Dobrilug fw., Stolpin*.
19. Džejč†, Ščeračow†.
20. Paržow*.
23. Stara Darbna*, Žarow* f.
25. Wóſbor†, Póžkowny, Kinsbórk, Lipſt (hač do 21. meje), Ryčbebuſ† f. (2 1/2 d.).
27. Nadeberg*, Nadeburg*.
28. Nadeberg.
30. Gaſyn†.

Meja.

2. Bart p. Wóſborfa†, Gaľſchtrow*, Brody†.
3. Krafow†.
4. Njeſchwacžidlo*, Damna*.
5. Kamjeńž*.
6. Sły Komorow fw., Wětoſchow fw.
7. Sły Komorow* f., Wětoſchow* f.
9. Wiſtopizy*, Nafežy, Žahaň†, Sły Komorow, Wětoſchow, Kulow*.

Meja.

12. Žarow woln. w., Eifenberg p. Woričburga†, Rhoczebuſ wóſt w., Dobrilug*.
16. Wiſtopizy, Wojerežy†, Kulow*, Luboraſ†, Radměri-žy†.
17. Kuland*, Łufow, džen prjedy* f.
18. Polcžniza*, Bjernwald†, Kuland, Beſtow*.
19. Beſtow*.
20. Beſtow, Kalawa fw., Čžerwjena Woda†.
21. Kalawa* f.
23. Kamjeńž†, Lubij† f., Kalawa, Gubin† f.
24. Luboraſ woln.
25. Luboraſ* f.
27. Luboraſ, Lubin fw., Wiſhibuſ†.
28. Wojerežy woln., Lubin* f., Trébule† f.
30. Wiſtopizy*, Wóſbor†, Kinsbórk†, Gródt†, Lubin, Gaſyn† f.
31. Warſchčž† f., Kinsbórk.

Junij.

1. Njeſchwacžidlo*, Nadeburg*, Górow*.
2. Kalawa w.
3. Kuland*, Sły Komorow w.
7. Wolbramožy†, Kulow†.
8. Dobrilug fw., Lubin w.,
9. Kamjeńž*, Kalawa woln., Rhoczebuſ w., Łufow*.
12. Miſchno (2 1/2 dnaj).
13. Grabin* f., Pižn†, Gródt w., Ryčwald*.
14. Grabin.
15. Nadeberg*, Grabin woln., Gródt fw.
16. Kalawa w., Rhoczebuſ* f.
17. Lubnjow fw., St. Darbna, džen poľdž*.
18. Lubnjow* f.
20. Čuežina†, Gaľſchtrow*, Šhorjelž†, Wulki Hajn* f., Gubin* f., Lubnjow, Mužafow† f.
21. Wulki Hajn.
22. Bjernwald†, Damna*, Paržow*.
23. Rhoczebuſ* f., Damna.
24. Wiſleczin†, Wojerežy*, Ortrand, Brody†, Šhorjelž horncežerſke wiki.
25. Lubin* f.

Junij.

27. Drazdžany (ſtare a nowe měſto), Luboraſ†, Ryčbach†, Rósbort†, Žarow* f., Drjow†, Luban (3 dny, 1. džen tež* f.), Lipſt (6 d.).
28. Bart p. Wóſborfa*, Drjow†, džen prjedy*.
30. Rhoczebuſ* f., Sły Komorow fw.

Juľij.

1. Kalawa fw., Kuland*, Sły Komorow* f.
2. Juľta, Kalawa*, Sły Komorow, Dubž*.
4. Drazdžany (nowe měſto) f., Kalawa, Džejč†, Trébule† f.
6. Njeſchwacžidlo*, Gródt fw.
7. Rhoczebuſ* f.
8. Kuland*.
9. Łufow*.
11. Wiſtopizy*, Gaſyn* f.
12. Warſchčž*.
13. Dobrilug fw.
14. Rhoczebuſ* f.
16. Lubin* f.
18. Lubij* f., Polcžniza*.
19. Polcžniza.
20. Nadeburg*.
23. Wičibuſ*.
25. Wóſbor†, Žarow* f.
28. Kamjeńž*.

Auguſt.

1. Kulow†, Damna*, Wičow* f.
3. Njeſchwacžidlo*, Górow* lane a platowe wiki, Eifenberg*.
5. Čžerwjena Woda†.
6. Bart (pruſki)†, Wudyčint† (3 dny).
8. Kinsbórk*, Gubin* f., Žahaň†.
9. Bart p. Wóſborfa*, Kaſ†, Sły Komorow fw.
10. Sły Komorow* f.
11. Kamjeńž*.
13. Lubin* f.
15. Polcžniza*, Dobrilug*.
16. Dobrilug.
17. Nadeberg*.
18. Beſtow*.
19. Beſtow, Wětoſchow fw.
20. Kuland*, Wětoſchow* f.
22. Šhorjelž†, Numbórk, Grabin* f., Gaſyn* f., Kuland, Wětoſchow.

- August.**
- 23. Grabin, džen pr.* f.
 - 24. Galschtrow †, Bjerwald †, Gródf†.
 - 26. Lubnjow fw., Trébule* f., Stara Darbna*.
 - 27. Barschcz*, Drtrand* f., Lubnjow* f.
 - 28. Miščno (2 1/2 d.).
 - 29. Wósbort†, Wojerezy*, Lubnjow, Drtrand, Brodny, Lubani (3 dny, 1. dż.*).
 - 30. Kulow, džen prjedn* f.

- September.**
- 19. Kamjenz†, Wostrowz, Bips† (hacj do 2. okt.), Drjow†, Lubin, Mitoras†, Wużafow† f., Rychbach.
 - 21. Bart p. Wósborka †, Parzow*.
 - 24. Wojerezy wol., Kulow fw.
 - 26. Bistopizy, Galschtrow*, Nowojalz, Wojerezy†, Gubin†, Trébule† f. len.
 - 28. Wósbort†, Polczniza*.
 - 29. Rhocebus* f., Polczniza, Wjeleczjin†.

- Oktober.**
- 19. Kóstkow, džen pr.* f. fw.
 - 20. Kamjenz*, Rhocebus* f., Wifow*.
 - 21. Wifow, Wétóschow fw.
 - 22. Wétóschow* f.
 - 24. Barnaczizy†, Drazdżany (st. a now.), Galschtrow*, Brody†, Rychwald, Wétóschow, Damna*.
 - 25. Wulki Hajn* f. a dest.
 - 26. Radeberg*, Górow † len. a plat.
 - 27. Radeberg, Bestow*, Rhocebus* f., Drtrand* f.
 - 28. Bestow, Drtrand, Czetwjena Woda, St. Darbna.
 - 29. Drjow†, Kuland*.

- November.**
- 14. Żitawa* f., Stotpin, Grabin* f., Lubin, Wósbort †, Sły Komorow, Bart (pruski) (džen pr.*).
 - 16. Bjerwald†.
 - 17. Kamjenz*.
 - 21. Wósbort†, Kulow*, Dobrilug, Mitoras.
 - 22. Dobrilug.
 - 23. Radeburg*.
 - 24. Kamjenz*.
 - 25. Kalawa fw.
 - 26. Kalawa*.

September.

- 2. Kulow wol., Kuland*.
- 3. Kinsbórk*, Żitawa, Kulow* f.
- 5. Bart (pruski)*, Żitawa* f., Wulki Hajn* f., Rhocebus†, Kulow, Pšchibus†.
- 6. Wulki Hajn.
- 7. Rjeřwaczidlo*, Damna*, Gródf fw.
- 8. Wolbramozy†, Damna.
- 9. Kalawa fw.
- 10. Kalawa*.
- 12. Bistopizy*, Kalawa*, Džézet, Kóstkow* f., Żarow* f., Nowojalz.
- 13. Kóstkow.
- 14. Radeberg*, Radeburg*, Stotpin*, Dobrilug fw.
- 15. Radeburg, Sły Komorow moln.
- 16. Lubin fw.
- 17. Lubin* f., Drjow†*, Miščno* f., Drtrand* f.

Oktober.

- 1. Bart (pruski)*.
- 3. Guczina†, Kafezy, Schérahow, Damna*, Grabin* f., Gakhy† f., Luboras†.
- 4. Eisenberg* f., Grabin, Gródf*.
- 5. Rjeřwaczidlo* a len., Grabin wol., Jarow wol.
- 6. Kamjenz*, Krafow†.
- 7. Kuland*.
- 8. Dubz†, Dobrilug fw., Lubin* f.
- 10. Bistopizy*, Lubij† f., Kulow†, Kóstkow* f., Żahant†, Sły Komorow fw.
- 11. Barschcz†, Kóstkow, Sły Komorow* f.
- 12. Nowe Město p. Słp.* f.
- 16. Rjeřwaczidlo dest., lucz† a fw.
- 17. Wósbort*, Kinsbórk*.
- 18. Kinsbórk.

November.

- 1. Bart p. Wósb.*, Gródf†.
- 2. Rjeřwaczidlo* a len., Kuland*.
- 3. Kamjenz*, Rhocebus* f., Kulow fw.
- 4. Lubnjow fw., Kuland*.
- 5. Budyřin†, Eisenberg, Kulow*, Lubnjow* f., Trébule† f. a len.
- 7. Drazdżany-N. f., Gubin* f., Lubnjow, Rychbach†.
- 8. Łas†.
- 9. Luban†.
- 10. Rhocebus* f.
- 11. Polczniza*, Lubin fw., Sły Komorow fw.
- 12. Żitawa* f., Lubin* f., Sły Komorow* f.

Dezember.

- 1. Kamjenz*.
- 2. Kuland*.
- 3. Kulow fw.
- 5. Nowojalz, Damna*, Džézet, Drjow†, Brodny†.
- 7. Rjeřwaczidlo* f., Eisenberg†, Gródf fw.
- 8. Kamjenz*.
- 9. Stara Darbna, Dobrilug, fw.
- 10. Wojerezy*, Lubnjow hod.
- 12. Bistopizy*, Luboras†, Gródf hod.
- 13. Barschcz.
- 14. Kuland hod.
- 15. Wużafow hod.
- 17. Lubij hod., Trébule hod. a len.
- 19. Drazdżany (stare a nowe město) hod., Kulow†.
- 21. Piżno hod.

Wuczah je satskeho sakonja, dothodny dawf nastupazeho.

klasa:	lětny dothód:	dawf:
1.	pšches 300—400 mf.	50 np.
2.	" 400—500 "	1 mf.
3.	" 500—600 "	2 "
4.	" 600—700 "	3 "
5.	" 700—800 "	4 "
6.	" 800—950 "	6 "
7.	" 950—1100 "	8 "
8.	" 1100—1250 "	11 "
9.	" 1250—1400 "	14 "
10.	" 1400—1600 "	17 "
11.	" 1600—1900 "	22 "

klasa:	lětny dothód:	dawf:
12.	pšches 1900—2200 mf.	30 mf.
13.	" 2200—2500 "	38 "
14.	" 2500—2800 "	48 "
15.	" 2800—3300 "	59 "
16.	" 3300—3800 "	76 "
17.	" 3800—4300 "	94 "
18.	" 4300—4800 "	114 "
19.	" 4800—5400 "	136 "
20.	" 5400—6300 "	162 "
21.	" 6300—7200 "	189 "

Boža nóz.

Zant maty spi we kolebzy
 A drěma kłódke spanje,
 Bě Boža nóz; dzeń hodowny
 Z'no sczele swoje ranje.

Zant wo snje widži jandzela,
 Kiz ředzi pschi joh' kózku,
 Ze řwětka jeho drasczicřka,
 Ma rjanu stotu nózku.

A nětk na Zanka pohladny
 A rjekny: „Zant tak mólczki
 Ze pořt'chał nantej, maczerzy,
 To řu mi lube hólczki.“

A wsa se řwojoh' korbika
 Nětk jabłuczka te rjane,
 Na řhtomik je řam napow'řcha
 Wřchě rjenje postoczane.

Do njebeř řařo jandzel dze,
 Duř wotzuczti Zant maty:
 řhtom řwětky řteji na bładze,
 Bě w nozy wobradřało.

Pomhaj Bóh.

W knihach řudnikow na 15. stawje čitamy: „A Simson dzeře: řa mam nětk prawu wěz pscheczimo řhilistiskim; ja čžu jim řškodu čzinič. Duř woteńdže Simson a natoji řři řta liřčkow a wsa řapalenzy a wobroczi wopusč ř wopusči a pschiwjasa jedyn řapalenz řřjedřa mjes dwě wopusči. Potom řapali je ř wohenjom a puschczi je do řhilistiskeho řita a řapali tak te hromady a teř řteřaze řito a winizy a wolijowzy.“ Tónle podawř řřchędženatej do myřki pschidže, jako řřyschęře, řo bęře na řozialdemokratiskim „řejmje“ w

řalli řozialdemokrata Blos řawołat: „řiščęe řanyč řozialdemokratiskich burow nimamy, a tyč dyřbimy męč, hewal naša wěz překi pńńdže“, na čzoř wřchitzy wobřamknyčnu, burow řa nowu wuczbu dobyč řytacz. A dolho teř njetrajęře, dřa bęču hižo wřchudžom liřčki ře řapalenzami na pucznu, řo byču řchęřčjjanře wutroby, domy a krajiny ře řwojim wohenjom řařęte. řřchędženat řam je wřchelate tajke liřčki na řwojim puczowanju pschę luby řęrbřki kraj nadeřchol a hđzeř řo hđdžęře, je ře řwojim řřjom tu abo tamnu na řřřibjet dyřik, řo by řo řařo do řwojeje řozialdemokratiskę

Palästiny wróciła a Kscheczijanstkich Kserbstich Philistow na pokoj wostajita. Ale to dyrbju tola wusnac: tute lischki poczinaju bóle a bóle po „lischczim waschnju“ s wulkim wuschikom pschichadżecz, swoju palazu wopusch jara tajo, so bychu ludžo jim njewobarali, ale jich witali. Strach je wjetschi a wjetschi. A njebudżeza burjo s czašom na tutych leŕnych njepscjećelow kedžbowacz, dha móže tuta „lischcza wójna“ hóršcha wupadnyć, hać 30létna abo 7létna. — Hdžj pak wójsko na njepscjećela czechnje, febi najprjedy wscho rosmysli, kať ma njepscjećela pschimacz. Wjednik hlada, hdže je njepscjećelowy flaby bok, so by tam jeho lepil, atd. Tež sozjaldemokratojo su swoj „plan“, po kotrymž dżedža so do kralo- a Wobu-šwěrných burow dacž, festajeli a jón swojim wojakam wosjewili. Kať dha dżedža nětko na burow? „Pomaku“, kať rěka, „do předka. Prawje wjele pišmow, w kotrychž so na wyschnoć a zyrkej šwari, dyrbi so czišczecz a w městach sa tuni pjenes, na kraju darmo dawacz. Na wšach maju so najprjedy rjemještnizy, kž su s městow abo s zusy do wšy pschicžahnyli, a kotřiz teho dla hišczje kať prawje s wješnymi swjasani nješju, wobdžetacz. Esu czi dohyczi, potom je ta wěž lóhka. K nim ludžo kupowacz khodža, tam móžejja so jim pišma dawacz a powuczaje šłowa k nim rěczecz. Wšede wšchem dyrbja so wješni, cželadni a dželawi ludžo do města wabicz na sozjaldemokratistke šhromadžisny, tež na tam so wotbwywaze wješela. Wješni dyrbja měichczanste potrebnocze jesnawacz a potom tež domach swoje potrebnocze powjetschowacz. Kať jim tež, hdžej so mšda pschipołožuje, tola ženje došahacz njebudže. Woni budžejja pschjezo njespokojušči a budžejja febi pschjezo wjazy mšdy a mjenje džela žadacz a to su potom naški ludžo. Na sozjaldemokratistich šhromadžisnach njedyrbi so ženje na pschiděru wješneho luda šjawnje šwarić. Tež so ženje jich njenawjedžitosč a njenahonjenosč wšmehowacz nješmē. Wjele bóle ma so jim po hubje rěczecz, so so jim pola naš lubi a woni ženje žanu njedželu domach njewostanu. Hdžej so hodži, ma so na fararja šwarić. To wješni ludžo, hać runjež porjadnje ke mški khodža, tola zyle radži šlyšcha. Estóde huby pak dżemy jim s tym cžinicž, so febi wot wyschnocze žadamy, so cželadniške šakonie spadnu, so by pytanje a namakanje prawa psched wyschnoćju darmo byto a so by so dželawy cžaj wšudžom ponizil. Na tajke waschnje budžejja s jeneje strony džela- czerjo s wyškej mšdu, s drugeje strony rycžerfublerjo s pokupowanjom a pschikupowanjom kublerjow a wjetschich žiwnošcerjow czišczecz a stóncznje šahanicž, a hdžj je burštwó a šrenje wobšedženštwó, tutón najmóžnišči stolp nětczišeho porjado, panyk, potom dżemy sozjaldemokratistku khorhoj wupowješnyć a potom je naš krať sozjaldemokratistka republika.“ To je sozjaldemokratistki plan, po kotrymž budžejja woni wješny lud wobdžetacz pytać.

Takle sozjaldemokratojo do předka dżejja. A hdžj tajzy ludžo so tamnym Simsonowym lischkam hać na palazu wopusch njerunaja, dha Pschedženat ženje wjazy w nicžim prawo mēč njecha.

Haj džiwni ludžo tola su tući sozjaldemokratojo! Pschedženat junu nalěto po swojim powoľanju wokoť khodžejše. Wšchitzy ludžo mējachu potnej ruzy na polach dželacz; pschetoz wjedro hoješche. Duž rěkašche, šywo do šemje, jeli so na šymu w swojej brožni wscho šwětte mēč njechajš, kať šnano we wopuschčenej kótni. Popoľdnju šandžech do hočženja. Wyšlach febi, tam smējšech khwilku pokoj; pschetoz nětko tam tola ničto pschi piwje šedžecz njebudže. Ale to so mylach. Wu- hladač tam cžłowjeka w najlěpschich lětach. Čzorna broda jeho woblicžo cžēmucješche kať nóz, jenož na nošu so cžerwjenosč šwětlešche, wo kotrejž kóždy wē, so ma swoj narodny dom w palenzowej cžwicžy. Hewal bēšche na napohlad wošobnje wuhotowany Hdžj jeho postrowich a s nim trochu porēczach, šhonich, so je tu- tón muž drje šyn samožiteju staršcheju, so je potom so na škulu podal, ale dokelž bēšche domach wšchu wolu mēk, dha na škuli k nicžomu pschishol njebē. A nětko bēšche sozjaldemokrata; myšlešche febi, so na tutym polu na něščto dónžje; pschetoz ničto cžinicž, ale jenož na wšcho móžne šwarić a w korežmach w kłódku so walecz, hdžj druhy so pocza a stóncznje s druhimi dželicž, to je lóhka wēž. Dolho njetrajejše, mój nowy šnaty, Přóšdnik s mjenom, tež na nětczišche wobstej- nosče s rēczju pschit- dže a wscho šanicž- wasche, šchtož je dru- him lube a šwjate a stóncznje mēnje- šche, so je sozjal- demokratija ta kóž, kž móže cžłowještwó s morja nješboža na brjóh šboža do- wješč.

Próšdnik, Mts.

„Dha bychmy“, ja rjetnuč, „tam hižo dawno byli, pschetoz sozjaldemokratija je hižo w šastarškim cžachu pospytata.“

„Hdy dha? To bych tola rad wjedžal. Wšchako je hake Łassala psched něščto lědžekatkami ju šakóžil?“

„Wy šče na škulach byli“, ja šłowo wšawšchi prajach, „a to njewēšče? Duž pošluchajče. Wulke měšto Rom bēšche w špocžatku tež male. Tehdy bēchu czi jeni wobšedžerjo polow, czi druhy pak jim sa mšdu dželachu. A wobšedžerjo šašo hladaču na šakonie, idikowachu, cžahachu do wójnow atd. Takle ta wēž zyle derje džejše. Duž nastachu mješ dželaczjerjemi mudri ludžo a pschi febi prajachu: To tola njewēmy, cžeho dla mamy my žyky tydžej dželacz a so sa šwo-

jiſh knjeſow prózowacſz. Siſh kuſt dſeła tola tak wjele winojty njeje. Tak to dale njeponódzje. My njebudzemy dale ſa niſh wjazy dſełacſz. Duſz ſo fręcſzachu a ſo rano ſebrachu a czeſnihu na bliſiſhu horu ſ mjenom Mons Sazer a tam febi lėhmo ſhotowachu. To beſhe ſa zylė meſto wſchaf jara ſlė. Beſhe wulki cſaſ ſa ſywy, ale niſhtó tu na dſeło njebe, w meſce mejeſhe ſo to a druſhe nuſnje czinić, haj ale wot koſo? Wobſedzerjo dſełaczerjow proſchachu, ſo bychu ſo wróczyli, ale podarmo."

"„Tak je prawje“, Próſdnik ſarėcza, „to ſu muſzojo byli, jedyn tak wjele hódny, kaſz dſeſacſz kóp naſchid knjeſich“."

"Poſtuchajće jenoſz dale. Ale teſz tym na horje pocſa ſo bórſy wot czórneho dſecſz. Szweczić tam drje mózachu ſ ruku, ale ſołdk njechaſhe ſobu ſwjezcizć a woni njemėjachu ſa njón žaneho dſeła, niſzo ł jėdſi, a to jiſh tola ſtóncznje trochu czwilowawe. Duſz ſa nėſhtó dnjow ſ Roma roſomny muſz ſ mjenom Agrikola ł nim pſchitńdſe. Wón jim pſchitafa, ſo bychu ſo wokoło njeſto jeſtupali a pocſa jim tole pſchirunanje powjedacſz: Sunu fręcſzachu ſo ſtawy cſłowileho czeła mjeſ ſobu, ſo njehadſa wjazy ſa ſołdk dſełacſz, kiſz je ſam lėni a niſzo njecſini, a tola wſcho doſtanje. Ruſa rjeſny: Ža njecham wjazy dſełacſz; mi to trjeba njeje; njedſ ſołdk ſam hlado, ſo nėſhtó ł jėdſi doſtanje. A wóczko rjeſny: czeho dla dyrbiu ja pſchezo njeſpróznije wokoło ſo hladacſz, ſo bych ſa ſołdk nėſhtó namataſo; njedſ ſo ſołdk ſam ſtara. A noha dſeſhe: To by mi byto, ſo dyrbjała ja hiſchće dlėhe ſołdk po kraju wokoło noſyć; njedſ ſo ſam ſhmjaze, hdyſz a hdſe ſedſe. A druſhe ſtawy rėczachu runje tak a pſchetachu dſełacſz. Duſz nėto pak teſz ſołdk žaneje jėdſe wjazy njedosta a pocſa bolocſz ſacſuwacſz a ſkorzicſz, a ſtawy proſyć; ale te ſo jemu ſmėjachu. Tola niſ dołho. Doleſz ſołdk žaneje jėdſe njedosta, njemójeſhe ſtawam teſz žaneje mozy wjazy dawacſz. A noha pocſa wofſtabnjecſz, a ruſa tſhepotawe a wóczko ſo ſyſowawe. Wſchė ſtawy mėjachu pſchezo wjeſſchu bolocſz, duſz roſoma wuſiwachu a ſaſtate dſeło ſaſo dale czi-njachu a ſołdk wo wodacſe proſychu. A duſz zylė czeło woczerſtwi. Takle Agrikola powjedawe a ſ tym woteńdſe. S napjatej nutrnocſzu dſełaczerjo kėdſbowachu. A hdyſz beſhe Agrikola woteſhoł, dha mjeſ ſobu prajachu: Haj my bėchmy ſboſowni w ſwojim dſełe, a nėtko mamy tradacſz. Chſemy ſo wróczicſz; wuczińmy febi wjeſſchu niſdu a wjazy prawow a chſemy dale dſełacſz kaſz prjedy. Tu tola ſtóncznje kónz wosmjemy. Na to ſo ſebrachu a do Roma czeſnihu. Tu bėchu ſozialdemokratojo prėni króć mudri po-byli."

Takle ja rėczach a Próſdnik wuj wulkej woczi wuwaleſhe a njewjedſhe, ſhtó by na to wotmolwił. Prjedy pak hać ſo ſhraba je ſwojeho ſpodſzwanja, ja dale rėczach: „Poſtuchajće dale. W lėće 1789 ſo

w Franſowſkej ludſo ſbėhnychu, wyſchnocſz a kraſa wotſadſichu a ſkónzowachu. Woni wolaclu: runocſz, ſwobodnocſz a bratſka lubocſz! ale ſhtó beſhe? Bratrom kónzowachu, to beſhe bratſka lubocſz, po tyſazach jiſh do jaſtwa njetaclu, to beſhe ſwobodnocſz, jedyn druheho podczifchczowawe, to beſhe wuſhwalena runocſz. Stóncznje bėchu wſcho ſapucſzili a budu ſami ſaraſeni, na cſoſ Napoleon tutej krwawnej kėtki je ſwojimi kanonami kónz ſcſzini. Tėhdy bėchu ſozialdemokratojo druſi króć poſpytali. Haj, haj, ſozialdemokratija njeje žana lódſ, kiſz by koſo na brjóh ſboſa domjeſta, ale je dſerake korto, kiſz ſo ſ tym, kiſz do njeho ſtupi, ſwróczy a jecho do hłubiny puſchczi."

"„Dha chſu wſchaf wėricſz“, Próſdnik mėnjeſhe, „ſo ſo hać dotal ſozialdemokratam radſiło njeje. Ale to budſe pſchidobnje lėpje. To pak dyrbicſe tola pſchidacſz, ſo to prawje njeje, ſo ſu nėkoti tak jara bohacſi a nėkoti tak jara khudſi, ſo maju nėkoti wjele roſkaſowacſz, druſy ſaſo jenoſz poſtuchacſz. To by tola lėpje byto, hdy by kóſdy jenał wjele mėł a jenał wjele płaćil. Potom hałle móhli wſchitzy ſboſowni być a niſ jenoſz nėkoti wuſwoleni, kiſz maju jeniczy tu ſa-ſtuzbu, ſo ſu ſo wot bohateju ſtarſheju narodſili.“"

"„Haj wſchaf“, wotmolwił na to, „to bychće pravo mėli, hdy budſiſhe Bóh ſwėt hinaſſi ſworił, hać wón nėtkle je. Že dha wonkach jedyn ſhtom tak wyſoſi kaſz druſi? Eſu tam jenoſz lute khójny? Nje-namaſamy tam najwjeſſchu wſchelaſocſz? A njeje runje tuta wſchelaſocſz to, ſhtóſ ſo nam najbóle ſpodboba? A duſz je teſz Bóh bohatyh a khudyh ſworił. A pſchi tym wſchėm tak wulka njerunocſz mjeſ cſłowjełami njeje. Drje bohacſi wſchitzy njeſu a krałoj teſz niſ. Ale to teſz cſłowjeł ſboſowneho njecſini. Ehtóſ pak jecho ſboſowneho cſzini, to je to, hdyſz ma ſtrowe ſtawy, cſiſte ſwėdomnje, mėr w domje, wjeſele na dſeczoch a ſpokojnocſz ſ tym, ſhtóſ jemu Bóh dał je. A to wſcho móže khudy runje tak derje mėć, kaſz millionar abo krał. A na poſledtu njebeſa teſz njeſu ſa bohatyh ſamych, ale runje tak derje ſa khudyh; jeno ſo cſłowjeł wėru dſerſi hać do kónza. A hdyſz to wopomnicſe, hdſe dha macſe nėtko tu wulku njerunocſz? Na ſwėcſe je jenoſz jena njerunocſz, mjenujzy mjeſ hjeſbóſnymi a poboſnymi. Poboſni ſu pak wſchitzy jenał ſboſowni, njedſ ſu najkhudſi abo najbohacſi. A hdyſz chſecſe, knjeſ Próſdniko“, ja ſo ł njemu wobrocziwſhi ſtón-cziſh, „runocſz mjeſ ludſi pſchinjecſz, prózujcſe ſo, ſo bychće jiſh ł poboſnoſczi wołali a budſe ſam tajſi“."

"„Hm, hm“, Próſdnik mėnjeſhe, „nėſhtó w tym leſi. Ale niſſhi ma ſo tu tola hórje hać wyſchſhi, to febi wurėczecſz njedam. Pſchetoſ na mjehſim ſahſtu ſo ſtajnje lóſo leſi, hać na ſlómje.“"

"„To bych tola njewjedſal“, pſchipomnił, „ja chſu radſho na ſlómu ſwoju hlówu połozicſz ſ cſiſtym ſwėdomnjom, hać na móſtowy ſahſ ſe ſtym ſwėdomnjom."

Tola wothladujo wot teho wscheho, kak dotho dha je bohatty bohatty a khudy khudy? Zenož něšto čaša a potom je tež se wschey krašnosčzu šwjatof. Wy scze wěščeje w měsčje hušto w džiwadle byli, šhtož tam theater mjenuja. Šhto scze tam widželi? Prjedy hacž šo hracze šapocžnje, šu wschitzy, kiz šobu hraja, jedyn druhemu runy. Potom pak do draštoweje komorki džeja a tam šo jedyn na krala, druhi na šlužomnika, tšeczi na bohateho pšchekupza, šchtwórty na prošherja pšchewobleka; runje tak hrajecki: jena šo pšchewobleka na hrabintu, druha na šlužomnu. Duž šo šawěščt horje scžešnje, hrajerjo wustupja a kóždy ma tu rólu hracž, kiz šu jemu pšchipočasali. Tak dotho hacž ta wěž traje, ma kral ša krala bycz a šlužomna ša šlužomnu. Ale hdyž šawěščt šašo padnje a truch je na kónzu, potom šašo wschitzy do draštneje komory džeja a šo šwoju draštu wušleku a nětko šu šašo wschitzy jedyn druhemu runy kak prjedy. Štunje tak je w cžlowškim žiwjenju. Prjedy hacž do žiwjenja štupja, šu wschitzy jenak wjele winoiczi; wschitzy šo šłabi hu-bjeni a hrěšćni narodža; kralowy šyn dyrbi šo runje tak cžěšćicž, nošycž a wucžicž, kak prošherjowe džěco. Ale tak rucže hacž rěča: šo wobłecacž, dha je rosdžěl tu. Tak dotho hacž nětko žiwjenje traje, ma kóždy pšchihlawowacž, šo by šwěrnny w šwojim powošanju naamakany byt. Šdyž je pak hra cžlowškeho žiwjenja won, potom šmjercž pšchidžje a wschěch jich draštu wušlecze, a w kaščězu w rowje wschitzy jenak š měrom leža, kral a bohatty, kak wotrocžt a khudy, a kral ma pšchod teho šameho šudnika štupicž kak wotrocžt. Nětko mi prajče, šhto dha tajki hrajer ša to ma, hacž je něšto hodžin krala hrať abo prošherja? Škónčnje je to wscho jene. A šhto dha ma bohatty wot teho, šo je něšto lět se židu wodžety byt? Na pošledku šo jemu wscho wosmje, a nimo je nimo. Šdže dha je nětko ta wulka njerunosč, kiz wy sozjaldemokratojo pšchězo ša šerjenje ludžom pšchod woczi staječe?“

Takle rěčacž a běch šo wschón roshněwał. Duž tež njeběch ničjo wo tym pytnyt, šo bē mješ tym wječor šo pšchiblizik a šo běchu někotři wješni do jstwy šastupili a šady mje na moje šłowa ledžbowali. Hdyž běch wurěczak, šo woni šobu ša blido šyžechu. Wěšče mješ nimi wješny krawz a kowar a tež knješ wucžer. Knješ wucžer, š kotrymž běch derje šnaty, mje postrowi a hnydom šłowo wša a rjeknu: „Ša šym šo wješelit, hdyž waš, luby Pšchedženako, takle rěčecž šlyšchach. Šola naš šu cžermjeni tež hižo pobuyli a šhto šu tu to do žłanja cžinili! Ale někotři šu pšchězo tu, kiz tajkim šchitwym hubam wěrja“, a pšchi tym na krawza pohladnu, šo wjedžachmy, komu to płaczi. „A kak nješrale rěče woni wjedu! Na pšchiklad jedyn wot nič mēnjěše: Š džěcžimi šo pošdžišcho žadyu nan a žana macž wjazy plencicž njebudže trjebacž. Tak rucže hacž šu trochu nekajše, šo do wulkeho wustawa domješu a tam šo na statne kšósty wotcžahnu a šaršchey

štaj šo wschěje hary sminyšoj. Šako to šlyšchach, šym šo tola štróžit. Ně to by krašna młodžina wotrošita. Šižo nětko je šle došč, a kajka by hagle byla, hdyž žaneje luboščeje, poškušnosčeje a pobožnosčeje mēla njeby, kiz mōže tola po prawom jenož wot šaršchěju nawuknyč. Tajka młodošč by byla, kak hdyž šhto cžrjody torhazyč džiwich šwěrjatow š kšłewa puščiczi.“

„Šaj“, kowar pšchitaji, „a šhto dha by wot nič něšto džělacž mōht a džyl? Potom džyl radšho w rowje bycz, hacž tajšeho ša wucžomnifa w šwojim domje mēcz.“

Pšchi tyčle šłowach počza wješny krawzez mišchtr šo na šwojej šawzy šuwacž, jako by něštoju prajcž džyl, šhtož šebi prawje nješwěri. Škónčnje šwoju šchłencicžu cžisteho, do šotrehož wjazy hacž do biblije džeržěše a ša šotrež radšho hacž ša jechu pšchimašče, wušbrěbnuwšči mēnjěše:

„Ale to rěčecze, šhtož džecze, něšto dobra sozjaldemokratifša wěž tola budže, pšchetož potom šmēje kóždy jenož 2 abo 3 hodžiny džělacž. Nětko ma šo něčtožkuli šwoje dwanacže hodžiu drěcz a to je pšchewjele.“

„Mōj luby krawzo“, ja jcho šłowa pšchetorhnyč, „wěricze dha wy tež do tajlich bašnicžkow? Wy scze tola bewak džewicž krócž mudrišchi hacž drusy. Kak dha mōže to mōžno bycz? Wušplcže šebi, šo šu žně. Šola šu derje nješle. Dženša ma šo šašykowacž. Duž bur šwojich tšjóč čeladnikow won pošcžele, šo bychu šyšli a wón šam šobu dže. Šm, myšlcže šebi, šo woni 2 hodžiny podžělawšchi na cžafnik pohladnu, a wotrocžt rjeknje, dwě hodžiny štej nimo, a woni šwoje košy do boka šchmórnu a domoj džeja a šebi trubku šaješla a šo do trawy lehnu, a našajtra šašo kóždy šwoje 2 hodžiny podžěla? Tak bychu šnana ša 4 njedžele wokoło septembra rožku pošyšli byli a potom bychu ju hacž do našymneho šermanka domoj wošyli. Pšchěnu bychu wokoło hōd šyz počželi a jecžmjeni šnana wokoło jutrow abo lěto pošdžišcho. Šaj, wot cžeho dha bychu šo potom žiwili, a šhto by krawzez mišchtr kušat a tutkak, hdyž takle ani šnop do brōžnje pšchicžot njeby?“

Krawz šo šmēješče a njewjedžo, kak by šo šašitowak, rošnjemdrjenu šawoła: „Bych waš, Pšchedženako, ša mudrišcheho džeržak. Ššo šamo wē, šo 4 čeladni njemōžēja na žnjach dobycz, hdyž jenož dwě hodžiny džěłaju. Duž tola na ruzy leži, šo dyrbi bur wjazy čeladnikow mēcz a šebi na žně džěławe mozy najimacž.“

„Najimacže šebi, hdyž hacž do Póškeje won žadyu cžlowjeł wjazy košu do ruki bracž njedha, ale džje kóždy wošebneho knježša hracž. Šaj, a šajše by to hošpodarjenje byto, hdy by bur potom na 70 kōzow 20 čeladnikow a 20 šlužomnyč hołzow mēł, abo hdy by šebi šnana wokoło 30 ludži na žně najal! Wokoło 9 hodžin bychu šnana š borwa štanuwšchi a pošnědawšchi won šchli, a hdyž bychu wonkach byli, by

časť swacizic bylo, a hdyž bychu poswacizili byli, dha běšktej 2 hodzinje wokolo byloj a nětko by so sašo domoj trubiko k wotpoczinkej po czežkim džele. A šhto dyrbjal waricz sa tajki bataillon ludzi? To by sašo czrjoda kucharkow nufna byla. Zytj wos by stajnje na puczju byl, jědž a picze pschimožowacz. Haj a šhto dha, hdy by pohoncž dalschi pucz mět? Dha by stajnje někotrych druhich pohoncžow sobu wsacz dyrbjal. Přeněj dvě hodzinje by přeni pohoncž konje wodzil a drusy bychu něhdže we wosu ipali, a potom by přeni sašo wotpoczował. Ně, ně, krawzez mištrje, móžu wam se wschej sprawnosczju prajicz: mudrišche rěcje hacž waschu sym hjo husto řknyškal, ale hlupišku hacž waschu hišcže ženje.“

Tole běšche krawzez mištrěj tola kusť wótrje a duž so posběhny a bórbotajo na ludžazy njerosom so wotřali.

Nětko běchmy hjes njeho a so zyle rjenje dale sabawjachmy. Po řhwiljy pocza žiwnosczet Matušč: „To wschal by wscho dobre bylo a my wěcže do sozialdemokratiskich pařlow njeponđžemy. Ale prajcže mi, ř czeho dha pschindže, so do zyka sozialdemokratojo řu a so maju tak wjele pschiwista?“

„To řžu wam ř řrótka prajicz“, wotmolwidž jemu, „hlajcže, jako psched 100 lětami w řendželstěj přenja tkajazy mařhina nasta, řu tkalzy ju rořprastali a prajili: Hdyž tuta mařhina to džela, řu řozř řmy dotal my czinili, dha my řwoju warbu řhubimy. Tuczi tkalzy řu prawje widželi, so řu mařhiny nješbože řa dželawy lud. Ale wunamařanje nowyř mařhinow řadny czlowjek hacizč njemóže. Duž řiř pschezo wjazy našta, wot kotryřž jena jeniczka řa dženi wjazy dořonja, hacž přjedy 100 dželaczerjow. Kať dha řžyřu nětko řjemješni mištrjojo wobřtacz? Woni řaneho džela njeměřadu a buřu dželaczerjo. To by nětko wscho dobre bylo, ale fabrikantjo runje wjele mřdy njedawachu. Duž buřu dželaczerjo nješpokojni a pozczachu w řwojej nješpokojnosczj wjazy mřdy řadacz a řo na to mješ řobu hulczřišcho řřhadžowachu. Dřas řbudžena nješpokojnoscz pak ř mozu rořczěřche. Ř temu hišcže pschindže, řo fabrikři dželaczet njemóže bydliez, hđžž by řo řpodobalo, ale w blisťosczj fabrikři. Tam pak řu bydla czim dróžřche a dželaczet móže jenož mať kuczř řebi wotnajecz. Pschindže wječor ř džela domoj, dha w mařym kuczřku wutracž njemóže a dže na palenz. Tam řo mała mřda hišcže mješřšča czini, a nětko je řubjenřtowo hotowe. Wřcho wschal by hišcže řhlo, hdy by dželaczet jeno řo po Dožřch řajnřch džeržal. Ale wěru řu wřchelazy wuczeni a wošebni řapoczeli řahanjecz. Wóřny to tež řřeni ludžo, bohatsři mješčzenjo, dořonjachu a nětko by tola řa džiw byl, hdyž njewěra tež do dželaczestřch wutrobow řo řakorjenika nješby. řřoncznje pschindžechu derje řubaczř ludžo, a řwarjachu na bohatsř a řczuwachju ř nješpokojnosczj a sozialdemokratija tu bē, hacž runjēž bē řařřuzba řjana.“

„Takle něhdže řym řebi tu wēž tež myřřlit“, pschřpomni řnjeř wuczet, „ale řhto dha mamy nětko czinicz, řo sozialdemokratisse řczuwanje pola naš na wřch nješby řaneje řřkoby nacřiniko? To je tola najwadžniřřka wēž. Hdyž řu mješčezanřzy řjenjcznřzy ř wulkeho džela řobu na tym we winje, řo mamy tak wjele sozialdemokratow, dha nječ woni řami řa řo staraju. Ale kať dha řo my řiř wobřojemy?“

„řo řo takle pradžecže, je mi lubo. Pschetož drusy jenož na sozialdemokratow řwarja, ale řebi na to njemyřřla, kať řo řiř řminycz. Dřad řžu wam tu moje mēnjenje prajicz. To móžecže řa wēřte mēcz, řo řu řa revoluziju jenož czj, řiž do zyka nicžo nimaju, řiž teho dla tež na nicřim řaneho wješřela nimaju, hacž na haleřowanju a bicžu. řhřtož ma řhřku ř něřhřto polom abo žiwnoscz, do teho durjow móžeja sozialdemokratojo dženi wote dnja řo budacz, wón řmēje řa niř řatyřkanej wušři. Duž mēli wobředžerjo na to hladacz, řo by řožny wješřny tež něřhřto mēť a, řhřtož ma, řebi řđeržecz mōhl. Psched řrótřim czitach, řo je wješřči wobředžet něřhřto řorzow pola řwojim ludžom dať a řim domřte, řrōdž a brōženi natwarik. řa to pak maju woni jemu dželacz a řožde lēto wēřtu rentu wotwješcz, doniž dořtota ležomnoscz řo řaplaczila nješje. To radži czinija. Wřchalo móže řona ř džēcřimi dořtate pola wobdželacz. Tajzy dželaczerjo maju nimo mřdy hišcže něřhřto řwoje, na czimž maju řwoje wješřele. Džēczi pak pschi tym burřte dželo lōhzy nawuknu a ře řhule řtupiwřči w burřkim džele wostanu. řara derje by bylo, hdy byřu wješřči řublerjo wřhitzy tak czinili. Tak byřu ludžo dořcz mēli. A řhřto dha by řim pobrachowalo, hdy byřu řami něřhřto řorzow mjenje mēli? řřoncznje je tola lēpje, něřhřto mjenje mēcz, hacž hdyž sozialdemokratojo tež na wřch dobudu a potom wscho wostnu.“

Wyřře teho pak ma řo bōle na to hladacz, řo řadny wješřny wobředžet nješby wōřhudžil. D wutroba mi pschezo řrawi, hdyž do wřy řtupju a widžu, řo je řašo tu a tam žiwnoscz mjenje. řdže dha je wostala? Wobředžet bē wōřhudžil, žiwnoscz bu pschedata a řašo bē ředyn řamjeni ř teho řtolpa wupadnył, na kotryřž našč řtatny mēř wotpoczuje. Ale kať dha je wōřhudžil? Nješbože w řospodarřtwje bē jecho poděřřcho. Duž dyrbjěřche pozczowacz. řjenjěř niřdže nješobřta, řřiba pola liřowniřa a řon jecho bōřny řakuřa. řu je jeniczka pomoz, řo řo řterje a lēpje wupozczowarņje na wřch řaloža. řdžž to budčera, tam řa liřowniřa řane řnē wjazy rořcz nješbudčera.

Alle jene tež řapomnicž nješchamy. řospodarjo a řnježa dyrbjā bōle hacž dotal řašo po řhčesczřanřstěj wēřje řhodžicz a lēpřři pschřřlad dawacz. řuři wōřebni a bohaczř řu ř měřtow na řraj řo pschřřydřili a tam řebi wulke řubka nafupili. Ale řhřto to ř džela do ludži je? W řyrřwřch maju wōřebite řřtwiczřři — ale do řyř nješřodža a duž wōřřadže přřidna řoga

kõzdu njedzeli prõduje: **Twoji wošebni Bõha njetriebaju.** A teŝ hewaf, ŝhtoŝ ŝwjecjenje njedzele a wobkedzbowanje druhich kaŝnjow nastupa, dha bóle ŝ wonfach katechiŝma ŝedŝa hač ŝnutŝkach. A wot tych poczinaju ŝebi burjo, kiŝ ŝu ŝo w mešcje mudroŝcje naŝrõbali, hiŝo wothladowacŝ a podobne bjeŝbõŝne ŝiwjenje wjeŝcŝ. Ale, hdyŝ knjeŝa Bõha njetriebaju, cŝeho dla dha ŝzõdŝa, ŝo bychu jiŝ dŝelawi jeho trjebali? Hdyŝ woni tječu kaŝni a druhu njedŝerŝa, dha ŝo njeradŝi, hdyŝ ŝebi ŝadaju, ŝo jiŝ dŝelawi pŝched ŝedmej kaŝnju ŝtejo wõŝtanu? **Ne, ne, ŝhtoŝ jenemu pŝacŝi, to teŝ druhemu.** Teho dla mamy ŝami bóle po wõrje ŝhodŝicŝ. A potom ŝo woprawdŝe ŝozialdemokratow boječŝ njetriebamy."

"**Taf ŝebi teŝ myŝlu**", knjeŝ wucŝer pŝiŝipomni. "ŝa ŝym ŝo wo wŝy narodŝil a ŝestariŝ. Ale to ŝym wobkedzbowaf, ŝo je teŝ w hoŝpodaŝtwje jenoŝ boha-bojaŝny dom do prõdka pŝiŝiŝoŝ. ŝe wŝaf hufu byŝo, ŝo je ŝo ŝyneŝ, kiŝ poczinaŝke nanowych poboŝnych waŝnjow ŝo wõŝtajecŝ, hiŝcŝe derje ŝhŝo; pŝchetõŝ nanowe poŝohnowanje jemu pomhaŝke; ale hdyŝ bechu poboŝneho nana na marač won donjeŝli, dha beŝke teŝ bjeŝbõŝneho ŝynowy dom wŝho ŝboŝe wopuŝcŝeŝo. A jeho wulka mudroŝcŝ, a jeho woŝebni towaŝŝoŝo, a jeho poŝliwanje a ŝaŝliwanje a jeho ludŝidrõcŝe, to wŝho jemu to ŝboŝe ŝdŝerŝecŝ njemõŝeŝke, kotreŝ beŝke nanowa poboŝnoŝcŝ jemu ŝdŝerŝaŝa. **ŝaj wŝcheho ŝboŝa rõŝkny kamjeŝi je poboŝnoŝcŝ. A teŝ wŝcheho kraŝneho ŝboŝa.**"

Tafle rõcŝachmy. **Olŝiŝki cŝaŝ tam wõŝtaŝ.** **ŝtõcŝnje paŝ prajaŝ wŝchõm: ŝŝlyŝcŝe, hdy by wŝcheje wõŝy ŝana ŝozialdemokratifka liŝka ŝe ŝwojimi ŝapalenzami do wŝy pŝiŝiŝcŝi ŝyŝla, dha wŝmicŝe ju ŝa wuŝchi a domwõdzcŝe ju pŝched wjeŝ.**

"**To teŝ ŝzemy**", wŝchitŝy ŝlubidhu, "pŝchetõŝ cŝi wŝchitŝy, kiŝ ŝ nam na kraj ŝhõdŝa, njeŝhõdŝa na ŝcheho, ale ŝwojeho wuŝitka dla ŝ nam. A ŝozialdemokratojo teŝ hinaŝiŝi njeŝŝu." **Ma to ŝo roŝendŝchmy.**

„Dom bjeŝbõŝnyh budŝe ŝtaŝeny, ale poboŝnyh hõta budŝe ŝo ŝelenicŝ.“

(**ŝiŝiŝlõwa 14, 11.**)

I.

ŝwony na wõŝi bechu wuŝlincŝaŝe a piŝcŝeŝe na ŝorje ŝwoje ŝynki pŝcheŝ ŝyrkeŝ noŝycŝ pŝcheŝtate. **ŝziŝhina w ŝyrkwi knjeŝeŝke a ŝeŝchõdŝiwjenje duchowny na wõŝtarju poŝbõhnu ŝwõŝ hõŝõ a cŝitaŝke ŝ bibliŝe: „Dom bjeŝbõŝnyh budŝe ŝtaŝeny, ale poboŝnyh hõta budŝe ŝo ŝelenicŝ”, a wuŝladowaŝke je na ŝwucŝene rjane waŝhne.** **Maŝa woŝadka beŝke ŝo wõkõlo wõŝtarja ŝromadŝila, kaŝ to pola ŝhõdŝeho wõrowanja hinaŝ byčŝ njemõŝe.** **ŝŝched wõŝtarjom paŝ klecŝeŝtaŝi ŝlubjenaŝ, na duchowneho hõŝõ ŝe wŝcheŝ nutrnõcŝu kedŝbujo.** **Njewjeŝta,**

kiŝ by ŝebi, wot duchowneho ŝlowow wŝcha hnta, hufu ŝyŝlu ŝ wõczõw ŝetrefa, beŝke drje niŝ runje woŝobnje, ale na jara jeŝ pŝiŝiŝteŝe waŝhne ŝhotõwana a kõzdu, kiŝ by na nju pohladaŝ, by prajil: **ŝjenŝha a po niŝniŝha njewjeŝta je ŝ cŝeŝka hdy pŝched tutym wõŝtarjom wo Boŝe ŝohnowanje poŝyŝta.** **ŝ jeŝe bokeŝ nawõŝjenja klecŝeŝke, mŝody ŝrõŝtny cŝlowjeŝ, ale na ŝdacŝe teŝ ŝ niŝŝeho ŝtana.** **Beŝke to wjeŝny wojnar, kiŝ beŝke, pŝched krõtkim ŝo ŝ zuŝby wrõcŝiwŝchi, wojnarŝtwo wo wŝy ŝapocŝaf, ŝurŝez ŝan, najmlõdŝiŝi ŝyn ŝwojeju hiŝo doŝho ŝemrõteju ŝarŝheju a jeho njewjeŝta beŝke ŝubõdŝiz **ŝartŝa, ŝ kotreŝiŝ beŝke ŝo pŝched lõtami ŝlubil, kotreŝiŝ beŝke w zuŝbje ŝwõrny wõŝtaŝ a kotruŝ ŝyŝke ŝebi nõtko do ŝwojeho doma ŝa mŝodu man-dŝelŝku wjeŝcŝ.****

Duchowny beŝke rõcŝ ŝtõcŝil ŝ tymi ŝlowami, ŝ kotrymiŝ beŝke ŝapocŝaf: **„ŝõta poboŝneho budŝe ŝo ŝelenicŝ”.** **ŝiŝiŝi tym pohladnyŝtaŝi ŝlubjenaŝ na ŝo, kaŝ byŝtaŝi ŝebi prajicŝ ŝyŝloŝ: ŝaj, to dyrbi heŝto a kamjeŝtny ŝtolp naju mandŝelŝtwa byčŝ a na to ŝebi ruzŝ ŝandafŝtaŝi a duchowny jeju ŝa mandŝelŝteju po-ŝohnõwa.**

ŝaŝo ŝchumjadhu ŝyrkwine piŝcŝeŝe kŝerluŝiŝ: **„Boŝo, wonthõd poŝõhnui”, a wõrowanŝi cŝaŝ cŝehnjeŝke ŝ ŝyrkwe do wojnarjõwego domu.** **Beŝke to mala kŝeŝka na jenym ŝchõŝu, na prawizy iŝtwa a kucheŝi, na ŝewizy warŝtot.** **A hlaj, pŝched durjemi bechu rjane cŝeŝne wrota ŝ dubõwch liŝcŝi a ŝchmõkõwch haŝkõw, do kotrychŝ bechu towaŝŝki rõŝicŝki a aŝterŝi ŝpletke, ŝo ŝo wŝho blyŝcŝeŝke; ale wobitaŝna macŝerŝa njewjeŝty, poboŝna ŝiŝeŝcŝijanka, beŝke wõnz na wrota powjeŝnyŝa a do njeho tõn ŝchpruŝ napifaŝa, kiŝ beŝke duchowny mlõdymaj mandŝelŝkimaŝ na wutrobu kladõ. **Teho ŝo mandŝelŝtaŝi dohladaŝtaŝi a duŝ mlõdy mandŝelŝki ŝwoju mandŝelŝku ŝa ruku pŝchinnuwŝchi ŝ njeŝ rjeknu: „ŝaj, ŝ bohaboŝoŝcŝi ŝmõŝ w ŝyrkwi napõminanaj, ŝ bohaboŝoŝcŝi naju tute cŝeŝne wrota napõminaju, bohaboŝoŝcŝ paŝ njeŝ je teŝ naju hweŝda, kotruŝ ŝenje ŝ wõczõw puŝcŝicŝ njeŝchamoŝ. ŝe to teŝ twoja wõla?”****

„ŝaj”, wõna cŝiŝke wõmõlwi, a ŝ tym do domu ŝaŝtupijaŝtaŝi a ŝo ŝa kwaŝne drje ŝhõdobnje wuhõwane blido, ale poŝni ŝboŝa, ŝyŝeŝtaŝi.

Tõn ŝamy dŝeŝi ŝwõny hiŝcŝe junkrõcŝ ŝalincŝjadhu. **ŝsyny wjeŝnyh ŝo ŝ ŝyrkwi cŝiŝcŝjadhu a pŝched Boŝim domõm ŝeŝtupaŝu a tam nõtko cŝakaŝu tyŝ wõzõw, kiŝ mõjadhu pŝiŝiŝcŝ, pŝiŝi tym na domŝte wjeŝneho kubla hladajo a ŝo jedyn druhõho praŝchejo: njeŝadŝa dha ŝkoro pŝiŝiŝcŝ? **Duŝ ŝo durje wuŝkõtneho hrobu wõtwõrõhu a mlõdaj ŝlubjenaŝ wot wuŝkeho pŝchewõda ŝeŝehõwanaj ŝ domu pučŝ ŝ ŝyrkwi naŝtupijaŝtaŝi. ŝhõto dha taj beŝtaŝi?****

Beŝke to mlõdy knjeŝ, Guŝtav ŝjarnat, kiŝ beŝke na ŝhulach ŝo nõtchõ lõt poŝchõnjatawŝchi a niŝdŝe ničŝõ prawe njenanuwŝnywŝchi ŝo domõj wrõcŝil, ŝo by nõtko nanowe wuŝke kublo pŝchedõwaŝ. **ŝene**

bě sobu pschinješt: hordu myšl a prósbnu wutrobu, kiz žaneje wěry wjazy nječinajesche. Gordy tež do zyrkwje se swojeje njeuwjestu, kiz běsche w měsce jesnal a kiz běsche zyle jeho waschnja, stupašche. Sažo piščezele kherlusch pschewodžachu a duchowny wošebny-maj rěč dzerjesche a jeju k pobožnosći napominasche. Ale wobaj bje wscheje nutrnosčeje tam šedžeschtaj a kóždy widžesche: tu duchowny jenož kaž k ščenam rědzi. Po dokonjanym skutku wošebnaj šwěrowanaj domoj džeschtaj. Wšchudžom běsche wulka pycha, wšchudžom wulke bohastwo, ale pschi sastupjenju do domu młody mandželiki k swojeje šwěrowanej rjekni: „Derje, so šmój j zyrkwje won. Ze tola kłuposč, šebi tam tajše njełube šłowa prajicž dacz. Za šo tam wjazy njepokasam. Moje sbože budže mój dom. Šlaj, tutón hród a te bróznje a tam te plódbne pola. To je wšcho našche. Mój šmój bohataj a šebi šamaj došč. Wože žohnowanje njech šebi duchowny šam sa šo šfhowa. My jeho njetrjebamy.“

Takle hanjo rěčesche a młoda mandželika šo šmėjo pschistaji: „Za šebi myšlu, so móžesč kemšchazu šchěžžu hiščeje jutše šworacž dacz; dha by j naj-mjeišča na njej něšto narostło. Po njej kłodžicž wěščeje njebudu.“

S tymle šlubjenjom do domu sastupišchtaj a šo k wješolej hoščinje šydbeschtaj. Drje šchědžiwž, kiz blisťo pschi durjach wo šmilny dar prošcho stejesche, běsche jeju hanjaze šłowa šlyšchal a pschi šebi mjelcžo bórbotasche: „Taj Bohu nječefnjetaj. Njemolcže šo, Wóh šo njeda ja šměch měčž“, a běsche pschi tym tón kroschik, kiz běsche jemu bohaty ale šmjerčž šlupy młody mandželiki dač, do bližšcheje hrjebje čžišnył, j tymile šłowami sa nim hłabajo: „Tutón kroschik mje pali do ruki, kaž by njeprawy byl. Za jón njerodžu. Njech tam serjawi w hrjebi, kaž tež wěšče seršawž njewěry tuteho bohateho domu sbože sežerje!“ S tymile šłowami šo do swojeje kžěki poda.

Takle mješeschtaj dwaj domaj šwój kwašny džei. W wobemaj běsche wšcho pošwětlene. Ale w Šuržez domje běsche wšcho, kaž by njebjesče šwětko tam bylo, w Bjarnatež domje pak, kaž bychu do njeho hižo šónčzi helšich plómjenjow šapate.

II.

Lěta šo minychu. W šwěčeje šo wjele pschēmēnjenjow nješta; czim wjazy pak w kóždeho domje. A tak tež w Šuržez a Bjarnatež domje.

Běsche lubošny nalětny wječor.

Šuržez mištr j kžěže stupiwšchi šebi, dokełž běsche j mozu džekal, pót j czola trějesche a k ławzy khwatasche, kiz w šahrodže pod lipu stejesche, so by tam kšwilk po šwjatoku pošedžal.

„Ze tola rjany wječor“, šo k swojeje žonje, kiz sa nim pschindže, wobroczi a se šchórzuchom pěst j ławki šmjerče, kiz běsche jeju jenicžki nětko šlětny

šynł Šank hrajkajo tam našypal byl, „pój, džemož šo hromadže tu šynucž“. S tym ju k šebi na ławku sežeje.

„To lěto“, mištr dale rěčesche, „šy pak šwěru šahrodku wobdžekala. Ze rózicžki tola rjeišcho kžěje hacž Salomonowe lilije. Šsebi nihdy pomyšlił nje-bych, so budžesč ty j tuteho pěstka, kiz tu prjedy běsche, tak rjanu šahrodku šhotowacž móž. Ale ty wšchal wšcho dokonjesč.“ A j tym najrjeišču wotšchězipny a ju jej sa šchiju tykny.

„Šaj“, šo wona podžakowa, „to rad czinju; jenož šo mašč na tym šwoje wješe. A kaž na prjedanschim pěstku tuta pycha roščje j mojej prózu, tak je psches twoju prózu namaj w kšudobnym domje tak wjele sboža narostło. O, šebi ženje njebych pomyšlił, so šmēju šo pschi tebi tak derje.“ A pschi tym jeho ruku pschimny a ju kłócžesche a šylsy džaka jej po kizomaj šo ronjachu.

„Ššto rěčišč“, wón wobarasche, „psches moju prózu? Moja próza ničžo pomhala njeje. Šdy by šo na moju móž špuschczala, by šhubjena byla. Derje je, so mam tak wjele na kuble džekacž. Ze wšchal hujbny wobkšhod se šlupym a hrošnym Bjarnatež knjesom. Žemu je cžěžko, džekło po hódnosći płacžicž. A najhórsche je jeho pokliwanje a šakliwanje. Za šym kóždy króčž wješoty, hdyž šym šašo j jeho dwora won; tam je mi, kaž by mje wšcho palił. Ale dobru šakžuzbu wšchal tam tola mam. Žeho šebi roshněwacž nješmēmoj. Šewak móhłoj šo hłodu nštradacž. Ale pschi wšchēm: Moja próza naju sbože njewuczinja. Ze to wjele bóle to, šštož je šo namaj wot duchowneho j wotarja prajiko: Pobožnych hěta budže šo šelenicž.“

W tym bu wołno woczinjene a mały Šank kłowczku won tykny: „Maczi, móžu hiščeje kuff k tebi won? mi šo hiščeje do kóža njedha; ja džu něšto rózow našchězipacž a jutše knješej wučerjej šobu pschinjesč.“

„Moje dla pój, ale prawje pěkny dyrbišč sa to jutše byčž.“

„To budu.“ A j tym bě hižo male cžerwjenolicžkate džěčžo, šernicžka šwojeju staršcheju, pola njeju wonkad a da šo do šchězipanja kwětkom.

„Takle“, šónčznje Šank praji, „nětko mam došč a te džu hromadže šwjacacž a je do šchule wšacz“.

„Prjedy pak praj, ššto je cze k. wučerž dženska wučzi“, šo nan jeho woprašča.

„Ach, dženska šo mi tak prawje lubiko njeje! Wón wo Štobje rěčesche, kiz je pobožny byl a kiz je wšche šwoje džěčzi šhubil a šwoje kubla a na pošledku hiščeje škhorik. Šdy je potom wumrjel — tak daloko knjes wučerž powjedal njeje. Ale prajil je, so tež Wóh druhdy na pobožneho wjele nješboža poščezle a so šo jemu hujbnišcho dže hacž štemu. A ty, nano, pschěžo k mni prajišč, so dyrbju prawje dušchny byčž; pschetož potom

šo mi derje pónđže. Za pak febi myšlu, so t. wuczet to prawje njewě a duž džu dale duschny bycz; potom budu wulki a džu džekacz a potom wój wjazy ničzo czinicź njebudžetaj trjebacz. To budže rjenje!“

„A tak posłafuju do kŕeže bežešče.“

„Ja njewěm“, nan se struchnym hłofom t swojej žonje rjekny, „mi beše, kaž bychu mje Zankowe šłowa kaž symna woda trjehite. Mi je storo tak, kaž so je Bóh jeho namaj sa jandžela pošla, kiž by namaj prajił: Nještože je wamaj blisko; hdyž pschindže, dha šo jeho nještožtaj, so by waju njepowaliko. Njeje tebi tež tak?“

„Nještrachuj šo jeno. Ščo džu do pschioda hladacz? Bóh budže wscho derje czinicź“, tak jeho směrłowacz pytaše, hač runjež tež jej wutroba ržeše; a tola njejedžeše, cžeho dla.

„Ale pój nuts. Nasdala šo mrvózi a błyska. Bóh dał, so by deščez hnadnje pschischoł a žaneje ščtody njenaczinik, tež niž na mojtch róziczkach.“

„Te wschak bychu šašo hłowczki jeběhnyte, hdyž je njewjedro nimo“, wojnar troščtowawaše.

„Runje tak pak by Bóh naju šašo šebhnył, kaž tajke kwětki, hdy by wscheje wězy twoja bojoseč šo dopielniła. Wschako je šo Šiobej tež ščónczje derje šcho.“

Takle šo troščtujo šo t mērej podaščtaj. Nasajtra beše rjane ranje. Hrimanje beše hnadny, dołho woczafany deščez pschiwjedło. Bórny po šnědanju wojnar wjetše koło, kiž beše sa dwór platał, wša a je do dwora kulesče. Tam Bjarnatež knjes pod torožom s wješnjym bohatym burom Klimantom kaž šo sdaše w hnewje rčežeše; pschetož jeho šłowa s luteho štiwanja wobštejachu. Wojnar nasdala posasta; tola što midžeše? „Šeli so mi to polo, kiž w mojtch leži, kórz sa 200 toler nješchedacze, dha s wami ničzo wjazy czinicź mēcz nočju. Nětko pak mōžecze mi s woczow hieč, so na wasche hłupe wobliczo šo hnewacz njetrjebał.“ Takle na Klimanta, kiž tam mērnje šteješče, reješče a potom jemu jene wudmo po druhim nawda.

Tón pak mērnje wotmolwi:

„Cžeho dla dla seže mje t febi wołali? Za šym w mojim domje lubšcho hač pola waš, hdyž žane pēštowe fornjatko njeje, so njeby wot waš džekacz kócz pošlate bylo.“

„Ščo febi šwēricze? Wy dundačo. Za džu wam pošlafacz, ščo wjazy płaczi, ja, abo tajki kusť burskeho kopola. Sultano, na jeho.“ A s tym šo jeho poš do jeho da a wón šam s motyfu bura do hłowy prašny, so šo wschón krawy na semju wali.

To wscho beše šo sa kótki wokomik stalo. Tcho dla tež wojnar, kiž rucze burej na pomoz pschiběža, nješkutł sadžewacz njemōžesche. Nětko pak pschiběža a šo po na semju padnjnym horjebjerjesche a jemu jeho rany šawjafowaše.

Bjarnat jemu njewobaraše; pschetož wschón wustrōženy beše šwój hnew wotbył a se šwojim psom šo do domu wróci.

Nany Klimanta drje tak wulke njebeču, a bórny staže a domoj džesče.

Nětko wojnar šwoje džeko Bjarnatež knjesej woteda a jemu rjekny, ščo smjeje sa to dostacz.

„Derje, ščož febi žadašč“, wón praji, „džu czt dacž. Wschako je wscho twoje džeko dobre. A hdy by febi wjazy žadał, bych cze rad hiščezje lepje płacził“, a pschi tym se špodobanjom na šhotowane koło hladaše.

„Džiwje“, wojnarjez miščtr pschi febi myšlesče, „tutón ščupy cžłowjeł mje dženska přeni kócz wo moju mšdu nječizšezje, a přeni kócz moje džeko šhwali, bjes tym, so je hewał mi pschezo na nim wscho mōžne wustajecz wjedžal. Mi pak je storo, kaž by tuta šhwalba wačža była, pod kotrejž šo hocžka šhowa a ja dyrbjju sa rybu bycz, kotruž dže popadnyč. Tola džu dale hladacz a šo na kēžbu bracz.“ „So dyrbjjesche tutón njeplech, tutón Klimant, mje takle rošhnewacz. Tón nětko wēšezje se šwojim wobščtobženyym nopom na šudnistwo pónđže a mje wobškorzi, so šym jeho ja kaž nadpadnyč a šo šym pša na jeho ščezował. A czi tam na šudnistwje žaneho rošoma nimaju; czi bych wēšezje temu kopolaj wēřili a ščónczje mje na něšto dnjow do hłóba tykli. O ščo by to do hańby bylo? Za bych wo wschu czešez pschischoł. Duž je nušne, so ty, kiž by tu jenicžki šwēđł, duschnje a rošomnje šwēdčizš. Ty dale ničzo czinicź njetrjebadž, hač so prajiš, so je Klimant najpředy ruku pscheczjwo mi šebhnył, a so šym ja halle potom šo do jeho dał. Potom mi ničzo nječjinja. A tebi džu ja derje płaczič. Ty mōžesh febi s tutym kótkim šłowczkom wjele šašlužicž.“ Takle Bjarnat rčežeše a beše to přeni kócz, so beše nēščo bjes pošliwanja s rta wuschitnył. Wojnar na jeho šłowa kēžbowawaše. Ščo dyrbjjesche czinicź? Njewērnoseč rčežez? Nihdy na nihdy; njech tež pschindže, ščož dže. Duž po šhwilzy wotmolwi:

„Knjes Bjarnato. Za šym pschezo šwólniwy, wam wschu mōžnu šlužbu wopofacz. Pschifazezje mi, ščož dzeze, ja šo šapowjedzicž nješam. Ale jene njemōžu: pscheczjwo šwēdomnju a Bohu.“

„Ač ščo šwēdomnje! To je smērom kaž šaššeleny poš. Ščo dha budže na tajke bašnicžki kēžbowacz. A Bóh? Ščo dha wē, hač žadyu je. A te Bože kašnje šu wumyšlenje ludzi. Duž njebudžezje hłupi“, takle jemu Bjarnat jeho wotmyšlenje wšacz pytaše. „Ně, knjes Bjarnato“, wojnar šo molicž njebajo dale rčežeše, „ja waš wutrobne prošču, nježadajezje to wote mnje.“

Pschēd wērowanškim woltarjom šym šlyšhał: Dom bjesbōžnych budže šłazeny, ale pobožnych hēta budže šo šelenicž. A tcho šo dzeržu a džu šo dzeržez. A šudnik wēšezje šle s wami šašhadžecz njebudže“ a pschi tym Bjarnatež s tajkej wēštoščju do woczow hladaše,

fo tón spóšna: tu je wšcho rěčenje podarmo. Tola hdyž s dobrym njeridžeske, dha chyzske se stym spytacž a duž hrozjeske:

„Nětko moje poslednje słowo. Dži domoj a wužiway rosoma. A hdyž budžesč sa šwedka do měšta žadany, dha praj tač, kaž šym czi radžič. Sewač žaneho džela wjazy njedostanjesč a móžesč se šwozej žonu moje dla twoje wothěblowane tšchěsti kmutacž a potom budžesč widžecž, hacž budže twój dom pschi twojej hlupej pobožnosći šo dale selenicž abo niz. Duž dži a budž rosomny.“

Š tym woteńdže njemdry Bjarnat do šwojeho hrodu a wojnar chwataške dom. „Nětko drje“, wšchi šebi myšleske, „po Šiobowych puczach khodžu. Tola njech je Bohu wšcho porucžene. Wón mje nje-wopušczi.“ Duž mernje na šwoje dželo džeske.

Po někotrych njedželach list dosta se šudnistwa. Bě jemu pschikajane, pschichodnu hrjedu na šudnistwo šo podacž, šo by tam wo Bjarnatowym njeskutku šwedčenje wotpožožil.

Šsrjeda pschindže. Wojnar šo šhotowa a nastaji šo na pucz. W durjach Martha, jeho mandžeska, se šyšojtmaj woczomaj jeho sa ruku pschimny: „dha dži s Bohom a ja njetrjebam czi radžič, šo by prawdu šwedcził. Njeboj šo, praweho hěta budže šo selenicž.“

Tač šo rosžohnowa a džeske na šudnistwo. Prashany šwedčeske, kaž bēške wšcho widžač. Tcho dla bu Bjarnat, dokelž bēške njenušowany nadpad šczinił a pša šczjuwał, na 4 dny jastwa šahudženy.

Šako wušud škyšeske, wobledny; wonkač pač wšchón džiwí na wojnarja pohlada a jemu pschimoča: „To džy czi wotpłaczič. Twoje słowa dyrbja cze droho pschincž.“ Tola wojnar s mērom do šwojeho doma džeske.

III.

Šako bēške šo něšto lēt minjlo.

Bjarnatež knjes bē šwoje dny wotšedžal a na šwojej czeleži, kotrejež tač runje wjele njemjeske, něšto pschisadžił. Domoj šo wrócziwšchi k šwojej žonje, s kotrejž runje wjele njerēcjeske, a s kotrejž šo ženje šnješł njebē, rjeknu: „Na wšchēm je wojnarjez njeplech we winje. Tón móžeske s krotkim šłowczkom mi se wšchego wupomhacž; psched šudnistwom mi moje pjenjehy ničžo njepomhachu. Nětko šym ludžom sa šmēč; a Klimantež burislo, kotremuž budžič nop rosčahycž dyrbjač, budže šo wēšcže domach na mnje woschczerjecž. Ale ja džy tutemu wojnarjez šapalicž.“

„Šaj, wodacž jemu njemžemoj. Ša džy šebi tež na to myšlicž, kač bychmoj jemu woczi wutřeloj“, mandžeska radžič pomhāške. Wot teho dnja bēšchtaj Bjarnatež mandžeska, kiž bēšchtaj hacž dotal kaž poš a kōczka na šo byłoj, šako bóle se šobu špschczelenaj. Kaž nekajki šezerb wjazy rapakow hromadže šwjedže, šo jedyn pschi druhim wot njeho torha, tač tež myšl na wjecženje tuteju mandžeskeju stowaršchi.

„To prēnje je“, tač Bjarnat rjekny, „šo wojnar ani czeški wjazy na mój grat pschiplatač njēšmē“.

„Ale“, jeho žona pschistaji, „ššto dha dyrbi czi to potom cžinicž? Wojnarške dželo trjebasč, a we wšy a w bliskosći žaneho nimamy.“ — „Ničžo wo to, ja radu wēm. Šišcže dženska pojedu do měšta.“

„Šhēžkarjez hólz je wuwuknył a je w mēšcže sa wojnarškeho. Tón dyrbi won a šo tu sa mišchtra šaschylicž. Potom njech wojnar hlada, hacž bjes mje pōndže.“

Tole wurēcžawšchi poje a potom tež po noweho wojnarja jēdžeske.

Tón pschindže a nětko sa knjesa dželaske.

Duž mēšeske mała wjeska dweju wojnarjom.

„Šlaj“, wojnar k šwojej žonje rjeknu, „njemjedro wyske kwētkoweje šahrodki našchego šboža steji. Ššto wē, kač wšcho wotbēhnje?“ „Njeboj šo“, wona troschto-waške, „wšhato mašch cžiste šwedomnje a Boha sa šo a hēta pobožnych budže šo dale selenicž“.

Duž mernaj wostaschtaj. — Trochu hubjeišcho wšhacł bu. Ale džela tola dočž mējachu. Nětko jim se šušobnych wšow noschachu a sa lēto dyrbjeske šebi Šurjez wojnar wojnarškeho pschistajicž, dokelž šam wjazy na džele dobyčž njemōžeske.

„Šlaj“, by mandžeska husto rjekla, „Bjarnat je nam šte cžinicž džył, a Bōh je runje to do šboža wobrocził. — Še tola dobra wēž, wšcho po prawdže cžinicž.“ — „A wyske teho“, mišchtr ruku posbēhnywšchi pschistaji, „mōžemoj šebi nětko wot šušoda něšto pola šupicž, šo namaj, šštož trjebamoj, pschirošcže, a mały Šanč mōže na šolu pomhacž. Bōh tola wšcho derje cžini.“

Šako taj tačle wo šwojim šbožu šebi powjedaschtaj, bēšchtaj tež na kuble Bjarnatež bjes šobu rēcžaloj a šelšku wēž šebi wumyšlitōj.

„To budže pomhacž“, Bjarnat rjekny; „šo jemu moje dželo wšach, je jemu jenož polekowato; pschetōž wješni hromadže džerža, kaž dracž a garbač a šu jemu džela dočž wobštarali. Ale, šštož ty mi radžeske, to budže pomhacž. Ša džy djabola na tuteho pobožneho špēwarja a lubuška šwojeho šararja pōšlacž. Tón šelški cžlowje!“ Š tajšim pscheczom k mērej džeske.

IV.

Po někotrych dnjach — žně bēchu domoj ššhowane abo do wullich štohow (šajnow) šwožene — bēške wojnarjez mišchtr šapuczowal był a šakle nozy wokolo 12 s měšta po puczju do wšy šo wrēcził. Runje pschi mēšchczanskim puczju pač šti štohi wowša a rozki stejachu, kiž Bjarnatežom šušachachu.

Wojnar nimo nič džeske. Duž šo jemu šesda, jako by tam něšto do šłomy šo ššhowalo. Wón chyzske pohladacž hieč; tola šebi myšleske: „to budže najšteršcho wandrowški, kiž tu lēhwo pyta; ja jeho s njeho wuhnacž njecham. Ššto wē, kač njēšbožomny

je a shtë je na jeho njesbožu we winje." Duž dale kašasche a šo k mērej lehnj, hdyž bēšche prjedy šwoje paczerje po smuczenym waschnju wuspēwat.

Tola lēdma bē trochu pospať, hlaj shtë to bē? Njebu wo wšy woheń trubjeny? Esnano šo jemu dzije? Nē, nē, něko tež s wēže woheńjowy šwōn šwoje frudne synki sčzele — a hlaj, tam njedaloto strašne płomjenja k njebju šapaju. Hdže mōže to bycz? Esnano na dworje abo pola Klimantez? Tola na pomoz, šo njebychu ludžo a štōt w płomjenjach kōnz namafali. Kucze šo šwobleka a potom won do wšy. Tam hižo šyřawa stejēsche. Nunje na nju a potom won k woheńej. Ale shtë dha šo palešche? Bēchu to, te tšī fajmy. Strašne płomjenja wētr hiščeje wjetēsche a strašnišche czinjēsche a płōmjane šapalenzy s wētrom daloto a sčēroko do wšchēch štronow lētagu. Hróšbnj napohlad bēšche, pschihladowacz, tak woheń to zerje, shtëož bēšche człowška prōza plahowala a shtëož bē tak pomaku rostko a šrawiko. Czinič wšchal šo tu niczo njehodžēsche.

Šo šhwili pschihna Bjarnat. Eso jara džiwojo, šo šo jeho stohi pala, wōn selicz a šakrowacz pocza na teho njesnateho njedoczinka, kiž je woheń šałožik.

„Esama wot šo šo šlōma njepali. To je mi nēšajti njepscheczal klubu czinič hzył. A kajtu sčtodu smēju? Sawēščzene drje mam, ale shtë dha sawēščzaje towarštwō dawa? Sčtoda ženje šarunana njeje. Polizajo“, tak k polizajej pschistupi, „hladajče, šo byščeje njedoczinka wuščlōdžili. Wjes khostanja wostacz nješmē. A to mōžecze wjedzicz; bjes mojnimi pscheczeleni ša nim pytač njetriebacz! Pschindžče na ranje ke mni, šnano mōžu wam prawy šlōd pofasacz!“

„Derje“, polizaj wotmolwi, wšchōn wješetj, šo šnano tu jeho pytaže džēto tak czežke njebudže. „Ša hzy na ranje k wam pschinič.“

„Hm, hm“, stary sčēdžiwz, kiž bēšche to wšcho štyšchal, dofelž blisfo stejēsche, k někotrym druhim sčepny, šo daloto štyšchecz njebē: „Šohož najbōle pali, tōn šo najprjedy šamolwja. Ša njechal sčēdžiwe wlošy mēcz, hdyž tu Bjarnat šwoje nimale wuroščzene a nětko mokre do stohow šwožene žito, w kotrymž je tak wjazy kufele a kofēcijanža hacž rožki a pschēnzy, šam šapalil njeje. Derje sawēščzene tak ma a tak hotowe pjenjēšy dostanje a tyč ženje došč dostacz njemōže, šo by se šwojej žonu, tutym rjebłom, w mēščezjanškich wješelach šo walal. Wēščze mi, ničto njeje woheń šałožik hacž wōn. Nětko hže, kaž nēhdy krawawny kšēzor Nero na kšēfēcizjanow, tak na jeneho šwojich njepscheczelow winu walicž. Tola njech jeno czini. Woheń w šwēdomnju hižo ma a šnano tutōn woheń jeho šameho sezerje. Ša wješ žana sčtoda byta njeby.“

„Šaj“, drušy wobkruczachu, „radšcho hacž tu w našej wšy bychmy jeho nēhdže w Amerizy abo Australišej wjedžili. Do naš šo wōn se šwojim hrošnym žiwjenjom njehodži.“

Woheń bēšche mjes tym šo pomjenšchil a ludžo šo rošēndžechu kōždy do šwojeho domu. Ale nimale wšchitzy bēchu pschēšwēdženi, šo je šapaler Bjarnat šam.

Tak šańdže nēšcho dnjow. Někoho hiščeje šajel njebēchu a duž šo tež wo wōhnju wjele wjazy nje-rēcēsche. Šenož tu a tam by shtë na njōn špomnik.

Polizaj bēšche hižo czasčisčcho pola Bjarnata pošyl. Šašo tam wō štwjwe s nim šedžēsche a s nim wo wōhnju rēcēsche.

„Ale wy mōžecze mi wēricž, ničto drugi“, tak Bjarnat do njeho rēcēsche, „woheń šałožik njeje hacž Šurzez wojnar“.

„Ale to tola štoro wēricž njemōžu“, polizaj wobkruczēsche, „na wojnarja hiščeje ženje žana štōržba byta njeje. Žyła wješ jeho šhwili. Tež je w dobrých wobštejnosčach a ma w domje šbože kaž s czežka sčtō drugi. Šžeho dla dha dyrbjal runje wōn šo do tajkeho štracha podacz, druhemu woheń šałožicz? Pschēde wšchēm je tež bohobojajny pobožny muž, kiž po šwojim šwēdomnju kšodži.“

„Ač pobožny“, Bjarnat hnēwny s ruku wo blido prašnu, „pschindžče jeno tutym mušarjam. To šu cži prawi. Na šdacze luta lubošcz, ale pokni šalscha, a wojnar je najhōršchi. Wōn je to był. Pošluchajče hiščeje juntrōcz na to, shtëož šym wam hižo džēšacz kōcz prajil: Tutōn wječzor bēch šo won podal do šubodneho mēšta na šchleizu piwa. Wokolo poknožy domoj džēch. A duž widžach prjedy šo wojnarja domoj hič. Dofelž šym šo s nim šwadžil, njechach jeho doščzahnyč a duž pomaku ša nim štupam. Hdž k fajmje pschindu, dha žyle derje widžy, tak wōn tam štejo wosta a šo fajmje bližēsche. Na wškomil šo nēšcho šažehli. Potom šwōj pučž domoj džēšche. Ša šebi na ničto šle njemyšlu, šnano bēšche šebi tam wojnar ša czichim žigaru šažehlicž šchol; na to domoj du. Nětko pať wēm, shtë je tam pschi fajmje czinik. Wēščze je tam šo žehlazzy žunder pokožil a pōlber do blisfosčze, a hdyž bēšche tute pašle napowalč, je dale šchol. Pošdžišcho je woheń wudyrik. Wōn je jōn ša-łožik. Wōn je šo na mni wječicz hzył.“

„Ale shtë dha ma na waš?“ šo polizaj woprašča.

„Ša bēch“, Bjarnat wotmolwi, „šo dla jeho njelepeho šadzerženja pschēd lētami na njeho rošhnēwal a jemu wjazy džēlacž njedach. To je mi ša što wšal a nětko šo wječzil. Špušchēzēčče šo na to.“

Polizaj s šlowu kšapēsche: „Džiwna wēz. Ša wojnarjei nihdy tajke nēšcho njedowērju. Ale — wšcho na njeho šwēdczi. Škōncznje budu jeho tola do pschēpytowanja wšacz dyrbjēč. Sčtō mōže tu hinat.“

Na to wotēndže.

V.

Šašo wojnarjež mandželšaj pschēd wječzorum w šwojej šahrodzy šedžēsčtaj. Mačy Šanč w šahrodzy kšepjēsche, dofelž bēšche šlōnžo wo dnjo jara šušchito, a

starszej s wjebelem dziesięciemu pilnemu dziełu pschładowaschtaj. „Nano“, Janek jemu pschwoła, „hlaj, hižo morchej a zybła srawi, a kajte banje su narostle! To chzemy wscho bórny se sahrudki wsacz, prjedy hacz mrós pschindze. Ja sam chzu to dzieło wobstaracz.“

„Se pětne dzjećo“, nan k maczeri so wobroczi, „tak prawje do dzieła. Budze mi bórny w wojnarjenju pomhacz móż. Bóh chyzl jeho namaj sđerzecz. Ssym so tež wschón na njeho swuczik. Hdy bych jeho jeniczi džen njewidzał, njewëm, hacz bych to wudzerzał. Bóh tola derje s namaj mēni, so namaj w lutym sbozu bydlicz dawa. Dodzakowacz so jemu njemóžemoj.“

„Haj, to tež myslu. „Ale czi hišćeje prajita njejsym, so sym wczera wonkach na puczju Bjarnata setkala. Tón s djabolskim wusmēmom na mnje pohlada, so so wscha sasróžich, a potom do swojeje brody jabórbota: „czafaj, twojej pobožnej woczki chzu ja se płonej wodu bylsow namaczecz“. Tschepotajo domoj dónďzech a so hagle smērowach, jako Janek napscheczivo pschiběža a mi spěwasche, sčtož běsche w schuli runje wczera nawuknył:“

Ach porucz Bohu swěru
Twój pucz a srudobu
A wopomni s prawej wěru:
Bóh knjezi na njeju.

„Ale sabycz Bjarnatowe broje pohladanje njemóžu.“

„Směrui so“, trošchtowasche wojnar, „Bóh wscho derje powjedze. Tola, sčto dha k nam dze? Njeje dha to polizaj? Sčto dha tón pola naju chze takle wjeczor? Ssnano budze někajke wosjewjenje se sudnistwa“. Polizaj pschindze, strowjesche pscheczelnje a potom rjetny:

„Sara czežko mi je, so mje pucz dženša k wam wjedze. Ale ja dyrbu. Hacz runjež wěricz njechach, dha tola wscho na to potajuje, so — nještróžce so, — scze wy tamny woheń sakozili. Wy scze tehdy s města nimo schli, tam posastali a — sčto dha by to hewak sczinił byl? Bjarnat je Waš widzał“.

„Mój Božo! Tak so podarmo bojala njejsym“, sawoła wojnarčka a ruzy łamajo na semju padny.

Wojnar ju s ruku popadny: „Trošchtuj so. Kaž je sně bēty, tak je w tej wězy moje swědomnje cziste a tón Bóh, kiž kóždy džen cźmu sacžeri, tež moju winu wusprawni.“

„Dofelz wēm, so pola waš žana mysl na czełanje njeje, dha wostańcze domach a sarjadujcze febi wscho, ale potom dyrbicze na něsčto czaša na sudnistwo, so by so wascha wěz pschepytala. Duž w Božemje.“ Na to so wotkali.

To běsche srudny wjeczor. Ani dórka khlēba pschi wjecžeri so njedótknyšchtaj a wojnarzy pschezo jena bylsa po drugej lizo macjesche. Wojnar běsche drje mērnny. Hdy by tu sam stal se swojim dobrym swědomnjom, jeho ta wěz dale rudzita njeby. Ale febi prajesche: „Haj, hdyž mje na sudnistwoje sašubža, směja mje ludžo tola sa skótnika a mój czešny dom je

w ludžazyh woczach swoju czešez shubik. Sčto budze so sa žonu a dzjećo staracz, hdyž ja njemóžu? A sčto mojemu synej dom wotewri a jeho do wuczby wosmje, hdyž shoni, so jeho nan w jasťwoje šedzi?“ Tajkiche myšli so wobrócz njemóžesche.

Na smjercz srudzenaj wó jstwie šedzeschtaj; a to běsche jeju přeni srudny wjeczor a přenja nješparna nóz, kiž wot spoczatka swojeho mandželstwa mējeschtaj. Wscho nětko pschindze, czehož so bojesche. Pschēd sudnistwom Bjarnat pschibahasche, so je wojnarja widzał k stohej pschistupicz a so je tam zunder czišnył a so wotkalil a so je jeho wjecjenje k temu honiko. Duž, kaž tež wojnar se wschej wěrnoscju swoju njeminowatofcz wobkruzowasche, sudnistwo hinał njemóžesche, hacz runjež jeho jara wobžarowasche, so jeho k dleščemu jasťwu sašubzi.

Zako ta powjescz domoj pschindze, wojnarčka so štróžiwšchi do czežeje šhoroscze padny, a wot teho dnja bē w jejnym domje wscho sbože slemjene. Ale pola Bjarnatez bē wjebele. Nětko bē křwēlacžny tiger swoj wopor w swojich pasorach pomēł.

Tež wschelazy wješni, kiž běchu wojnarzej jeho sbože a jeho pobožnoscz sawidželi, so nětko jeho doma sbalowachu a tež powjedachu, so drje je po prawdže sašubženy.

Duž wboha wojnarčka shoni, kał mało pscheczelo do nješboža šobu dzeja. Seno Klimant by hušto pschischoł a šhoru wojnarčku wopytal a sa jejnym sy-nom pohladał a hušto by Klimantez mała Marka kaž mały jandžel wojnarčku trošchtowala a jej to a druge wot swojeju starscheju šobu pschinješba.

Nětko běsche hinał, hacz jejny šchpruch jej lubjesche. Nětko běsche tak, so: Dom pobožnyh je skazeny, ale hēta bjesbóžneho so seleni.

Tola Bóh hišćeje žaneho šprawneho wopušczik njeje.

VI.

Pola Bjarnatez hotowachu so na wulki šwjedžen. Nasymška hoitwa mējesche so wodžerzecz. Wjele hoščzi s wokolnosczje a s města bē proškenych; pschetož Bjarnatowe kubto mējesche wjele lěšow a wjele kečžiny a w nej rjanu džiwinu. Pschi tajkich skladnosczach Bjarnat pokasa, so je sam něsčto hódny a hoščzo dyrbjachu jeho bohatsťwo widžecz a šhwalicz. Nano jedyn wos po druhim hoščzi wješesche, kotrychž wschēh Bjarnat pscheczelnje witašche.

Hdyž běchu wschitzy dōschli, so wscho na hoitwu poda. Běsche to zyła cziřōda, kotruž wschelazy wješni, kiž mējachu džiwinu honicz, powjetšchowachu.

„Njane wjedro, moji hoščzo!“, Bjarnat k swojim pscheczelam so wobrocžiwšchi rjetny, „nětko pał tež je czaš, so nješješa trochu lěpsche wobliczo cžinja, hacz na žnyach, hđžez je nam wschón žrany a pschēncžny njerjad wurostl“, a pschi tym po swojim wachnju selicz pocža, so bē to jeho pscheczelam štoro pschewjele.

Pucj jich nimo kerchowa wjedzeshe. Kschizje, tam na rowach stejaze, wuhladajo, Bjarnat hanicz poczja: „Pshestrawajce jeno swojej besej ruzy, kaj jara dzecze, ja na washe kwanje hishceje dotho njepestucham. Woja krej je hishceje mloda. Duchowny pshezo na swojej kletzy wesheci, so budzeja morwi junu se swojich rowow stawacz. Ha, ha, ha! my dzemy dzenka se swojich flintow buchacz, so budze semja rzecz. A hdyz dzenka stawacz njebudzeja, dha tez na sudnym dnju niz.“ Takle hrosnje rzecz se swojimi psheczelami dale czershe.

Wjesni bchu to shyscheli. A Schewcziz wobstarny nan hlowu ischaho rjekny: „Zeli so ton dzenka zjwy dom pschindze, dha bych so dzjwał. Takle so Boh sa smech mecz njeda.“

Swntwa so sapocza. Bjarnat jako wuschitny hajnk wshudzom preni. Ntko do lesa pschindzechu. Zola schto tam wuleczi? Njeb to jelen? Haj, haj, a tak krasny! Weshje s 30 rozkami.

„Teho dyrhju“, Bjarnat so smejo menjeshe, „sam satfelicz. Derje, so by sam trochu do predka a wschitzy drusy hishceje do sady. Duż do predka. Tajte swerisfo!“

Czishje do predka dzeshje, sa schtomom so poklakny a so na jelenja mersheje — a wrjes — wusteli, a jelen so wali. Hnydom „hurrah“ wolajo so Bjarnat k njemu bliži, so by jeha se swojim hajnstim nozom saklot. Runje hebi s nim do wutrobna mersheje — duż, o strach, jelen, kiz beshje drje hetro franjenu, ale niz morjenu, so shraga a Bjarnata, kiz wshon wustronjany noz s ruki shubi, se swojimi rohami k schmrjosej pschjpre a tsi wotre rozki swojich rohow jemu do wutrobna storci.

Na smjercz ranjenu Bjarnat w smjertnej bolosczi rujeshe, so pshes les kinczeshe daloko a sheroke, so hajnkowo shyschachu a na mestno njesboza khwatachu. Selen be njes tym morwy k semi padnył, ale jeha rohi hishceje w Bjarnatowym ziwocze tczachu. S nusu je wuczeshe.

Bjarnat pak s hlokom stiwlo zatoszeshe: „D ja njesbozowny! Boh so njeda sa smech mecz! Tsi — porsty — bym — falschne pschisahajo — k njebju posbhnul — a so — s nimi — sboznosczi wotrjell, — s tjom — konzami — je jelen mje — psheklol. D moje — hrachi, — hrachi, — hrachi! Ze — sa mnje — wodacze? Ach ja bym shubjenu. — Zola prjedy hacz wumru, shyschje: Za bym swoje fajny sapalik; wjedzach, so Zurz nimo nich ponidze; duż bym winu na njeho walik, so bych so dla jeneje prjedawshaje wezy na nim wjeczik. Haj, Boh so njeda sa smech mecz. D — helste — plomjenja, — haj, — haj, — ja — was — czuju, — ja — wam — nje=czeknu.“ S tym swoju czornu duschu pusheci.

Swntwa, we so, pschesta, a ludzo mary s halosow natwarichu a Bjarnatowe czelo domoj njeshechu. Zato

czelo nimo kerchowa njeshechu, Schewcziz schedzim rjeknu: „Kschizje su kivate, a niz podarmo. Boh sam je khostal.“ Prjedy hacz domoj pschindzechu, be so powjesz wo podawku wo wshy rosnjeska.

Zank be wsho shyschal a domoj k maczeri, kiz beshje hishceje pshezo na swojim khorołozu, czershe polny wjesela: „Macze, macze, nan je njewinowaty, nana dyrhja pusheczic; jutse budze sašo domach. Ntko ma wsha nascha nusa konz.“

„Ale s czeho dha ty to wesch?“ macz swoju slednjenu hlowu posbhnjwshi so jeha prascheshe; pschetoz jej so to k merje podobne njesdashje. Duż jej jejny byn wshitko wupowjeda.

Wsha hnuta macz pokshuchashe. Potom swojej ruzy shynjwshi rjekny: „D Božo, budz ty temu semrjetemu hnadny. Za jemu wsho wodam. Tvoje sudy su prawe.“

„A ntko, Zanko, wuhotuj nanowu jstwu a naplecz wenz. My dzemy se shysami wjesela jeha witacz, kaj bym se shysami srudoby jeha wot hebe czahnycz widjeli.“

Tsi dny bchu so minyle. Wojnarjcz macz beshje, dokel wjesela powjesz wjazy samoh hacz lekarstwo, stanyła a s woknom hladashe, hacz nan so storo wróciz njebj.

Weshje rjany dzej, wsho czicho. Slaj, ntko swony saklinczachu. Bchu to smjertne swony a s Bjarnatez doma kaschcz njeshechu. Echto sa nim dzeshje? Zara mašo ludzi. Pschetoz Bjarnatowi psheczeljo bchu drje so s czjrodami wokolo njeho czishceli, tak dotho hacz jeha dom jim sawjebelenja lubjeshe — ale psched kaschczom a rowom woni czekachu. Runje s wrotami na kerchom kaschcz njeshechu, dha wojnar, ntko wshon wusprawnjenu, do wshy kroczeshe. Teho, kiz chyzshe jeha skajecz, tu do rowa njeshechu. Wón so pschewo=djerjam pschisamkny a pschi rowje czichi wotczenasch wuspewa a tez pjatu prostwu: jako my wodawamy naschim winitam. Potom pak domoj k tym swojim khwatashe.

D to beshje wjesela!

Wón wobjimashje swoju mandjelsku a swojeho byna, wón rzeczeshe wo tym, kak njeje pschestal k Bohu doweru mecz a so je ntko wsho czejke nimo a sabyte.

VII.

Wta bchu so minyle.

Sašo psched wotstarjom teje fameje zyrkwoje shubjenaj kleczechtaj. Sašo swony swoje wufki s weze sczelechu, sašo duchowny wutrobu hnuzaje napominanje czinjeshje. Njes swedkami namakasch Alimanta, sa kotrehoz beshje nehdy wojnar psheczjwo Bjarnatej po swedomnju swedczik; a pschi nim wojnarjcz nana a wojnatku. Wobaj staj drje trochu sestarjenaj, ale sbožo dzenka jeju wobliczjo pshekrafnjeshe.

A shtë dha bëshčaj sľubjenaj?

Bëshčaj to mľody wojnar, kiz řo tu s Klimantez dzowtu Marku sa czař žiwjenja swjasa.

Řo dokonjanej Wořej sľuźbje řo czař do Bjarnatez domu poda; pšćetož mľody wojnarjowy řym bëshće nowy wobředžeř Bjarnatoweĥo kubľa.

Kak bëshće to pšćišćilo?

Swudowjena Bjarnatowa kubľa dzeržeć njemóžeće. Hać runjež bëshće Bjarnat pšćecziwo džela-wemu ludej jara na kóždy krosćik hladak, bëshće tola wjele pšći řiwojich hořćinach a pšći řiwojim wyřokim hraczu pšćecziwik. Pšćede wřćem pať jeho to dele nje-řeće, řo tola žadyn kóheć jeho polow njebe, kotryž njeby dwózy a trózy saklak byl a duž teź na jeho ĥospodarřtwje žane žohnowanje njeležeće. Pšći řapiřanju a řestajenju herbřtwa řo poľasa, řo ma wjele doľha. Teĥo dla Bjarnatowa kubľa pšćeda a řo do meřta wróći. řdy budžeće řebi žadata, řo byĥu wjeřni pšći řejnym wotřalřiczu s radořću wjeř wupyřćili, byĥu to wěřće ćinił; ale řylřow řa njeľ pľakacź, to nikomu móžno njebe.

Kubľa bëshće Klimant kupil a je řiwowej dzowzy, kiz řebi mľodeĥo wojnarja bjeriřće, dať.

Wjeřeli wřćitzy řa kwařnym blidom ředziĥu a wo tym a tamnym rěćazĥu.

Duž pořtanu stary wojnar a wotřry bële rubiřćiko, a řćito pod nim w řiwowej ruzy dzeržeće? Wěnz s dubowych liřći pľeczeni, kiz pať bē dawno řwjadnył. Wřćitzy řo na tym džiwachu. Wón pať jón pšćed mľodeju mandźelřkej staji a rjeknu: „To je wěnz, kiz je neĥdy mje do mojeĥo doma wital, a kotryž řym řebi hać dotal wobřhowať. Teĥo napřřmo řym řtajnje pšćed woczomaj meľ. Njeĥ je to teź pola waju tať. A wěnzowe napřřmo je:

Dom bješbožnyĥ budže řtaženy, ale pobožnyĥ ĥeta budže řo řelenicź.“

Rošľad we řwěće.

Řařo je jene leto řo minyťo. Kóždy je řiwojeĥo powoľanja ĥladak a jedyn wjazy, druĥi mjenje řboža meľ. Wřćitzy pať mamy řo Bohu džakowacź, řo je, kaź dotal, teź to leto řćiĥidle řiwojeje miľořće nad nami džerźal a nam krajny meř řpoźćik. Řařki lud bu w meřazu juniju s powjěřću řwjeřeleny, řo je řo ĥorzolubowany kralowy nařľednik prynz Friedrich August s prynzeřu Louise Antoinette Mariju Theresiju s Tořłana řľubil. řdyž na tym žyťy řařki lud wutrobny džel bjerjeřće, wořeĥje řařzy řerbo, kiz teź pšćes deputaziju řiwoje řbožopšćecza rtnje wuprajicź daĥu. Deputazija, wobřtejo s řnjeřow řar. lic. theol. řmiřća, taĥanta řen. Řucžanka, řar. řakuba, kublerja řura, řsmoľy a řokle, bu lubořćiwje pšćiřata a wot kraloweje Wřřokofeće ř wobjeĥej řđeržana. Wóĥ dať, řo by řbože řľubjenjeju

ře řwójim miľym řwěťom pšćewodziťo, ĥdžeřćiliž pořćupitaj. — Krajna lutherřka řynoda, kiz kójde 5. leto ĥromadže řtupi, bē řo meje řeřćta. Wurađowanja na 4 njeđzele tražachu a řu s džela waźniřće, s džela mjenje waźne wobřamľunenja řľodziťe. Wot 1. adventa tuteĥo leta budžeja řo žyřkwinske perikopy troĥu pšćemenjene a porjedzene w žyřkwi naľožowacź. — Kaź 1890 meřeřće teź řařo 1891 řerbřski lud to wulke wjeře, wulki řpěwanřki řwjedžen wuřicź, kiz řo 30. řep-tembra w Łauez ĥotelu w Budyřćinje wotřywawřće. řpěwawřće řo řeřlerjowa lyriřka řeřeni „Syna“, wot ř. řant. Řozora do ĥudźby řestajana. Řróa, kiz je wo řerbowřtwa tať řařćuźbny řnjeř řeminarřki wřćiřći wuřeť řiedleť na wuwućejenje řpěwarjow a řpěwarřow naľožil, řróa, kiz řu řebi wřćitzy řpěwarjo a wřćitke řpěwarřki brali, je řjanty wuřeć meľa. řswjedžen bëshće hać na pořlenje meřto wopytany a wřćitzy s ĥnutym řaććucjom na řjane lubořne řynki pořćuĥachu. Řadzi byĥmy wjeřeli, ĥdy byĥu řo taťte řwjedjenje kójde leto wospjetowale. Teź tele řpěwy nař pšćežo a pšćežo řařo na to dopomnja, řo byĥmy řkoro řami řwój Maczićny dom s wulkej řalu meľi, ĥdžeř byĥmy na taťte řwjedjenje řo řenić móĥli. Duž njeĥ kóždy, kiz tole ćjita, pšći řrěnej řeřřeř řľadnořći do meřta ř řnjeřej pšćekupzej Mörbje na mjařne torĥořćežo w Budyřćinje dže a dar řa twať Maczićneĥo doma donjeře.

W žyľny nēmřkim řĥežorřtwje je teĥo runja wřćo w starej koltiji wotřalo a wjeřće pšćemenjenja řo niĥdže řtate njeřbu. Řĥežor Wylem II. je řařo wřćelake pucžowanja ćiniť, řo by wřćudžom řwjařki meřa ćim řrucziřće řćiniť, řa ćjož řo řemu dođžakowacź njemóžemy. Na řejnym řwójich pucžowanjow je řo troĥu na nořy wobřćodziť. Tola je rana s Wořej pomožu řo bórřy řařo řaĥojila. W Afriřanskiĥ kolonijaĥ wřćať njeĥa prawje do řrěĥa ĥicź. Tola řo teź tu nadziřa řpudźćicź njeřme.

W Řakuskej řo te wřćelake narody pšćežo prawje řnjeřć njeĥadza. Tola budže pokoj pšćežo bóle pšćiřeracź, ćim bóle Němzy a Madžarojo řřłowjanow niź řa niźřće ludy wobřľaduja, kaź řu to hać dotal ćiniť, ale řa řebi rune. W ćeřřkim ĥłownym meřće, w Prařy, je wulka narodnoćeřta wuřtajeřza byľa, na kotrež řeřća řami řiwoje wupľody a wězy poľaso-wachu. Řajprjedy bëshće wotmyřlene, řo dyrbja teź w řeřřkej byĥľazy Němzy wuřtajeřć. Me ćji njeĥaĥu, řebi myřľo, řo bješ niĥ ta wěž njeřońdže. Woni pať řu řo myľili. Wuřtajeřza je jara řohata byľa a řo wot wjazy dylili 2 millioni ľdži wopytala. řaj řamo řakuski řĥežor je ju ře řwójim wopyťom poćeřćil. Kaź řo řda, poćřina Řakuska řwójich řidow řyťyĥ meřć. Wuzyřali řu tućzi ľdžo žyľy řraj dořć a nadořć, ale nazyřali řo ĥiřćeže njeřbu. řřnano ĥdyž w Řakuskej ruřomni řřłowjenje wjazy možow nadobřdu, řo Řa-kuska řmuži a tute piľezy, kaź Řuska, wotřćařy.

Prinz Friedrich August a jeho manželka.

Czaj pak skoro je, hewaj so Rakuska prjedy wutrawi.

W Schwyzu su 600letny jubilej wobstacza Schwyziskeje republiki s wulkim wobbzelenjom a s wulkotnej pychu swjeczili. Na wobrasu widzišch holczki w narodnej drascze s kantonow Schwyz, Uri a Unterwalden.

S Franzowskeje je sjewicaj, so je so nehdy tak hlawny general Boulanger w Brüsselu, hdzež bešče s bydtom, satfelik. Nichtó wjazy wot njeho niczo wjedzicž njedchaje. Se swojej zonu wón hromadze njehydesche, ale se swojej pschitoznizu. Ta bešče bohata a jeho žiwjesche. Loni naleto pak wona semre a duž

Boulanger loni kónz sep-tembra žiwjenja byty na jejny row stupi, pistolu wuczeže a so safiteli. Wón je s nowa dopokasmo sa tamneškowo: „Hrěch je ludzi skazenje“. A tajzy ludzo chzedza kwet wodzicž!

Ruska dale wójniske pschihoty czini, niz so by nehdyže Němsku abo Awstrisku nadpadnyka, ale so by město Konstantinopol dobyta, kotrež wona zyle nusnje trjeba a fo-

tryž móžemy jej lubjeradzi popschecž. Kóždy dwór ma puczik, po kotrymž móžesa ludzo won do wšy a do swěta. To by srudne hospodarstwo byto, kiz tajšeho puczika nima. Kak dha chze tajše hospodarstwo wobstacž? Ruska nětko nima žaneho pucza won do swěta. Wšchetož baltiske morjo móžesa jemu Němzy, Schwedojo a Danzzy saschlahowacž a Marmaramorjo sašo Turkojo. Duž je Ruska wot wšeho swěta cziscze wotřesniena. Težo dla s mozu na to dže, so Konstantinopol dobydže. Budže to jej žana druha móž, Awstrija abo druha, sadželacž chzycž, dha budže Ruska tež s tuzymi druhimi mozami tak dokho wojowacž, hacž stónacžnje do Konstantinopla njepschindže. Nam wšchaj

móže wšcho jene bycz, schtó Konstantinopol ma. Lubšcho by pak nam tola byto, so by jón kšchescžijan mč, hacž Turka.

S Serbija pocžina so, dokelž su ju awstriszny židzi hacž na kóscž wuzyzali, Ruskowškej pschiwobrocžowacž.

W Chile, w połodniškej Amerizy, su wulku revoluziju meli. Wjele křwě je so pschelało. S wjestscha drje je tam nětko wšcho sašo na starym.

Na cžož ludžo w nowišchim cžasju wšchudžom skorža, je to, so je so tak wjele žačofneho njesboža na železnizach stało. Tam je so móst sypnył, tu sašo bechu kollije wopak stajene, a tam bč sašo něšto druhe. Wšchedženat je tež tu a tam pucžowal, a wón so na tym njedžiwa, so so tajše njesbože tak husto stanje,

ale so so hifcže huscžišcho nještanje. Czřjódny pucžowarjow su pschewulke, mozy železnizarijow so psches mčru napinaju, nichtó njemóže rucze došč tam bycz, hdzež so jemu runje wusdanje atd. Tu dyrbi jene njesbože na druhe pschincž.

Tak njech lońšche lěto spi se wšchemi, kiz su prjedy njeho byte. Sčtož je so njedobrego wot koho stało, to minjene lěto sšhowa hacž na šudny

Narodna drašta se Schwyzu.

džen, a sčtož je schtó dobrego czinił, težo runja. Načož lěto 1892 na dobre!

Wuhódanje hódancžtow s pošlenjeje protyki.

1. Sedlenta.
2. Ripa, liba.
3. Kosa, kosa, kosa.

Hódancžta.

1.

Ta přenja s wóhnia druhdny sšeczi, Ale wšchaj tež se symnoh' kamjenja,

Ś tej drugej mjenuje ſo człowiek,
 Hdzyż mkode je ſchćeje jeho žiwjenje,
 To zyke wróble ſcheri, toji.
 Śchto nětko tole, praj mi rucze, je?

2.

Ta přenja rucze pšes kraj khwata,
 Do drugej khowa człowiek morwy ſo.
 To zyke pať je wjeť w Śkerbach,
 Pšchemyťl ſebi a mi praj, śchto tole je?

3.

Ta ſym wſchěch kwětkow kralowa
 A dawam rjane wonjenje.
 Staj pšed mje „Śt“, dha ſym ja wjeť
 A ležu w ſerbskej Łužicy.
 Śchto nětko tole je?

Wostaj ſo w nuſty njeprawdy, pšchetož pomož je hižo na puczu.

Pokadnik (kaſirat) bohateho pšchekupza beſhe runje ſwoje dželo dokonjať. Duž hiſchćeje wulka ſuma ſa-
 ſtatnyh pjenjes pšchindže. Pokadnik wjele dokhodom nje-
 mješhe. A temu jeho žona hižo mješazy dołho khora
 ležeſhe a wotnajeſhe pjenjeſy ſa ſwoje bydło tež hiſchćeje
 ſapłaczič mōhł njebeſhe. „Kať dha by bylo, hdy bych
 tute pjenjeſy, kiž ſu runje pšchichće, ſa ſebje wjať?
 Ničto to pytnyl njeby“, tak pšchi ſebi myſleſhe. Tola
 wopomniwſhi, kať wulka njeprawda by to bylo, ſarža,
 položi pjenjeſy do pokadnizy, ale je do knihow nje-
 ſapiſa. „Dutje“, tak myſleſhe, „chzu ſebi je wſacz“. Domoj
 pšchichedſhi na pjenjeſy myſlo wóczka ſańdzelič
 njeſamōh a ſebi rano kručje pšchedewſa, te pjenjeſy na
 ſo ſežahnycz a kať wſchjej pjenježnej nuſy kōnz ſčinič.
 Tola přjedy hačz woteńdže, po ſwuczonym waſchnju do
 biblije pohlada. A hlaj, jeho wóczko na ſłowo padnje:
 Pytajcže najpřjedy Bože kraleſtwa a jeho prawdoſcz, dha
 budže wam to druge wſchitko pšchidate. To ſte myſle
 ſ njeho wuhna. Wón džěſhe do ſwojeho komtora, ſa-
 piſa pjenjeſy a wostaji je w pokadnizy. A hlaj, runje
 bē poſlednje ſłowo do knihow napiſať, jeho knjes
 pšchindže a rjekny: „Ta ſym wčera wobsamtnyl, Wam
 dla Waſcheje dotalnej ſwěrnocze lětnu wō mſdu wo 1000
 hrimow powjeťſhič.“ Wſcha nuſa bē nimo a Bože
 piſmo beſhe jeho nimo wulkeho njeſboža, do kotrehož
 chzyſhe ſo podacz, wjedło.

Śchto je najpilniſhi ſlužobnik w kraleſtwje ſmjercze?

Kralowa „ſmjercz“ pomola junu wſchěch ſwojich
 ſlužobnikow k ſebi do ſwojeho hroda, ſo by temu, kiž
 je najwjazy człowiekow ſkōnzowať, ſłotu krōnu na hłowu
 ſtajila. Duž pšchitupi najpřjōdzy mōr a powjedajeſhe,

kať je zyke mēſta a wſy wupróſdnik. Hdzyž beſhe
 woteſhoť, ſaſtupi kholera a tež wona beſhe wjele ludži
 do kraleſtwa ſmjercze domjedla. Wo njei pšchindže
 jena po drugej ſuchoczi, jetra, widliſchcža a wſchě
 druge khoroſcže. Tola žadyn tutnyh ſlužobnikow nje-
 doſta krōnu. Na poſledku ſo hiſchćeje junkrōcz durje
 wotewriču. A hlaj, duž pšchindže „walenz“. Hordže
 hladaſhe wón wokoto ſo. Sady ſebje wjedziſhe nje-
 ſkōncznu bylu mlodyh a ſtaryh, bohatnyh a khudyh
 ludži a rjekny: O kralowa ſmjercz. Pohladaj na tu-
 tyh. Woni bechu pšchod nekotrymi lětami hiſchćeje
 ſtrowi a čerſtwi a ſbožowni a mējachu nadžiju, ſo
 hiſchćeje dawno ſ twojimi wrotami ſaſtupicz trjebacz nje-
 budžeja. Tola ja, palenz mi ludžo rekaſu, ſym jich
 wſchitkih pšchemōh a pšchepodam jich dženkō do twojeju
 rukow. Daj mi moju mſdu. A ſmjercz rjekny: Ty
 by najſwěrniciſhi ſlužobnik. Tebi ſtuſcha ſłota krōna.

Kať praſidenta Grěvy čžiſty warjenty khofej doſtanje.

Grěvy, něhduſhi praſidenta franžowſkeje republiki,
 by rad čžiſty khofej piť. So by zyke wěſcže ſchoť, by
 ſebi ſtajnje ſwōj khofej ſam pšchihotowať. Zuru beſhe
 wón ſe ſwojim pšcheczelow Bethmanom na hońtwje.
 So ſabkubziwſhi do ſamoſtejaſeje forczny dōńdzehťaj,
 hdžez chzyſťaj něſchto wupicz, doleť beſchťaj lacznaj.
 Bethman ſebi kiſate wino ſkōdzicz da, ale Grěvy wino
 njerodziwſhi chzyſhe khofej mēc. Duž ſo Grěvy
 forczmarja wopraſcha:

„Macze wy zichoriju?“ „Ĥaj, mōj knjeze“. „Pšchi-
 njeſcže mi ju.“ Korczmar woteńdže a pačziť zichorija
 pšchinjeſe, kiž Grěvy do ſaka tytny. „Macze wy hiſchćeje
 wjazy?“ ſo Grěvy dale praſheſhe. „Ĥaj, něſchto maťo.“
 „Dha pšchinjeſcže mi tu hiſchćeje tež.“ Korczmar wote-
 ſidže a pšchinjeſe poť pačziťa zichorija. „Se to
 wſcho.“ „Ĥaj, wjazy nimam.“

„Takle“, Grěvy rjekny, „džicže nětko a nawarčeje
 mi ſchalku khofeja“. Bethman a korczmar ſo ſmješehťaj;
 pšchetož Grěvy beſhe wulki džiw dokonjať, wot wjeſneho
 korczmarja čžiſty khofej bjes zichorija doſtač.

Čžěnuoſcz.

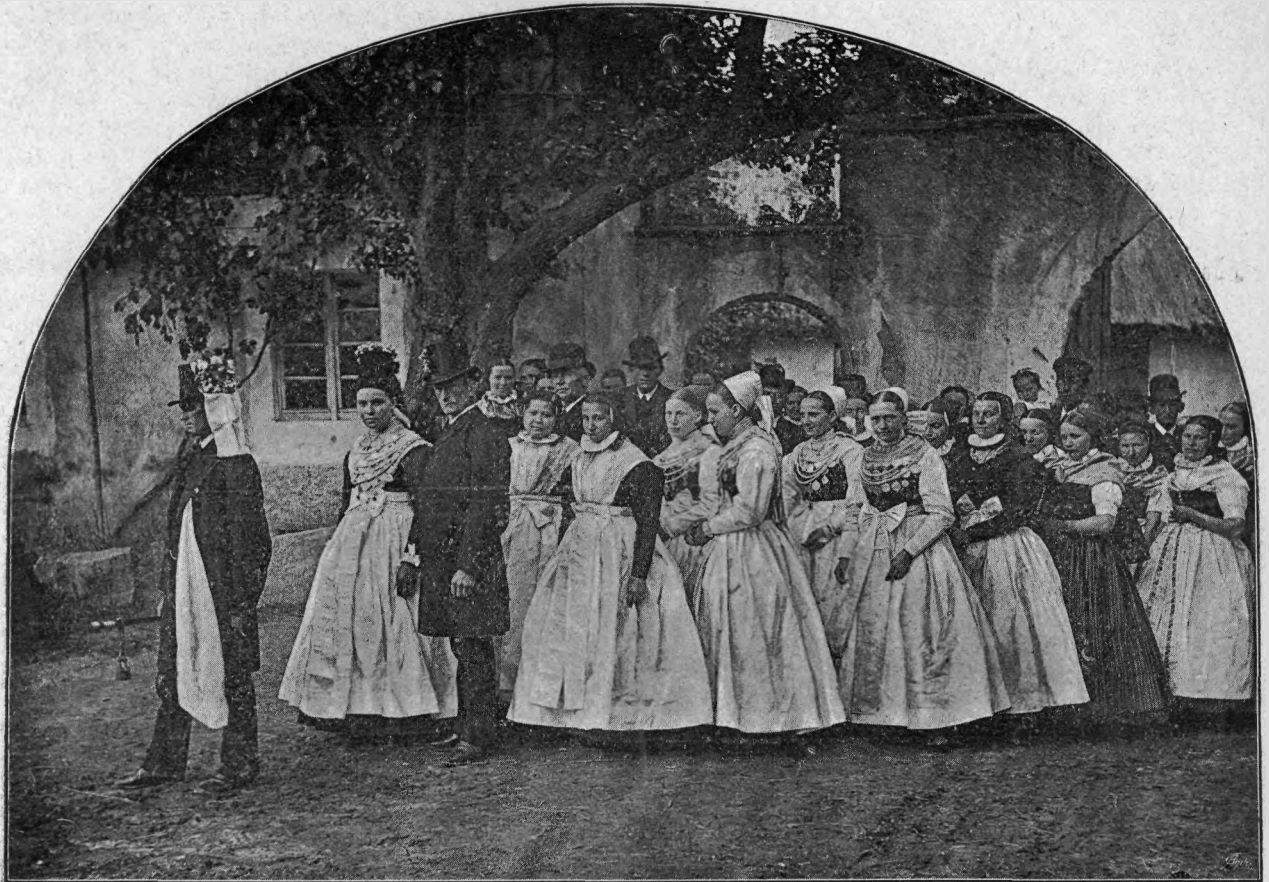
Čłowiek, kiž beſhe we wulkim bohatſtwje a próſdno-
 khodzenju žiwy byl, ſhubi wſcho ſwoje ſamoženje a bu
 teho dla wſchōn poſhmurjeny a ſtruchty. So by ſo
 trochu ſhrabať, mēſto wopuſchczi a ſo na wſy poda.
 Na ſwojim puczowanju najpřjedy do jeneje wſy
 pšchindže; tam bura widžeſhe, kiž ſ wopaczom žito
 mēſheſhe. Tcho ſo wopraſcha, čžeho dla to čžini.
 Bur wotmolwi: „So žito njeby čžerpilo a ſhniťo.“
 Na to nimo pola džěſhe, hdžez druhi bur woraſhe.
 Tcho ſo tež wopraſcha, čžeho dla to čžini. Bur wot-
 molwi: „So by rola melna byla a ſkōnzō a beſchcz

do ńo ńrebała. Bur dale dze a pschindze do winizy; tam winizarja widzesche, kiz wino łamasche. Sańo ńo teho praschesche: czeho dla to czini, a wón wotmolwi: „Za hańońy pschitamuju, ńo bychu wjele dobrych płodom njeńke.”

Duż pokhmurjenu do ńo dżesche a prajesche: Czeho dla ńo moja wutroba rudzi? Za ńym ta pschenza, kiz ana ńo mješhecź, ńo ńo njeby skasła. Za ńym rola,

njepšhecźela, kiz beńche ńo pschedaloko wot nanoweje khezki ńdalita. Dżiwje wjeczenje muźa pschemsa. Wón wobohe dżeczjo sħrabny a jemu dwaj porstaj prawizy wotreńa. S djabokńkej sħocźju potom to dżeczjo, kiz w ńwojej bolosczi s ħłokom płańasche, domoj pōńka jemu pschimołajo: „Netko ńym ńo wjecźit, netko ńym ńo wjecźit!”

Łeta ńo minychu. To małe dżeczjo beńche dorostko. Ćunu ńo ħudobnje sħobletany rostorħany ħubjenu

Naszy ħerbski kwanyn czah pschi skladnoszczi Wettinskeho ħwjedzenia je we wulkej częstej Nowinje wopisany a wobrasowany. Wobras s tutych Nowin je Pschedźenakej pożyczony a duż je tu wotczisħcźany k dopomnjećju na derje radźeny ħerbski Wettinski czah s łeta 1889.

kiz ma ńo woracz, ńo by njebyńke zohnowanje do ńo braka. Za ńym hańosa, kiz ma ńo pschireńacz, ńo by płody njeńka sa wecznoscz.

Zubujće ńwojich njepšhecźelow!

Dwaj muźaj w połodnisħej Afrizy beństaj w njepšhecźelstwie a hidźenju na ńo. Duż ĳunu jedyn wot njeju w łepu mału ħolcztu ńetka; beńche to dżowcźicźka jeħo

prošchet k bydłu jejneħo nana psħiblizowasche a wo jedź a picze prošchesche. Wona ħnydom w nim ħrubeħo człowjeka pōńna, kiz beńche jej taj dwaj porstaj wotreńat. Włoda ħolza do ħety ħwatasche a bōrny ħħleba a mlōta doscź won psħinjeńe a ńo k bokej ńwojeho ħończa ħydzje, kiz ńebi jedź derje sħodzicź dasche. Īdyń beńche wsħo sħedł, wona temu rubisħcźju, kiz beńche dotal jejnu prawizy psħikryło, padnycz da a ńwoju tšiporstatu ruku posbeħnywsħi sawoła: „Netko ńym ńo ja wjecźita.”

Muz sblédny. Tole wón njerofymjesche. Pšchetož wón njewjedžesche, so bšesche džowka jeho njepšhecželja bjes tym šwjatu kščenizju daštala a šwjateho pišma šlowo frošymita: Zeti twój njepšhecžel hlódny, našycž jeho; dželi šo jemu picž, napoj jeho. Pšchetož hdyž to čžiniš, budžesč žehlíwe wuhlo na jeho hlówu nahromadžicž. Njedaj šo stemu pšchewincž, ale pšchewiit ty to šle š dobrym.

Róhliža a hermelin.

Róhliža — šhto ju njeby snač? — ma čerwjenobrunu barbu; jenož w połnóžnyh krajinach je w symje do jejneje kóžki wjele bšlyh dypkow kaž pošytyh. Zenje pač kónž wopuščki čžorny nima kaž hermelin.

Róhliža je š bydłom w zytej połnóžnej Europje a Afiskej a je w horach tak derje žywa kaž w dolinach, šwoje khowanki ma w prósdnyh štomach, murjach, w džerah žurłow a wódných myšči, kaž tež w pinzach abo na kobjach. Róhliža je jara njebojafna. Pšhed čžłowjekom šamo druhdy njecžeka a by šo najradšcho do njeho dała. Šusto je šo šamo konje do nohi šakufša a bu hašle š wulkej próžu wotšchafena.

Š čžim šo róhliža žiwi? Najbóle šo měri na wšče družiny myšči, mlode žurki, šajazy a karnikle, ješčeželzy, hady, rječenzy a smije, hačž runjež na pošlednjeje pšhežo njedobudže. Šo šebi mlode ptacžki šłodžicž dawa, jej njemóžemy ša što mječž. Dofelž je mólečka, šebi wšchudžom do wšchěh khowankow pučžit wudobudže a dofelž je jara špeščna, wotšakane šwěrjo tež došahnje. Mjeje abo junija ma 5—8 mlódyh, kotrež čžešči a jara lubuje a měšazy dotho š najojenej zyrobu šastaruje.

Róhliža je jara wužitne šwěrjo. Pšhecžiwu myšcham ničžo tak njepomha, kaž róhliža. A tola njerofomni ludžo ju wotšakuje a ju šabija. Duž nječžinčež róhližam ničžo!

Róhližowa wjetšča kotra je hermelin. Hermelin, kiz šo w zytej Europje a połnóžnej Afiskej žiwi, je něščo dlěšči hačž róhliža, je w lěče šwječha trochu čžerwjenobruny, w symje pač wšchón bšly a ma kónž wopuščki wuhlocžorny. Hermelin je khróbtu a nje-našytny a krwelacžny mordar, kaž róhliža. Wón teho runja wšcho to žoji, šhtož róhliža. Pšhebe wšchěm šebi wóдне myšče šłodžicž dawa. Hermelin w hatach a rěčah je šwojim dobrým nošom najprjedny wučžušči, w kotrej džerje je runje wódna myšch nutschach. Potom bjes kómbzenja do džery šalešy. Wódna myšch čžeka a šo do wody puščeži. Ale to jej ničžo njepomha. Hermelin plúwa, šwoju hlówdčžtu wysche wody džeržo špešchnje ša njej, hačž ju škónčžnje došahnje a šakufša. Nětko w hubje ju džeržo na brjóh plúwa, hdyžž ju š měrom sežerje. Dopotafane je, šo dwaj hermelinaj ša krotki čžabž zyte šadło wódných myšchi škónžujetaj. Hermelinowa kóžka šo derje placži a wot bohattyh ludži do kóžuchow trjeba. Tajke kóžudži šmėdžachu w prje-

dawšchich čžahačh jenož wječhojo nošycž. Hermelin je teho runja wužitne šwěrjo a kóždy dyrbał šo hladačž, jo njetrjebawšči šabicz.

Štary kón.

Konje, kiz šo 20 abo šamo 24 lét stare hiščeje trjebacz hodža, šu wulka žadnočž. Špodžiwna kóbla je w Belgiskej, kiz je 38 lét stara a hiščeje pšhežo lóhku šlužbu čžini. Wšče druge šnamjenja wyškoteje staroby na njej pobračuju, kšiba šo ma něščo šchėdžiwých wškšow na čžole a w hriwach a šo šu šuby a pšhebe wšchěm měšniki (rěšati) jara čžerpiše. Najšpodžiwnišče pač je to, šo je tuta kóbla 30 šrėbžow pomėta.

Kryštof Kolumbus.

W tutym lěče 1892 zyty šwėt tajki jubilej šwjecži, kaž šo porėdko žadyn šwjecži, mjenujžy 400lėtny jubilej, šo bu Amerika namašana.

Šizo w 10. létstotetku bėchu Normannojo š Danškeje Šsland namašali a wot tam Selenšku (Grönland) a je Selenškeje bėchu šo do Afrike podali a šamo tam kšheščžijanstwo roščhěrjeli. Ale wulki mór wu-próšdni Šsland a Grönland a duž šo tež Amerika šašo šabu, šo žadyn čžłowjek ničžo wjazy wot njeje njewjedžišče. Hašle w lěče 1492 bu Amerika wot Kryštofa Kolumbusa š noma šašo namašana.

Kryštof Kolumbus bu wokoło lėta 1435 w Šalvi, w pšchistawškim měštacžku na kupje Šorsika, rožženy jako šyn šuknjoweho kšakza. Młody Kryštof bórny wo-wošebne duchowne dary šjewi a dofelž měješče pšhebe wšchěm wulku pšchitkinošozž k žiwjenju na kóžach, šo tež hižo 14 lét štary na kóžž poda. Bórny šo mlódzęž wušnamjenjesche pšhes šwoju khróbtosčž, kaž we wšchěh druhich wėžach, tak tež w wojowanjach š mórškim rubježnikami, š kotrymizž šo tehdy šrjedžne morjo mjere-wjesche. Po šrjedžnym morju ješdžicž šo pač mlódemu Kolumbusej škónčžnje wostudži a duž šo do Portugalskeje pšhešydli, kotrehož kraja ludžo tehdy po wječžornym boku Afrike pšhežo dale ješdžachu. Tehdy wšče na morju ješdžaze ludy jena myšl wobtnješesche: Šacž šo wokoło Afrike njemóht mórski pučž do bohateje Indisheje namašacz. Kolumbus tutu myšl tež měješče, ale wón šebi škónčžnje prajesche: Hiščeje krotšči pučž do Indisheje by byl, hdy by ty pšhežo dale k wječžornu jek. Dofelž je šemja kulojta, dha dyrbišch na tajke wašhnje do Indisheje piščińcz. Tak ruče hačž bšesche tule myšl šapšchimnył, ju tež twerdže džeržesche a nětko wšcho čžinjesche, šo by ju wuwjedł. Najprjedny šo š proštwu na měšhečanšku radu bohateho měšta Šenna wobrocži, šo bychu šo jemu něotre kóžže a trėbne pjenjesy daše, potom na Portugalskeho krala a na Šendželčanow, ale wšchitzy ničžo na tajku waženu wėž woprowacz njechachu. Na wšchěm pošledku šo španišta kralowa Šjabella na-prošycž da. Š njej Kolumbus wučžini, šo ma wón

wot njeje tšī lódže dostacž, so pať budže wón nameřtny kral wšchěh tych krajow, kotrež namaka a so jemu dže-
 baty džel wšcheho dobytka pschipadnje. To bechu rjane
 wuměnjenja a Kolumbus šo jara wješelesche, so budže
 jemu nětko
 móžno, njesnate
 kraje namakacž a
 do nich šwětko
 kšchescžijanskeje
 wery pschinjescž.
 Tež šo nadži-
 jesche, — a to
 bešche jeha naj-
 hłubšche žabanye,
 — so budže s do-
 statnymi kubłami
 pomhacž móz, Ze-
 rusalem s turtow-
 steje ruť wutorch-
 nyčž.

Duž dha 3.
 augusta 1492
 s tšjomi maľymi
 płachtowymi ló-
 dzemi a se 120 lu-
 dzimi s pschistawa
 Palos wotjedže,
 hdyž bešche šo
 prjedy se šwojim
 zlytm mužstwom
 s wužiwanjom
 Božeho wotla-
 sanja na njesnaty
 pucž pschihoto-
 wať. Sich pucž
 jich nimo Kanari-
 skich kupow runu
 šmuhuť wjeczorej
 wjedžesche, psches
 wulki šcheroťi At-
 lantiski Ozean,
 na kotryž šebi
 dotal nihtó won
 šwerik njebe.

S woprědka
 šo wšcho derje
 šchlačžesche, do-
 kelž pschihódnny
 wětr lódže cže-
 rjesche; ale po-
 šdžišcho pomatšcho
 džesche, a dokelž šo pschezo hšchče žadyn kraj pokasacž
 nječasche, spadnu lódznikam khróbtosč a woni chyzchu
 Kolumbusa nusowacž, so by šo wrocžit a šebi a jim
 žiwjenje šdžeržat. Tola Kolumbus njeda šo powalicž.

Na dnju 10. oktobra šwojim ludžom kručje praji:
 „Wasche morfotanje je podarmo a ja dale pojedu a šo
 Bohu dowěrju“. A hlaj, hdyž bešche nusa najwjetšcha,
 be Boža pomoz najblizšcha. Na dnju 12. oktobra

To mašch s teho!

Šanka, mať khtóščžerka,
 Beť korbitej šo nacžah'la,

Wizka mať, šchibata,
 Zeje šchalku wuschlapa.

brunnych wobydlerjow wšchal šo pschi tym prašchal nje-
 bešche. Čzi bechu tež s bojosečžu do lešow ščžetali,
 dokelž zusomnikow ša mórške ludžika abo tež ša njebj-
 skich wobydlerjow džeržachu. Wóršy šo pať wčžipnosčž

štražowazy ma-
 troša wuwola:
 „Kraj, kraj!“
 Wšchitzy šwojej
 wocži posbežechu
 a šo pschewed-
 čžichu, so kraj
 psched nimi leži.
 Š kanonu wutše-
 lichu a te šłowa
 „kraj, kraj“ s wy-
 stanjom po morju
 klincžachu. Ko-
 lumbus šaspěwa
 špew „Čze, Božo,
 kšwalimy“, a jeha
 mužstwo s wješe-
 lom kšerlušč do-
 spēwa. Šo něto-
 trych hodžinach,
 šebi myšlo, so šu
 w Indiskej, na
 kupu Guanahani
 wustupichu.

Šswjedžeršžy
 purpurřku drařtu
 woblecženny, w je-
 nej ruzy blyšč-
 čžaty mjecž, w
 druhej šchpanistu
 kšorhoj, Kolum-
 bus jako přeni
 s Europy na kupu
 wustupi, na kolena
 padny a semju tšī
 krocž wokošcha.
 Žeho towařšchojo
 po nim čžinjachu.
 Potom kraj w Ze-
 sušowym mjenje
 ša šchpanistu křónu
 pschšwoji a jón
 k šbóžnikowej
 čžesčzi (San Sal-
 vator (wumoznik)
 mjenowasche.

Tych čžetwojeto-
 brunnych wobydlerjow wšchal šo pschi tym prašchal nje-
 bešche. Čzi bechu tež s bojosečžu do lešow ščžetali,
 dokelž zusomnikow ša mórške ludžika abo tež ša njebj-
 skich wobydlerjow džeržachu. Wóršy šo pať wčžipnosčž

móznischa wopofasa, byli bojofc a netko so zusomnikam bližachu a so njemato na ich schkitach a mjezczach dżiwachu.

Kolumbus so bórny sašo domoj wróci. Sdyž 15. meje 1493 sašo do pschitawa Palos jedzeshche, jeho wshče zyrkwinne swony witaču a zyle město smuziteho kóbnitka kaž krala czeszesche. Na to so do Barzelony k kralowej poda. Zeho puczowanje po tutym puczu so runasche kralowemu puczowanju. Wschudjom jemu wshkitzy hołdowachu a Kolumbus beshche najwjetshu wyhofošč sowojeje czesche dozpił.

Kolumbus je hiščeze 4 króć w Amerizy pobyt a pschezo sašo něšto wjazy wot tuteho wulkeho kraja namafal.

Alle, kaž to pschezo je, so na saščuzbneho muža sto njepscheczelow kafa, beshche tež tu. Zeho sawistini njepscheczelo, kotrychž mjeršasche, so bu Kolumbus tak jara czesčeny, so na njeho pola krala pschistłodzachu. Sestaby schpaniski kral so wot nich narěczęz da a duž ludzi wupóšla, kiž mējachu Kolumba do pschepyntanja wšacž a jeho w rječasach sputaneho do Schpaniskeje domjesč. Kolumbus s nadobnej sczerpliwosčju tutu psches mēru wulku schidnu inješe. Alle hač runjež so pschod kralom poňje wusprawni, dha kral tola swoje šlubjenje njedzeshche, so dyrbjesche Kolumbus naměšiny kral nowych krajinow byčž a džešaty džěl wšcheho dobytku dostacz. Tutón wulki njedžal Kolumbowu móz slemi a 20. meje 1506 wón w Balladolid semrē. Zeho częlo bu w Franziskanowym kłóštrje khowane, pschi czimž buču jemu, schtož beshche šebi do šmjercze žadał, jeho rječasly, tuta njedžakna mšda sa wshče jeho saščuzby, šobu do kaščęza položene. Pošdžišcho (w lěcze 1556) so jeho częlo na kupu St. Domingo a w lěcze 1796 do Havanny na kupje Cuba s wulkej šwjatocznoščju pschewjely.

Kolumbus je hač do šmjercze mēnil, so je namafany kraj Indisfa, a tola beshche to Amerika. Šo nim mējachu drušy lóšche džęlo. Zedyn po druhim so won poda a dołho njetrašesche, mējachu zyłu Ameriku. Najprjedy kraj žaneho mjena njeměšesche. W lěcze 1499 pał wěšty Amerigo Vespucci, kiž beshche po nowym kraju trochu popuczował, jón wopišowacz pocžinasche a duž jón po nim Amerika mjenowachu. Rětša pał na 12. oktobrze je runje 400 lēt, so Ameriku šnajemy.

Dobre wotmolwjenje.

Wo khdym burje beshche so něhdy rošnješto, so je w bibliji jara našhonyjny a so móže s njeje na najczęjšche praščenja derje a prawje wotmolwičž. To beshche tež kral šlyšchal a jeho k šebi žadasche, so by jeho spytal, a so jeho woprašča: „Prajcže mi, kał wjele kóhčzi platu drje Bóh sa draštu trjeba, hdyž profeta Jeremias (23, 24) praji: Bóh njehjo a semju napjelni!“ Bur šebi praščenje wofomiknjenje roš-

pomni a potom wotmolwi: „Wjazy hač ščtyri abo pjecž kóhčzi wěšče njetrjeba.“ Šso dżiwajo so kral jeho dale prašchesche, na kałte waschnje móhl to s biblije dopofasacz. Bur wotmolwi: „To je zyle derje s teho widzecz, so šhrystuš praji: Schtož scže wy czinili jenu bješ tymi mojimi najmješichimi bratrami, to scže wy mi czinili (Mat. 25, 40).“ Kral so wješelesche nad tutym dobrym wotmolwjenjom a pschikafa, so ma so w bibliji tak derje snatemu burej kóžde lēt dobra drašta darmo dacž.

Schto móže lěpje lžecz.

Na želesnizy Amerikan a Barlinjan jedžetaj. Duž Amerikan praji: Alle wy njewěricže, kał daloko my w Amerizy we wshčem šmy. Na pschiklad mamy my netko maščinu, do kotrejež so žiwe šwinjo tyknje a sa 10 minutow spody won hotowe kołbašy pschindu, hejduščne, dobre, počž atd. Njeje to wjele?

Barlinjan wotmolwi: To je wěšče rjana maščina. Alle my ju tež mamy, a to hiščeze s najnowišchim porjedženjom. My mamy ju tajku, so móžemy do njeje zyle stadlo šwini žiwych sacžericz a sa 10 minutow šu kołbašy wshče hotowe. Sdyž pał so kołbašy prawje radžite nješku, schtož so tež druhdy stanje, dha so kołbašy sašo do maščiny tyknu, a sa 10 minutow na druhim boku won pschindu sašo — žiwe šwinje.

Bur (šebi kłobuki wobhladujo): „Kał drohi dha tónle kłobuk je?“

Kłobučar: „10 hr.“

Bur: „Derje, derje. Alle schkoda, so kłobuk žaneju džerow nima.“

Kłobučar: „Čžemu dha džerow trjeba?“

Bur: „Nó haj, so by tón wokoł šwojej wušchi psches niej tyknycz móhl, kiž je tak štupy, so sa tajki kłobuk 10 hr. da.“

Wona: „S jenyum šłowom, ty šy žalošnje hrosny muž.“

Wón: „A ty žalošnje hrosna žona s wjele šłowami; to je zyly rošdžěl.“

Sergeanta k refrucze: „Alle njehašbujesč so s brodu wokoło bęhacz, kiž je tak šmjercž hubjena a rēdka, so móhl ja pschi kóždym košmicžtu trompetarja stajicz a jim piščacz dacž, bješ teho, so by jedyn drugeho štyšchal!“

Njewjesta: „Wješelu so, so dyrbiš do wojakow, prjedy hač so hjerjemoj.“

Wón: „Alle kał dha móžesč so na tym wješelicž.“

Njewjesta: „Nó haj, tam kał duschnje pošlučacz nawutnjesč, so to pošdžišcho w mandželstwoje móžesč.“

Rekruta k podwyschkej: „Anjes podwyschko, ja chzu na urlaub, dokelz mamy domach keruschu.“

Podwysch: „Njemerno! Domach tykanzy kmutacz, so potom wuschy do bokow steja a zady n helm wjazy na hlowu njerudze. Ne, s teho niczo njebudze.“

Dwe zonskej wo istwje kedzitej: „Ale, Maria, schto dha so tak wo swojeho semrjetejo muza rudzish, s kotrymz sy 20 let dotho w lutym njemerje zima byla?“

Maria: „Ach, wo jeho smjercz wshat so njerudzu; ale dla teho, so je mje jako tak staru wudowu sawostajit.“

Macz: „Moj synko, dokelz sy tak duschny byl, dha hishcje pol schalcziczi dostanjesch.“

Ssynk: „Ale njemerno, maczi, tu hornu potojczku.“

Njewesta njewjesta.

Esudnik: Esy zenjena?

Holza: Ne.

Esudnik: Eslubjena?

Holza: To njewem.

Esudnik: To dyrbjala tola wjedzicz.

Holza: Hlajcje, to je tak. Tyknu mje na mjenje hacz pol leta, dha mje moj nataloznja wosnje, tyknu mje pak na dljzsche, dha, je prajit, jemu ta wcz psche dotho traje a febi druhu wosnje. Duż netko njewem, hacz sym slubjena abo niz.

Schewski mischtr ma tšjoch wuczomnych. Mas roshniewany so woprascha: „Wy hłupi hólzy, kak wjele njeznichomnikow wasz je?“

Wuczomny: „S mischtrku schtyrjo.“

Mischtr: „Ty tajki a hinajki (chze jeho pracz).“

Wuczomny: „Wodajcje, wodajcje, bjes mischtrki tšjo.“

Wysch k wojatej: „To je s najmjenšcha derje, so ty, Petta, polber wunamakał njesy. To by prawy kotmas byl!“

Estuzobna holza placze. Duż knjeni so prascha: „Eswoje skluzobne knizki sy shubila? Bchku dha lute dobre wopisima w nim?“

Estuzobna: „Ne, to wshat runje niz.“

Knjeni: „Ale czemu dha potom tak bjes hloša zafoscjish?“

Estuzobna: „So sy mi je sašo pschinjesli.“

Mložkowski spew.

Stawajcje, mložkojo, pschimajcje broń,

Sernicžka s khorhowju dže,

Kapon je trubit a bubnowal kón,

Bitwy so nještachujcje;

Měra broń wošebna zypiczki sy,

Cžerja hłób s traja, hdyž klepotaju:

Buch, buch, buch! klip, klap, klip!

Wrješ, wrješ! schlip, schlap, schlip!

Na huno s zypami! sawola kłoš!

Wurońcje sornjatto mi,

Zypiczkow hunki sy lubosny hłoš,

Runjež wón nješumšchnje rži;

Zypiczki wošebne hušlicžki sy,

Tykanz a potrutu wupislaju:

Buch, buch, buch! atd.

Dawaju mložkojo do bitwy so,

Salkinczi hylina jich broń:

Sorna so wješeli bitwaršteho

Howjado, wowza a kón;

Kotowčka s hušyžu k wrotam tež dže,

Polbit tam wješolny pschilětuje.

Buch, buch, buch! atd.

Sašlychi syrna hdyže zypiczkow pul,

Pschileczi njemdra: Schto to?

Witaj k nam! sawola kłōša a trut,

Tebje mložt nještroži so;

Zypiczki wošebne sachlicžki sy,

Spodzimnje hreja a bobotaju:

Buch, buch, buch! atd.

Horje a dele duż klepotajcje,

Runjež by rošeli pót;

Wrobel so pschimowja: Dur mój wujt je!

Šhwali wasz pjerjomy kłōt;

Zypiczki wobczejne schwihajcje sy,

Placza pót, prōžu pak s bohatej mšdu.

Buch, buch, buch! atd.

† S. Serler.

Statistiske a genealogiske powjescje.

Bo poslednim liczenju luda w lécze 1890 ma:

Němski kraj: 545,086 □km. a 49,422,928 wobydł.; kěžor Wylem II., rodź. 27. wulf. r. 1859; kěžorski krónpryncz Bjedrich Wylem, rodź. 6. meje 1882.

Sakska: 14,993 □km. a 3,500,513 wobydł.; kral Bjedrich Albert, rodź. 23. haprleje 1828; ženjeny s prynczessynu Karolu s Waja, rodź. 5. aug. 1833. Krónpryncz Bjedrich August Jurij, rodź. 8. aug. 1832; bě ženjeny s portugalskej prynczessynu Hanu Marju, wudowz wot 5. februara 1884.

Pruska: 348,354 □km. a 29,959,388 wobydł.; kral Wylem, rodź. 27. wulf. rózka 1859.

Bajerska: 75,898 □km. a 5,589,382 wobydł.; kral Otto, rodź. 27. hapr. 1848, nježenjeny, kotrehož město, dokelž je na duch khory, jato pryncz-regent zastupuje pryncz Suintold, rodź. 12. měrza 1821.

Würtembergjska: 19,503 □km. a 2,035,443 wobydlerjow; kral Wylem II., rodź. 25. febr. 1848.

Badenska: 15,081 □km. a 1,656,817 wobydł.; wulfowójwoda Bjedrich, rodź. 9. septembra 1826.

Awstrijka: 673,463 □km. a 40,968,412 wobydlerjow; kěžor Franz Josef, rodź. 18. augusta 1830.

Italjska: 287,220 □km. a 28,460,931 wobydlerjow; kral Humbert I., rodź. 14. měrza 1844.

Franzowska: 528,572 □km. a 38,219,000 wobydlerjow; prašident republiki Sadi Carnot, rodź. 11. augusta 1837.

Šendželska: 315,279 □km. a 37,242,000 wobydlerjow; kralowa Viktorija, rodź. 24. meje 1819.

Španijska: 497,244 □km. a 16,952,600 wobydlerjow; kralowa Marija, wudowa 25. nov. 1885 semrjeteho krala Alfonsa XII., zastupuje swojeho syna krala Alfonsa XIII., rodź. 17. meje 1886.

Portugalska: 91,260 □km. a 4,576,000 wobydlerjow; kral Korla, rodź. 22. meje 1863.

Ruska: 5,389,627 □km. a 88,356,000 wobydł.; kěžor Alexander III., rodź. 10. měrza 1845.

Turkowska: 172,224 □km. a 4,658,000 wobydł.; kěžor Abdul Hamid II., rodź. 22. sept. 1842.

Grichjska: 64,688 □km. a 2,019,000 wobydlerjow; kral Jurij I., rodź. 24. dezembra 1845.

Rumunjska: 129,947 □km. a 5,376,000 wobydlerjow; kral Khorla I., rodź. 20. haprleje 1839.

Šerbija: 48,586 □km. a 1,952,000 wobydł.; kral Alexander I., rodź. 14. augusta 1876.

Bošharjska: 63,856 □km. a 1,965,500 wobydł.; wjerch Ferdinand Koburgski, rodź. 26. februara 1861.

Čjornohórjska: 9030 □km. a 245,000 wobydlerjow; wjerch Nikita (Miklawč) I., rodź. 25. septembra 1841.

Bołnózna Amerika: 9,068,272 □kilom. a 57,000,000 wobydł.; prašident republiki Harrison.

Egiptowska ma: 1,021,354 □km. a 5,586,280 wobydł.; wjerch Tewfik Pascha, rodź. 1852; 14,000 wojakow; najwjetšje města: Kairo 350,000 wobydł.; Alexandrija 212,000 wobydł.; Suez 150,000 wobydł.; Šhartum 50,000 wobydł.

Afghanistan: 1,049,866 □km.; 6,000,000 wobydlerjow; wjerch Abdharaman, 70,000 wojakow; najwjetšje města: Rabul 60,000 wobydł.; Kandahar 50,000 wobydł.; Herat 85,000 wobydł.; Kelat 12,000 wobydł.

Čhinejska: 8,562,880 □km.; 437,600,000 wobydł.; kěžor Kwang Šii, rodźeny 1872; 800,000 wojakow; najwjetšje města: Peking 2 mill. wobydł.; Tientsin 950,000 wobydł.; Nanking 500,000 wobydł.; Šhanghai 1,500,000 wobydł. atd.

Japanjska ma: 379,711 □km.; 34,338,400 wobydł.; Mikado abo wjerch: Muthuhito, rodź. 1852; 35,400 wojakow; najwjetšje města: Jeddo 1 mil. wobydlerjow; Hokodode 112,000 wobydł.; Jokohama 64,000 wobydł.

Nermusche w sakskej a pruskej šerbiskej hornjej Łužicy na lěto 1892.

28. augusta: Wósbort. — 11. septembra: Budyšjska šerbiska katolska wošada, Hodžij. — 25. sept. Balow, Wojerecy, Šchwif. — 2. oktobra: Budestezy, Dolha Vorščyz, Hósniza, Radwor, Wjeleczin. — 9. oktobra Šbjelsk, Kulow. — 16. oktobra: Horni Wuješd, Muzakow, Wotrow. — 23. oktobra: Huska, Ketlitz, Khróscyz, Lupoj, Lubij, Njehwacžidlo, Barzow, Eslepo, Šchprejizy, Šchčeniz, Čželno, Welzej. — 30. oktobra: Bufezy, Hrodžičezjo, Hucžina, Jabeń, Kotezy, Kščišchow, Lejno, Kóšaczizy, Radšchow, Šmilna, Wufrancjizy, Š Komorow, Żarnow. — 6. novembra: Bart, Budyšjska Michalska wošada, Budyšjint, Delni Wuješd, Żablonz, Klětno, Klusč, Kholm, Čjorny Kholmz, Łuczo, Malešezy, Minakaf, Njebjelczizy, Vorščizy, Kafezy, Kychwałd, Šdžary. — 13. novembra: Blunjo, Bufow, Kamjenz, Krjebja, Łas, Štaczezy, Wochošy, Šamory, Wóšlinsk. — 20. novembra: Rabizy.

